

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

21 oktober 2005

TOELICHTINGEN

**bij de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2006**

ALGEMENE TOELICHTING

INHOUD

	Blz.
Hoofdstuk I: De Vlaamse begroting in hoofdlijnen	5
Hoofdstuk II: De economisch-financiële omgeving	7
1. Inleiding.....	7
2. Internationaal	7
3. Vlaanderen	9
Hoofdstuk III: De middelenbegroting	14
1. Samenvattend overzicht	14
2. De samengevoegde en gedeelde belastingen	19
3. Dotaties vanwege de federale overheid.....	26
4. De gewestelijke belastingen	27
5. Toegewezen ontvangsten.....	29
6. Andere ontvangsten	29
7. Kredietverleningen en deelnemingen.....	29
8. Lambertmontoverzicht	30
9. ESR-gecorrigeerde ontvangsten.....	30
Hoofdstuk IV: De uitgavenbegroting	32
1. De geconsolideerde uitgaven	32
2. Thematische bespreking.....	36
3. Evolutie impliciete schuld volgens de rijkscomptabiliteit.....	47
Hoofdstuk V: Vorderingsaldo en norm	52
1. Het vorderingsaldo van de Vlaamse overheid.....	52
2. De norm	53
Hoofdstuk VI: Schuldbeheer	56
Bijlage betreffende akkoorden inzake begrotingsnormen	59
1. Inleiding.....	61
2. Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005....	61
3. Akkoord van 21 maart 2002.....	67
4. Overleg federale overheid – gewesten en gemeenschappen van 22 september 2003	68
5. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 17 december 2004	69
6. Toezegging door HRF om voor het begrotingsjaar 2004 de 1%-afwijking bedoeld in artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 in te roepen.....	72
7. Toezegging door HRF om voor het begrotingsjaar 2005 de 1%-afwijking bedoeld in artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 in te roepen	74

8.. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 1 juni 2005	76
9. Overleg federale overheid – gewesten en gemeenschappen van 8 juni 2005.....	77
10.Overleg federale overheid – gewesten en gemeenschappen van 6 juli 2005.....	78

HOOFDSTUK I

De Vlaamse Begroting in hoofdlijnen

Bij de opstelling van haar begroting 2006 heeft de Vlaamse regering het regeerprogramma en de berekeningen van de budgettaire marge die werden gehanteerd bij de opstelling van de meerjarenbegroting gebruikt als bakens voor het uitstippelen van een structureel gezonde begroting. De voorzichtig realistische aanpak heeft in het verleden zijn nut meer dan eens bewezen. Zo is steeds gestreefd om ruimte te laten voor beleid en dit zonder evenwicht tussen ontvangsten en uitgaven alsook het respect voor de strenge begrotingsnormen, uit het oog te verliezen.

In volgende paragrafen wordt getracht een beknopte samenvatting te geven van de belangrijkste punten in de begroting 2006.

Een eerste vaststelling is dat de **Vlaamse middelen** aanzienlijk toenemen.

De ontvangsten stijgen in totaliteit met 510,8 miljoen euro en de ESR ontvangsten zelfs met 748,4 miljoen euro ten opzichte van de vorige begroting.

Dit heeft uiteraard in grote mate te maken met de stijging van de samengevoegde en gedeelde belastingen. Deze stijging van de samengevoegde en gedeelde belastingen bedraagt 638,9 miljoen euro.

De gunstige effecten van recente beleidsmaatregelen i.v.m. de gewestbelastingen werpen nu ten volle hun vruchten af en creëren hierdoor in aanzienlijke mate nieuwe bijkomende recurrente beleidsruimte. In de afgelopen maanden blijken inzonderheid de schenkingsrechten en de registratierechten belangrijke meerontvangsten op te leveren. In de begroting 2006 wordt globaal met een meeropbrengst rekening gehouden van 277,5 miljoen euro.

Ten opzichte van voorgaand begrotingsjaar is er geen rekening gehouden met grote éénmalige ontvangsten.

Niet enkel de ontvangsten maar ook de **uitgaven** stijgen.

Het aanleggen van een conjunctuur provisie is ondertussen een vertrouwd gegeven in de Vlaamse begroting. Ook in 2006 werd deze ingeschreven voor 92,8 miljoen euro. Voor de eerste keer is er ook een provisie gevormd voor de stijgende energiekosten. De verhoogde inflatie heeft een gunstig effect langs de ontvangstenzijde maar heeft ook een schaduwkant langs uitgavenzijde. Langs uitgavenzijde werd de regering geconfronteerd met het effect van de automatische loonindexering. Dit effect doet zich in nagenoeg alle sectoren voor. Door een vervroegde indexsprong in juli 2005 was de regering bij de opmaak van deze begroting verplicht om rekening te houden met een volledige doorrekening in de kredieten 2006 van 2%-weddeverhoging. Teneinde maximale voorzichtigheid in te bouwen werd in de voorliggende begroting reeds een provisie aangelegd voor een volgende indexsprong in augustus 2006. Gelet op de aanhoudend hoge energieprijzen en de gekende afgeleide effecten op het algemene prijsniveau wil de Vlaamse regering hier dan ook geen enkel risico lopen. De voorziene indexprovisie bedraagt 45 miljoen euro.

In deze begroting vindt men aan de uitgavenzijde de vertaling terug van een heel pakket nieuwe beleidsmaatregelen die gericht zijn op maatschappelijk belangrijke uitdagingen zoals een hogere werkzaamheid, gewaarborgde zorgzaamheid en de versterking van het maatschappelijk en economisch weefsel.

De beleidskredieten zijn ten opzichte van de vorige begroting met 793,1 miljoen euro toegenomen.

De betaalkredieten zijn ten opzichte van de vorige begroting met 753,7 miljoen euro toegenomen.

Tevens wordt een belangrijk deel van de marge gebruikt om te zorgen voor een extra versnelling in de afwikkeling van de betaalverplichtingen. Zoals in de begroting 2005 liggen de betaalkredieten ook in 2006 substantieel hoger dan de beleidskredieten. Het totaal van betaalkredieten van het MVG en de te consolideren instellingen bedraagt 20.648,9 miljoen euro ten opzichte van 20.471,1 miljoen euro beleidskredieten.

Gloobaal, als som van alle inkomsten en uitgaven, kan gesteld worden dat, voor de negende keer op rij de Vlaamse begroting wordt **afgesloten met een positief begrotingssaldo**, in 2006 bedraagt het overschot van Vlaanderen 212 miljoen euro. Het is dankzij deze begrotingsoverschotten dat de schuld verder afgebouwd kan worden en dat **Vlaanderen tegen 2009 schuldenvrij** is. Het ESR geconsolideerd overschot (zgn. ESR-vorderingensaldo) bedraagt +275 miljoen euro.

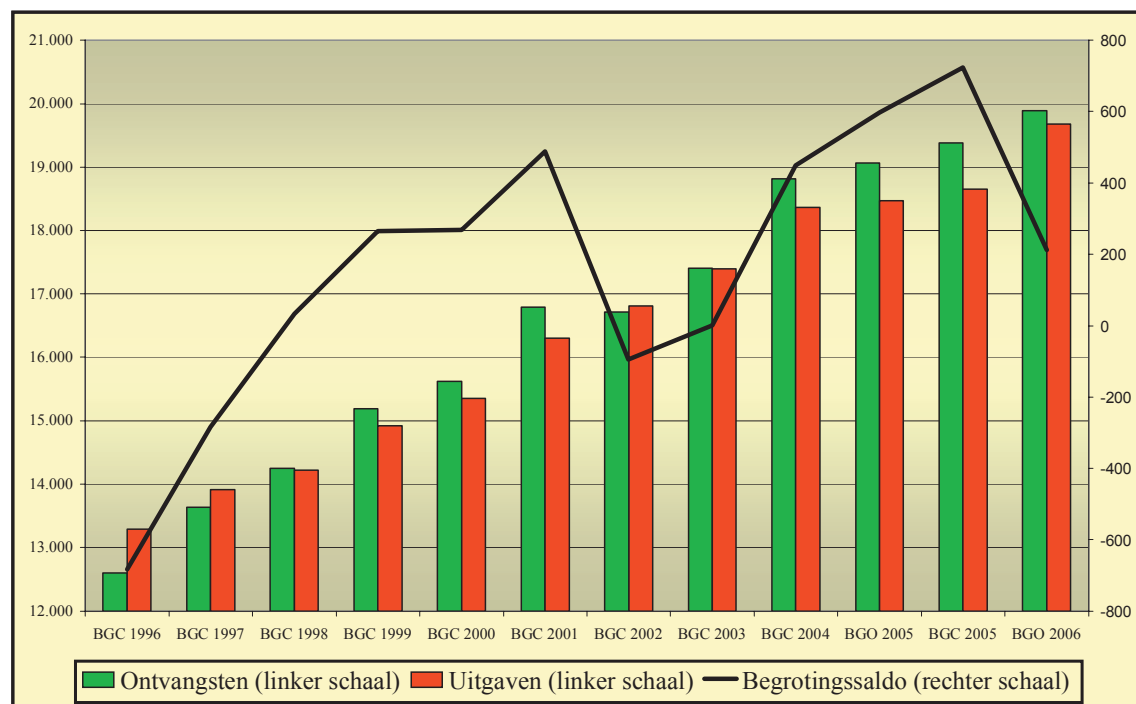
Onderstaande tabel en grafiek bieden een overzicht van de evolutie van ontvangsten en uitgaven en het begrotingssaldo.

Tabel A.1 : Middelen- en uitgavenevoluties 1999-2006 (in miljoen euro)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 BGO	2005 BGC	2006 BGO
Middelen	15.186	15.620	16.788	16.718	17.403	18.818	19.068	19.378	19.889
Uitgaven	14.920	15.352	16.299	16.813	17.401	18.369	18.470	18.655	19.677
Begrotingssaldo	266	268	489	-94	1	449	598	723	212

Opm. 2002 was een “kunstmatig” negatief cijfer wegens 1/12’de doorstortingsproblematiek bij de extra gewestbelastingen, als gevolg van het eerste jaar van de inwerkingtreding van het Lambermontakkoord.

Grafiek A.1 : Middelen- en uitgavenevoluties 1996-2006 (in miljoen euro)

Bij de vertaling van deze begrotingssaldi naar gecorrigeerde vorderingensaldi, de toetsingsbasis voor de naleving van de begrotingsnorm in ESR-termen, is er zoals steeds rekening gehouden met de strengste norm van de Hoge Raad voor Financiën en alle afspraken vastgelegd in het overlegcomité tussen de federale overheid en de andere gewesten en gemeenschappen. Deze strenge te realiseren HRF norm voor 2006 bedraagt 274,1 miljoen euro en wordt gerespecteerd.

HOOFDSTUK II

DE ECONOMISCH - FINANCIËLE OMGEVING

1. Inleiding

De economische groei in de eurozone en in de Verenigde Staten zal in 2005 minder sterk zijn dan in 2004. Japan doet het stilaan beter.

De economische toestand in Vlaanderen is moeilijk onder één noemer te vatten: de toenemende olieprijsen temperen het consumentenvertrouwen. De conjunctuur in de Vlaamse industrie kende tot voor kort een dalende tendens. De recentste waarnemingen wijzen echter op beterschap onder invloed van toenemende bestellingen en een aantrekkende vraag. Dit verklaart ook de intentie van de Belgische bedrijfsleiders om hun investeringen in 2005 met bijna 8% op te voeren. De dalende capaciteitsbezetting en het relatief hoog voorraadniveau zijn minpunten. Het groeitempo van de uitvoer liep iets terug begin 2005, maar blijft toch nog sterker dan in 2003. De import overtrof het bedrag van de uitvoer in het eerste kwartaal van 2005. In de handel is er veeleer sprake van een stabilisatie van de conjunctuur na de daling eind 2004. In de bouwsector trekt de conjunctuur aan dankzij het toenemend aantal bouwvergunningen.

De werkloosheid gaat nog in stijgende lijn. Registratiewijzigingen vertekenen echter de onderliggende evolutie. De uitzendarbeid en vooral het aantal werkaanbiedingen (toename met een kwart tegenover vorig jaar) doen het immers goed.

2. Internationaal

2.1. Eurozone

De BBP-groei van de eurozone is in het tweede kwartaal van 2005 verder verzwakt tot 1,1% op jaarbasis, tegenover 1,3% in het eerste kwartaal. De groei is laag in vergelijking met de VS en zelfs Japan (zie verder). Binnen de eurozone zien we bovendien een sterke discrepantie tussen de lidstaten. Finland (-0,4% jaar-op-jaargroei in het tweede kwartaal), Italië (0,1%) en Duitsland (0,6%) stagneerden, terwijl Griekenland (3,5%) en Spanje (3,4%) fraaie groeivoeten lieten optekenen. Frankrijk, België en het Verenigd Koninkrijk blijven iets beter presteren dan de eurozone als geheel (1,3%, resp. 1,4% en 1,8%), al zijn de groeicijfers ook in deze landen afgezwakt. De groei is in Nederland in het tweede kwartaal opgeveerd (1,3%) vanuit een negatieve groei in het voorgaande kwartaal.

Analisten verwachten voor de eurozone een geleidelijk herstel vanaf de tweede helft van 2006. Voor het lopende jaar wordt een groei van niet meer dan 1,3% verwacht, voor 2006 1,7%. Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) voorspelt resp. 1,2% en 1,8%.

Volgens de "Flash Estimate" van Eurostat bedraagt de jaar-op-jaarinflatie in september 2,5%, tegenover 2,2% in augustus. De stijgende trend hangt uiteraard samen met de hoge energieprijzen, die in augustus 11,6% hoger lagen dan in augustus 2004. De onderliggende inflatie (zonder energie en onbewerkt voedsel) daarentegen ligt met 1,4% in augustus zelfs op een laag peil. De Europese Centrale Bank (ECB) ziet tot dusverre geen aanwijzingen van toenemende inflatoire spanningen. De ontwikkeling van het algemeen prijspeil blijft bijzonder onzeker gezien de ontwikkelingen op de energiemarkten. De olieprijsen zouden volgens experts dit jaar niet onder de 60 dollar per vat dalen. De inflatie zou in 2005 niet dalen onder de ECB-richtwaarde van 2%. Ondanks de zwakke conjunctuur is een wijziging van de ECB-rente op korte termijn dan ook erg onwaarschijnlijk (sinds juni 2003 onveranderd op 2%). Tegen eind september 2006 wordt wel een stijging van de korte rente verwacht tot 2,4% (3-maands euribor). De lange rente (10-jaars Bund) zou reeds dit jaar stijgen tot zo'n 3,4% en in 2006 tot 3,7%.

De werkloosheid lijkt over haar hoogtepunt heen. Op het niveau van de eurozone is de seizoensgezuiverde werkloosheidsgraad de jongste maanden zeer licht afgenomen tot 8,6% in juli. Een jaar eerder bedroeg deze nog 8,9%.

2.2. *Verenigde Staten*

Alhoewel de groei de eerste twee kwartalen van dit jaar licht is afgenomen, blijft de expansie van de Amerikaanse economie opmerkelijk. Jaar-op-jaar bedroeg de BBP-groei in het tweede kwartaal 3,6%, precies zoals in het voorgaande kwartaal. Achter de fraaie cijfers gaan echter ontwikkelingen schuil die op middellange termijn belangrijke risico's inhouden. Er is reeds vaak gewezen op het grote handelstekort van de VS dat op termijn onhoudbaar is. Dit handelstekort blijft op een zeer hoog niveau (6,5% in het tweede kwartaal, tegenover 7% in het eerste). Deze tekorten worden door het buitenland gefinancierd tegen vooralsnog gunstige voorwaarden. Ondanks de zeer lage rente en de historisch hoge bedrijfswinsten, blijven de bedrijfsinvesteringen op een laag niveau. Als deze zouden aantrekken, kan dit een negatieve invloed op de intresten uitoefenen. Dat kan niet alleen de investeringen afremmen, maar ook de vastgoedprijzen drukken. Dit zou op zijn beurt de basis van de hoge consumptie aantasten, die immers voor een groot deel wordt gefinancierd door kredieten op de (gestegen) waarde van het vastgoed.

De groeiverwachtingen voor de VS blijven niettemin zeer behoorlijk, al wordt vanaf het vierde kwartaal van dit jaar een lichte vertraging voorspeld. Voor 2005 verwacht men een BBP-groei van 3,5% en voor 2006 3,3%.

Uiteraard ondervindt ook de VS de negatieve gevolgen van de hoge energieprijzen. De inflatie op jaarbasis is opgelopen tot 3,6% in augustus, tegenover 3,2% in juli. De kerninflatie (zonder voeding en energie) blijft echter, precies zoals in Europa, onder controle en is vooralsnog stabiel (2,1% in augustus, idem in juli). De Amerikaanse centrale bank heeft de rente op 20 september opnieuw verhoogd tot 3,75%. De korte rente (driemaands Treasury Bill) zou verder oplopen tot 4,3% eind september 2006, de lange rente (tienjaars Treasury Bond) tot 5%.

De seizoensgezuiverde werkloosheidsgraad in de VS is in augustus gedaald tot 4,9%, het laagste peil sedert midden 2001. Toch blijft het nog ver verwijderd van het beste resultaat in de vorige cyclus (3,8% in april 2000).

2.3. *Japan*

Jaar-op-jaar nam het Japanse BBP in het tweede kwartaal van 2005 toe tot 1,5%, tegenover 1,0% in het voorgaande kwartaal. Hoopgevend is het feit dat de groei gedragen werd door de binnenlandse vraag, zowel de consumptie als de investeringen. In tegenstelling tot de eurozone en de VS is de IMF-groeioprognose voor 2005 opwaarts bijgesteld tot 2,0%. Het IMF verwacht eenzelfde groei voor 2006. Een aantal conjunctuuranalisten is evenwel iets pessimistischer en denkt dat na een groeiopstoot in de tweede helft van dit jaar de expansie zou terugvallen tot circa 1,8%.

Er was omzeggens geen prijsstijging in augustus (0,1%). Deze toestand lijkt aan te houden. Het officiële discounttarief is sedert september 2001 onveranderd gebleven op 0,1%. De rentevoeten trekken heel lichtjes aan. Met name de lange rente (overheidsobligatie op 10 jaar) zou in september stijgen tot 1,8% tegenover 1,4% in augustus van dit jaar.

De werkloosheid stabiliseert op een niveau van 4,4% in juli. Toch wordt voor 2006 een daling tot 4,0% verwacht.

Tabel O.1 : Reële groei van het BBP (in %). Realisaties en vooruitzichten. België in internationaal perspectief.

	Realisaties 2004	Prognoses 2005			Prognoses 2006		
		OESO	IMF	Eur. Commissie	OESO	IMF	Eur. Commissie
België	2,7	1,3	1,2	2,2	2,4	2,0	2,3
Nederland	1,7	0,5	0,7	1,0	1,7	2,0	2,0
Duitsland	1,6	1,2	0,8	0,8	1,8	1,2	1,6
Frankrijk	2,0	1,4	1,5	2,0	2,0	1,8	2,2
Eurozone	2,1	1,2	1,2	1,6	2,0	1,8	2,1
VK	3,2	2,4	1,9	2,8	2,4	2,2	2,8
VSA	4,2	3,6	3,5	3,6	3,3	3,3	3,0
Japan	1,9	1,5	2,0	1,1	1,7	2,0	1,7
China	9,5	9,0	9,0	n.b.	9,2	8,2	n.b.

Bron: Europese Commissie (Spring 2005 Economic Forecasts), IMF (World Economic Outlook, September 2005), OESO (Perspectives économiques de l'OCDE, Vol. 2005/1, N° 77, juin).

3. Vlaanderen

3.1. Algemeen

Het Federaal Planbureau (FPB) raamt de reële groei van de Belgische economie op + 1,4% dit jaar. Voor 2006 voorziet deze instelling een groei met + 2,2%. De binnenlandse vraag zou aantrekken omwille van de verlaging van de personenbelasting en de grotere werkgelegenheid. De uitvoer kan zich ontwikkelen door de stabilisatie van de euro.

Over januari-augustus 2005 noteerde Graydon 1,5% minder falingen in het Vlaamse Gewest dan het jaar ervoor. Dit komt enkel op naam van de firma's (-2,8%). Bij de eenmanszaken was er een toename met + 4,7%. Positief is de forse daling van het aantal betrokken werknemers (-20,3%) in vergelijking met dezelfde periode van 2004. Tijdens de eerste zeven maanden van 2005 lag het aantal ontbindingen lichtjes lager dan het jaar voordien (-0,8%). Er waren dan weer 2,3% meer oprichtingen tijdens januari – augustus 2005. Dit is echter verschillend voor de firma's (-2,3%) en de eenmanszaken (+6,0%).

3.2. Industrie

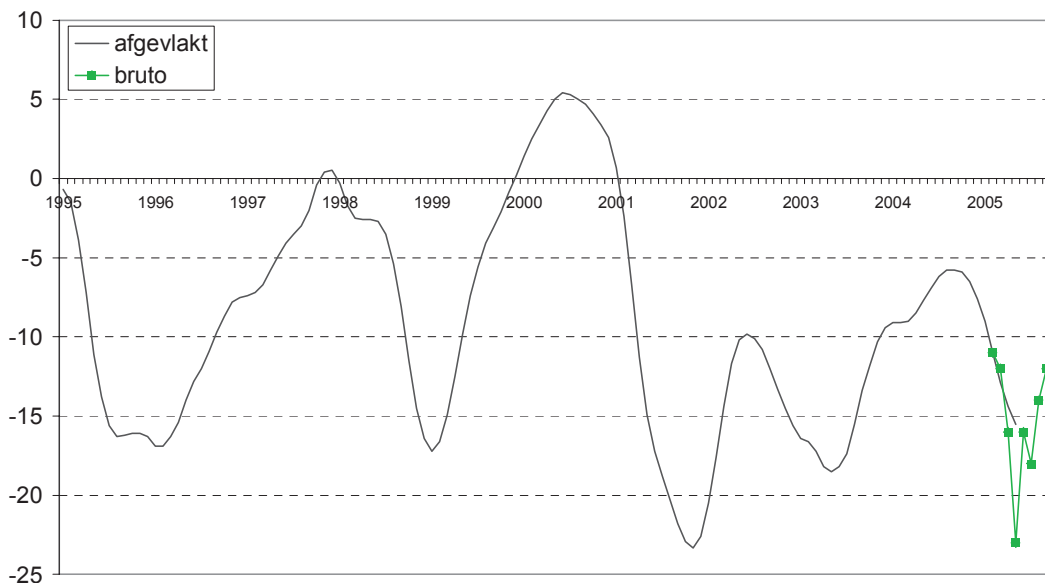
De recentste brutowaarden van de conjunctuurcurve in de industrie (Nationale Bank van België, NBB) doen het stilaan beter. De trend die met enige maanden vertraging berekend wordt is nog neerwaarts gericht. Hoopvol is dat de meest recente brutowaarden voor augustus en september aan de beterhand zijn. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS) registreerde voorsnog dalende productiecijfers: gedurende de laatste drie maanden tot juli 2005 produceerde de Vlaamse industrie 4,0% minder dan tijdens de overeenkomstige periode van 2004. De achteruitgang komt op naam van de sectoren die duurzame consumptiegoederen en halffabrikaten produceren (respectievelijk -13,9% en -7,3%). Bij de investeringsgoederen (+4,6%) en de niet-duurzame consumptiegoederen (+1,6%) klom de productie daarentegen hoger tijdens mei-juni-juli in vergelijking met een jaar eerder. Over een langere tijdsperiode kende de sector van de intermediaire goederen tot voor kort een

aantrekkende productie. Bij de uitrustingsgoederen is er pas in 2004 een groei. Dit kan erop wijzen dat het conjunctuurverloop een rijpere fase ingaat. Verontrustend is dat de tak van de duurzame consumptiegoederen gedurende de laatste jaren steeds minder produceerde.

De bestellingen lijken op te veren, vooral deze uit het binnenland. Dit zal zich binnenkort vertalen in beter gevulde orderboekjes. Verwonderlijk is dat de voorraden nog steeds toenemen. Dat kan een hypotheek leggen op een verder herstel.

CONJUNCTUURCURVE VERWERKENDE NIJVERHEID VLAAMSE GEWEST

Bron: NBB

De capaciteitsbezetting in de verwerkende nijverheid (NBB) verslechterde systematisch vanaf de aanvang van 2005. De waarde bij het begin van het derde kwartaal van 2005 noteerde met 79,2% voor het eerst sedert twee jaar opnieuw onder de drempel van 80%. De achteruitgang is vooral uitgesproken bij de intermediaire goederen en in mindere mate bij de consumptiegoederen. Bij de investeringsgoederen was een stabilisatie waarneembaar. Dit is in lijn met de gegevens over de industriële productie.

Volgens de halfjaarlijkse investeringsenquête van de NBB in mei jl. zouden de investeringen in de Belgische industrie met 7,8% toenemen in 2005. We moeten reeds vijf jaar teruggaan om een hogere groeivoet te ontdekken. Een en ander hangt samen met de verbeterde vraagvooruitzichten.

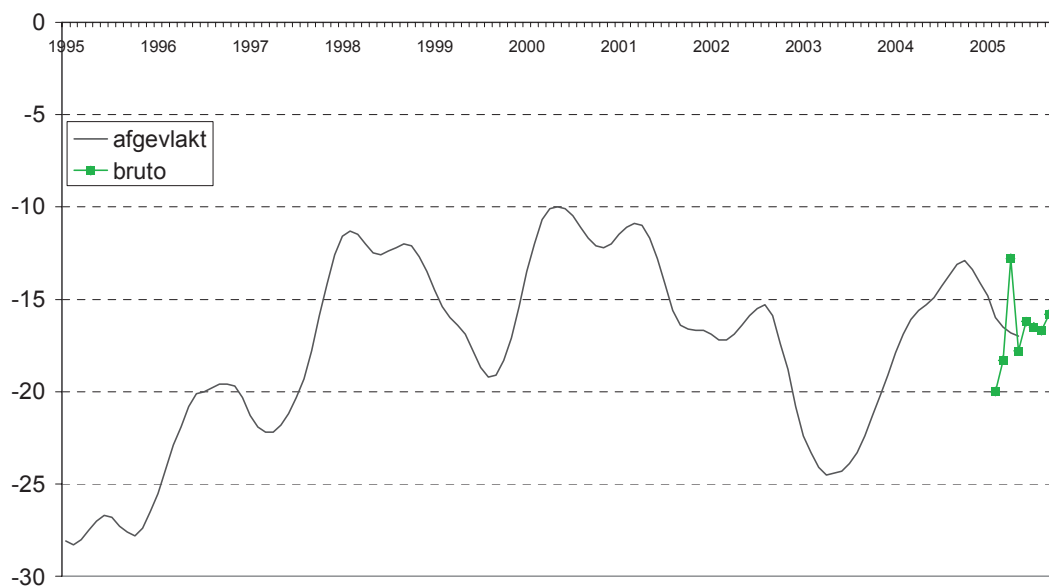
De Vlaamse uitvoer (NBB) noteerde tijdens de vier trimesters van 2004 steeds sterkere groeicijfers (jaar-op-jaar en nominaal). In het eerste trimester van 2005 zwakte de groei enigszins af tot 8,6%. De landen van de eurozone (sowieso onze grootste afnemers) waren verantwoordelijk voor de aantrekkende export. Dit was in wat mindere mate het geval voor de overige EU-landen. Opvallend is de minder sterke uitvoergroei naar de Verenigde Staten. De ontwikkeling van de uitvoer naar Azië volgde een ander patroon: in 2004 waren er tot in het derde trimester sterke groeicijfers. In het laatste kwartaal van dat jaar was er reeds een sterke afzwakking om in het begin van 2005 te stagneren (in nominale termen).

De invoer groeide doorheen 2004 tot de recentste waarneming begin 2005 sterker dan de uitvoer. In het eerste kwartaal 2005 was er een aangroei met 16,5%. Sedert de opmaak van de nieuwe regionale statistiek van de buitenlandse handel was het bedrag van de import voor het eerst groter dan van de export.

3.3. Handel

De curve in de handel stabiliseert zich momenteel na een neerwaartse trend in het najaar van 2004. De laatste brutowaarden van de omzet zijn iets beter en de voorraden nemen gestaag af. Daar tegenover staat dat de bestellingen op de binnen- en buitenlandse markt wederom minder goed zijn. De vraagvooruitzichten zijn neerwaarts gericht.

**CONJUNCTUURCURVE HANDEL
VLAAMSE GEWEST**
Bron: NBB

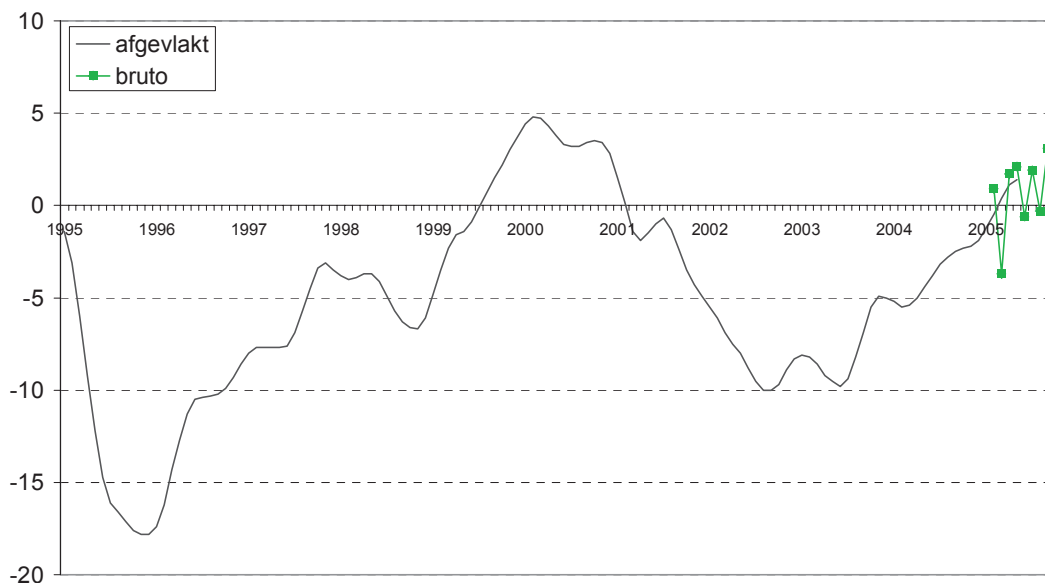

3.4. Bouw

De conjunctuur is in de bouw duidelijk opwaarts gericht. Dit blijkt niet zozeer uit de uitgeoefende bedrijvigheid, maar wel uit het orderbestand. De werkgelegenheid nam volgens de ondervraagde bedrijfsleiders sedert het begin van 2005 af, doch de perspectieven zijn beter. De vraagvooruitzichten stabiliseren zich op een vrij hoog niveau.

Volgens de gegevens van het NIS zit het aantal vergunde woningen in de lift: in het tweede kwartaal van 2005 waren er immers 14,8% meer dan een jaar eerder. In heel 2004 viel reeds een stijging met 18,8% te noteren. Dit vertaalt zich nog niet in een groter aantal begonnen woningen: gedurende de laatste drie maanden tot mei 2005 lagen deze in aantal 4,1% onder het niveau van het jaar voordien.

CONJUNCTUURCURVE BOUW VLAAMSE GEWEST Bron: NBB

3.5. Gezinnen

Het vertrouwen van de Belgische consumenten taande verder in september. Reeds in mei van dit jaar daalde deze indicator op een laag niveau. De NBB ziet in de stijgende olieprijs een belangrijke oorzaak voor die ontwikkeling. Verder blijkt dat de Belgische gezinnen vooral sceptischer worden over de algemene economische situatie en hun spaarvermogen.

Febiac noteerde in het derde kwartaal van 2005 6,4% meer inschrijvingen van personenwagens in Vlaanderen dan een jaar eerder. Dit staat in contrast met de mindere prestaties van de eerste jaarhelft (-3,6%). Het jaar 2005 was geen salonjaar.

3.6. Arbeidsmarkt

De seizoengezuiverde werknemersindices van het NIS voor de industrie en bouw vertonen een dalende trend. Zowel in de industrie (-0,3%) als in de bouw (-1,0%) lagen de indices in het tweede kwartaal trendmatig lager dan in het eerste. Een analoge evolutie tekent zich af bij het aantal gewerkte uren, waar in de industrie (-0,5%) en in de bouw (-1,9%) de activiteit lager lag in het tweede trimester dan in het eerste.

In de uitzendsector is er in het tweede kwartaal van 2005 nog steeds sprake van een heropleving, maar het stijgingsritme zwakt af. Dit is in lijn met de verslechterende conjunctuur in de eerste jaarhelft van 2005. Concreet steeg het aantal gepresteerd uren (seizoengezuiverd) opgetekend bij Federgon met 1% in het tweede kwartaal ten opzichte van het eerste.

De VDAB ontving in augustus 2005 38.160 werkaanbiedingen (Normaal Economisch Circuit). Dat zijn er 13,9% meer dan de maand voordien en 39,9% meer dan een jaar tevoren. Zonder de vacatures in het interim-circuit komen de ontvangen werkaanbiedingen op 14.784 in augustus 2005. Ook hier is er een stijging zowel op maand- als jaarbasis met respectievelijk 15,3% en 25,4%.

De werkloosheid kent de voorbije maanden nog geen kentering. Het Vlaamse Gewest telde 248.624 niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) eind september 2005. Dit zijn er 5.300 of 2,2% meer dan in september 2004. De zwakke conjunctuur kan een rol spelen, doch ook registratiewijzigingen zorgden voor een toename van het aantal werklozen: sedert 1 juli 2002 dienden oudere personen die werkloos werden geleidelijk ingeschreven te blijven als werkzoekende. Sinds augustus 2005 is dit effect uitgewerkt. Op 1 oktober 2004 dienden PWA-werknemers opgenomen te worden in de werkloosheidsstatistieken. In oktober 2005 zal ook dit effect op de stijging van de werkloosheid beëindigd zijn.

AANTAL NIET-WERKENDE WERKZOEKENDEN IN HET VLAAMSE GEWEST

Bron: VDAB

De toename van de werkloosheid in september was groter bij de vrouwen (+ 3,1%) dan bij de mannen (+ 1,2%). Dit is te wijten aan de opname van de PWA-werknemers die vooral uit vrouwen bestaan.

Naar studieniveau is het opvallend dat de aanwas van het aantal niet-werkende werkzoekenden uit het deeltijds beroepssecundair onderwijs blijft voortduren. De jaar-op-jaar stijging bedraagt 20,6%. De kansen op de arbeidsmarkt voor de afgestudeerden uit deze groep blijven ongunstig. Bij de hooggeschoolden (universitair diploma + diploma hoger onderwijs buiten de universiteit), echter, kan men een daling van de werkloosheid met 4,6% vaststellen ten opzichte van vorig jaar.

De Vlaamse werkloosheidsgraad, die de verhouding tussen het aantal werkzoekenden en de beroepsbevolking aangeeft, kwam eind september 2005 op 9,1%. De mannelijke werkloosheidsgraad (7,5%) lag lager dan deze bij de vrouwen (11,1%).

Het gemiddeld aantal tijdelijke werklozen lag de eerste zeven maanden van 2005 1,3% hoger dan het jaar voordien. Deze indicator is een afspiegeling van de zwakkere conjunctuur.

HOOFDSTUK III

De Middelenbegroting

1. Samenvattend overzicht

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de middelenraming 2006 in grote rubrieken. Om enige vergelijking mogelijk te maken werden ook de ramingen van de begrotingscontroles 1999 tot en met 2005 opgenomen.

Tabel M.1 : Grote rubrieken van de middelenbegroting 1999-2006 (in miljoen euro)

	BGC 1999	BGC 2000	BGC 2001	BGC 2002	BGC 2003
Samengevoegde en gedeelde belastingen	13.433	13.686	14.603	12.881	13.391
Specifieke dotaties en ristorno's	178	221	250	739	757
Gewestelijke belastingen	948	1.067	1.194	2.718	2.838
Kijk- en luistergeld	442	445	469	33	1
Toegewezen ontvangsten	36	46	67	70	146
Andere ontvangsten	149	154	193	277	270
Kredietverleningen en deelnemingen	1	1	13	1	0
Totaal	15.187	15.620	16.788	16.718	17.403

	BGC 2004	BGO 2005	BGC 2005	BGO 2006	Absoluut verschil	Procentueel verschil
Samengevoegde en gedeelde belastingen	13.861	14.592	14.515	15.154	639	4,40%
Specifieke dotaties en ristorno's	766	776	776	794	18	2,35%
Gewestelijke belastingen	3.218	3.390	3.390	3.667	278	8,19%
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0	0	
Toegewezen ontvangsten	96	88	91	88	-4	-4,13%
Andere ontvangsten	590	222	359	164	-196	-54,45%
Kredietverleningen en deelnemingen	286	0	247	22	-225	-91,06%
Totaal	18.818	19.068	19.378	19.889	511	2,64%

In het geheel genomen, kan gesteld worden dat de ramingen van de middelen traditiegetrouw gebeurde op realistische wijze. Voor het begrotingsjaar 2006 worden de ontvangsten op 19.889 miljoen euro begroot. Dit is 511 miljoen euro of 2,64% meer dan bij de begrotingscontrole 2005 die op 19.378 miljoen euro uitkwam.

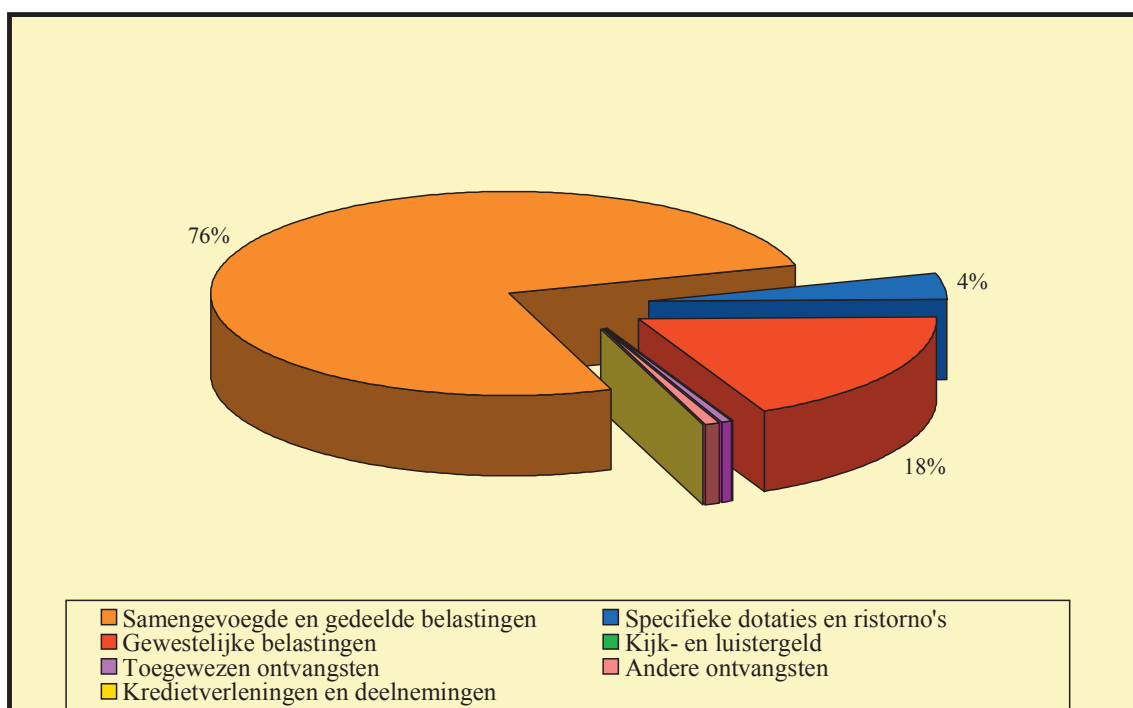
De ramingen van de middelen 2006 uit de bijzondere financieringswet bevatten een herberekening van de afrekening van het voorgaande begrotingsjaar. Hoe het totaalbedrag is samengesteld, blijkt uit tabel M.3. In de volgende paragrafen wordt getracht de deelaspecten nader te verklaren.

Indien er een duidelijke aanwijzing was voor een trendbreuk, dan werd deze mee verwerkt in de middelenberekening. De implicatie van het Lambermontakkoord is hiervan het voor de hand liggende – reeds gekende - voorbeeld. De gevolgen ervan voor de samengevoegde en gedeelde belastingen, de specifieke dotaties en de gewestbelastingen worden in bovenstaande tabel cijfermatig geïllustreerd. In de volgende paragrafen worden deze gevolgen ook inhoudelijk toegelicht. Zo voorziet het Lambermontakkoord vanaf het begrotingsjaar

2002 in een aantal additionele gewestbelastingen. Dit weerspiegelt zich in de cijfers: de forse toename van de geraamde opbrengsten vanaf 2002 ten opzichte van 2001. De raming van de gewestbelastingen op zich geschiedde tegen de achtergrond van de gewijzigde reglementering (registratierechten, schenkingsrechten, ...).

Grafiek M.1 toont de middelenbegroting 2006 opgedeeld in grote categorieën. Hieruit blijkt onmiddellijk het nog immer grote belang van de samengevoegde en gedeelde belastingen (76%). Idem dito voor de gewestelijke belastingen (18%). Voor het kijk- en luistergeld wordt er na de invoering van het nultarief en de verwerking van de achterstallige betalingen geen ontvangst meer voorzien.

Grafiek M.1 : Relatieve aandelen van de middelen categorieën voor het begrotingsjaar 2006

Tabel M.2 toont voor het begrotingsjaar 2006 een vergelijking tussen de huidige begrotingsopmaak en de recentste meerjarenbegroting. De huidige begrotingsronde raamt de ontvangsten 160,1 miljoen euro hoger dan de meerjarenbegroting. Dit bedrag is het resultaat van zowel positieve als negatieve verschillen. Voor de gewestbelastingen wordt er rekening gehouden met een opwaardering van 101,7 miljoen euro.

Tabel M.2 : Begrotingsopmaak versus meerjarenbegroting (in duizend euro)

	BGO 2006	MJB	BGO - MJB
Samengevoegde en gedeelde belastingen	15.154.253	15.088.882	65.371
Specifieke dotaties en ristorno's	793.946	783.420	10.526
Gewestelijke belastingen	3.667.400	3.565.729	101.671
Kijk- en luistergeld	0	0	0
Toegewezen ontvangsten	87.612	82.934	4.678
Andere ontvangsten	163.621	185.732	-22.111
Kredietverleningen en deelnemingen	22.036	22.114	-78
Totaal	19.888.868	19.728.811	160.057

Tabel M.3 : Belangrijkste deelaspecten van de middelenbegroting 2006 (in duizend euro)

	Situatie BGC 2005 (a) (economische begroting februari 2005)		Situatie BGO 2006 (b)		Verschil (b) – (a) (exclusief afrekening)
	2004	2005	2005	2006	
Samengevoegde en gedeelde belastingen					
Gewest - P.B. Gewest zonder Lambermont	6.790.248	7.109.122	7.058.395	7.386.808	-50.727
Gewest - P.B.-afrek Lambermont	-2.234.753	-2.318.911	-2.308.336	-2.400.023	10.575
Gewest - P.B. extra middelen voor extra bevoegdheden	59.692	62.354	61.816	64.700	-538
Totaal Gewest na Lambermont	4.615.187	4.852.565	4.811.875	5.051.485	-40.690
Gemeenschap P.B.					
Gemeenschap - BTW zonder Lambermont	3.127.952	3.274.903	3.251.115	3.402.383	-23.788
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	5.781.052	5.899.794	5.943.789	6.074.553	43.995
Totaal Gemeenschap na Lambermont	9.218.242	9.720.451	9.743.503	10.120.407	23.052
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (éénmalig)		-57.683		-17.638	(-)
Algemeen totaal Samengevoegde en gedeelde belastingen	13.833.428	14.515.334	14.555.378	15.154.253	-17.638
Dotaties vanwege federale overheid					
Tewerkstellingsprogramma's	261.558	261.558	261.560	261.560	1
Buitenlandse studenten	29.883	30.481	30.690	31.365	209
Totaal federale dotaties	291.442	292.039	292.250	292.925	210
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	474.185	483.668	486.988	497.701	3.319
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (afrekening)		0		3.319	0
Gewestbelastingen					
Andere niet-fiscale inkomsten	3.218.697	3.389.840	3.389.840	3.667.400	0
Lottomiddelen	841.719	370.505	370.505	151.520	0
Toegewezen ontvangsten	34.013	34.100	34.100	34.137	0
	95.697	292.549	292.549	87.612	0
ALGEMEEN TOTAAL MIDDELEN	18.789.181	19.378.035	19.421.610	19.888.868	-14.108

Naast een indeling in middelencategorieën of –rubrieken kan er ook een middelenopdeling in programma's gemaakt worden. Tabel M.4 toont laatstbedoelde opdeling op drie tijdstippen: de begrotingsopmaak 2005, de begrotingscontrole 2005 en de begrotingsopmaak 2006.

Uit deze tabel blijkt dat het gros van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap zich bevindt op de programma's 82.20 en 83.30 (de overdrachten vanwege de federale overheid in het kader van de bijzondere financieringswet, de zogenaamde samengevoegde en gedeelde belastingen).

Voor een toelichting per programma van de middelen wordt verwezen naar de verantwoording bij het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006. Hierna volgt een afzonderlijke toelichting per grote middelencategorie.

Tabel M.4 : Overzicht van de middelen per programma (in duizend euro)

PR	Programmanaam	BGO 2005	BGC 2005	BGO 2006	Absoluut verschil BGO 2006 - BGC 2005	Procentueel ver- schil BGO 2006 - BGC 2005
01.10	Vlaamse regering - algemene wer- kingskosten	0	0	0	0	
02.60	Algemene werking kabinet Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	0	0	0	0	
10.10	COO - Diverse intradepartemen- tale ontvangsten	251	251	423	172	68,53%
11.10	Hoofdstedelijke aangelegenheden			360	360	
12.10	Algemeen buitenlands beleid	0	0	0	0	
20.10	AZF - Diverse intradepartemen- tale ontvangsten	273	273	240	-33	-12,09%
24.10	Algemene financiële logistiek	114.237	464.379	15.185	-449.194	-96,73%
24.30	Waarborg	845	845	3.247	2.402	284,26%
24.40	Rechtstreekse schuld	12.653	12.654	9.743	-2.911	-23,00%
24.50	Intendancediensten	260	260	260	0	0,00%
24.80	Indirecte schuld	23.623	23.623	23.662	39	0,17%
26.10	Gebouwen	1.500	1.500	1.500	0	0,00%
30.10	OND - Diverse intradepartemen- tale ontvangsten	1.050	1.050	950	-100	-9,52%
33.10	Hogescholenonderwijs	1.570	1.570	2.206	636	40,51%
33.20	Universitair onderwijs	14.642	14.642	15.204	562	3,84%
34.10	Deeltijds kunstonderwijs	11.427	11.832	12.505	673	5,69%
34.30	Begeleid individueel studeren	822	822	777	-45	-5,47%
35.10	Studietoelagen en –financiering	1.500	1.500	500	-1.000	-66,67%
35.30	Leerlingenvervoer	0	0	0	0	
35.40	Algemeen onderwijs en vorming	1.902	1.902	2.053	151	7,94%
35.50	Aanwending van teruggevorderde wedden en weddetoelagen	42.516	45.022	44.901	-121	-0,27%
39.20	Coördinatie beleids- en gegevens- beheer	200	200	275	75	37,50%
40.10	WVC - Diverse intradepartemen- tale ontvangsten	1.034	1.034	1.022	-12	-1,16%
40.20	Infrastructuur inzake persoons- gebonden aangelegenheden	0	0	0	0	
41.10	Algemeen welzijnsbeleid	70	70	76	6	8,57%
41.30	Bejaardenzorg	640	1.280	665	-615	-48,05%
41.50	Gehandicaptenzorg	0	0	0	0	

PR	Programmanaam	BGO 2005	BGC 2005	BGO 2006	Absoluut verschil BGO 2006 - BGC 2005	Procentueel ver- schil BGO 2006 - BGC 2005
42.20	Medisch-sociaal beleid	7.420	7.420	7.420	0	0,00%
45.20	Volksontwikkeling en bibliothe- ken	0	0	0	0	
45.50	Algemeen cultuurbeleid	0	0	40	40	
50.10	EWBL - Diverse intradeparte- mentele ontvangsten	364	372	130	-242	-65,05%
51.10	Algemeen economisch beleid	0	32.105	57.332	25.227	78,58%
51.20	Economisch ondersteuningsbe- leid	0	0	0	0	
51.40	Buitenlandse handel en exportbe- vordering	60	60	75	15	25,00%
51.50	Natuurlijke rijkdommen en ener- gie	900	900	0	-900	-100,00%
51.90	Extern economisch beleid	0	0	0	0	
52.40	Werkgelegenheid	7.392	8.499	8.622	123	1,45%
53.10	Lokale en regionale besturen			5.000	5.000	
53.20	Stedenbeleid en Sociaal Impuls- fonds	59	59	0	-59	-100,00%
54.10	Landbouw, tuinbouw en platte- landsbeleid	41	41	50	9	21,95%
54.30	Landbouw geregionaliseerde materies			0	0	
54.70	Bestuur, ontwikkeling en kwali- teit	0	0	0	0	
54.90	Beheer en kwaliteit van de land- bouwproductie en voorlichting	850	950	890	-60	-6,32%
60.10	LIN - Diverse intradepartemen- tele ontvangsten	1.252	1.252	1.252	0	0,00%
61.10	Leefmilieu	0	45	180	135	300,00%
61.30	Bos en Groen	3.300	3.300	3.600	300	9,09%
61.40	Landbeheer	2.615	2.615	1.316	-1.299	-49,67%
61.50	Waterbeheer	130	130	270	140	107,69%
62.10	Ruimtelijke ordening, steden- bouw en grondbeleid	9.934	9.934	7.000	-2.934	-29,53%
62.20	Monumenten en landschappen	172	172	172	0	0,00%
62.40	Huisvesting	590	590	500	-90	-15,25%
64.10	Waterwegen en binnenvaart	377	377	0	-377	-100,00%
64.20	Havens	0	0	0	0	
64.40	Algemeen infrastructuur- en scheepvaartbeleid	0	0	0	0	
64.50	Zeewezen	4.710	5.122	5.301	179	3,49%
69.90	Algemene uitgaven	0	0	0	0	
70.10	WIM - Diverse intradepartemen- tele ontvangsten	490	490	490	0	0,00%
71.10	Algemeen wetenschapsbeleid	87	87	137	50	57,47%
72.10	Filmbeleid en audiovisuele cul- tuur	0	0	0	0	
82.10	Algemene ontvangsten uit eigen inning (gemeenschap)	0	0	0	0	
82.20	Algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gemeenschapsaangelegenheden	10.276.501	10.247.128	10.709.981	462.853	4,52%
83.10	Algemene ontvangsten uit eigen inning (gewest)	74.441	74.441	76.523	2.082	2,80%

PR	Programmanaam	BGO 2005	BGC 2005	BGO 2006	Absoluut verschil BGO 2006 - BGC 2005	Procentueel ver- schil BGO 2006 - BGC 2005
83.30	Algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gewestaangelegenheden	8.441.028	8.393.412	8.863.232	469.820	5,60%
99.10	Interdepartementale bestaansmiddelen	3.825	3.825	3.601	-224	-5,86%
	TOTAAL	19.067.553	19.378.035	19.888.868	510.833	2,64%

2. De samengevoegde en gedeelde belastingen

2.1. Parameters

Voor de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen werd gebruik gemaakt van recente parameters inzake inflatie en economische groei. Het weze herhaald: de raming van de parameters voor een volgend jaar blijft in tijden van economische onzekerheid een moeilijke oefening. Prognoses blijken immers snel achterhaald.

Tabellen M.5 en M.6 tonen een historisch overzicht van de evolutie in de parameters inflatie en economische groei zoals ze gebruikt werden voor de toepassing van de definitieve fase van de bijzondere financieringswet. Naast de klassieke parameters van economische groei en inflatie, spelen ook de fiscale capaciteit van gewesten en gemeenschappen, en het aantal leerlingen en –18-jarigen van de gemeenschap een belangrijke rol voor de berekening van de middelen die toegewezen worden vanuit de bijzondere financieringswet.

Tabel M.5 : Historisch overzicht van de reële BNP- / BNI- / BBP-groei

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1999 vermoedelijk 2000 initieel	1,80%						
1999 definitief (*) 2000 begrotingscontrole	2,50%						
2000 vermoedelijk 2001 initieel	3,00%	2,50%					
2000 definitief 2001 begrotingscontrole	3,10%	2,00%					
2001 vermoedelijk 2002 initieel	3,10%	1,80%	2,00%				
2001 definitief 2002 begrotingscontrole	3,10%	1,00%	1,00%				
2002 vermoedelijk 2003 initieel	2,82%	1,00%	0,90%	2,40%			
2002 definitief 2003 begrotingscontrole	2,22%	0,50%	1,83%	1,80%			
2003 vermoedelijk							

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
2004 initieel	2,22%	0,50%	1,83%	2,00%	2,10%		
2003 definitief							
2004 begrotingscontrole	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	2,20%		
2004 vermoedelijk							
2005 initieel	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	2,20%	2,40%	
2004 definitief							
2005 begrotingscontrole	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	2,40%	
2005 vermoedelijk							
2006 initieel (**)	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,80%	2,40%

(*) In toepassing van het akkoord bereikt op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 5 oktober 1999 wordt vanaf de begrotingscontrole 2000 de jaarlijkse BNI-groei toegepast voor de middelenberekening 1999 en volgende.

(**) In toepassing van het akkoord bereikt op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 1 juni 2005 wordt vanaf de begrotingsopmaak 2006 de jaarlijkse BBP-groei toegepast voor de middelenberekening 2006 en volgende.

Tabel M.6 : Historisch overzicht van de inflatie (consumptieprijsindex)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1999 vermoedelijk							
2000 initieel	1,30%						
1999 definitief							
2000 begrotingscontrole	1,30%						
2000 vermoedelijk							
2001 initieel	1,80%	1,50%					
2000 definitief							
2001 begrotingscontrole	2,55%	1,50%					
2001 vermoedelijk							
2002 initieel	2,55%	2,47%	1,60%				
2001 definitief							
2002 begrotingscontrole	2,55%	2,47%	1,60%				
2002 vermoedelijk							
2003 initieel	2,55%	2,47%	1,50%	1,40%			
2002 definitief							
2003 begrotingscontrole	2,55%	2,47%	1,64%	1,30%			
2003 vermoedelijk							
2004 initieel	2,55%	2,47%	1,64%	1,30%	1,10%		
2003 definitief							
2004 begrotingscontrole	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%		
2004 vermoedelijk							
2005 initieel	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,00%	
2004 definitief							
2005 begrotingscontrole	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,00%	
2005 vermoedelijk							
2006 initieel	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,70%	2,20%

Voor de berekening van de middelen uit de bijzondere financieringswet werd gebruik gemaakt van de parameters zoals einde juni becijferd door een technische werkgroep van het Planbureau.

Met betrekking tot de economische groei wordt de aangepaste conventie van 20 januari 1995 toegepast. Op deze wijze wordt vermeden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar $t+1$ van de reële groei van het bruto nationaal inkomen (of vanaf begrotingsjaar 2006 van het bruto binnenlands product) voor het jaar t zullen geen impact meer hebben op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t . Voor de begrotingsjaren tot en met 2002 worden de BNI-groeivoeten weerhouden zoals opgenomen in de overeenkomst die werd besproken tussen de Federale Overheid en de Gewesten en Gemeenschappen.

De fiscale capaciteit wordt verondersteld voor het begrotingsjaar 2006 door te stijgen naar 63,26%. Deze stijging, 11 basispunten ten opzichte van het begrotingsjaar 2005, is de helft van wat op basis van een historische evolutie kan verwacht worden.

Tabel M.7 bevat een overzicht van de gebruikte parameters. De kolom ‘2006 initieel’ toont de uitgangshypothesen bij de middelenberekening ter gelegenheid van de begrotingsopmaak 2006. Bij de begrotingsopmaak 2006 werd er ook een herraaming gemaakt van de middelen 2005; daarvoor werden de parameters onder de kolom ‘2005 vermoedelijk’ gebruikt. De kolommen ‘2005 initieel’ en ‘2005 aangepast’ tonen louter ter vergelijking de parameters voor het begrotingsjaar 2005 zoals ze bij de begrotingsopmaak en begrotingscontrole 2005 werden toegepast.

Tabel M.7 : Volledig parameteroverzicht

	Begrotingsjaar 2005			Begrotingsjaar 2006	Meerjarenbegroting 2006	
	2005 initieel	2005 aangepast	2005 vermoedelijk		2005 vermoedelijk	2006
BNI-groei	2,40%	2,40%	0,80%	2,40%	2,40%	2,00%
Inflatie	2,00%	2,00%	2,70%	2,20%	2,00%	1,50%
Gezondheidsindex	1,60%	1,60%	2,20%	1,90%		
Consumptie-index	2,00%	2,00%	2,70%	2,20%	2,00%	1,50%
Fiscale capaciteit	63,15%	63,15%	63,26%	63,26%	63,38%	63,38%
Vlaams Gewest						
Waals Gewest	28,06%	28,06%	27,98%	27,98%	27,89%	27,89%
Brussel	8,79%	8,79%	8,76%	8,76%	8,74%	8,74%
Personenbelasting (duizend EUR)	2004 = 2003	2004 = 2003	2004 raming	2005 = 2004	2005	2005
Aanslagjaar						
Vlaams Gewest	19.435.219	19.435.219	20.371.817	20.371.817	20.408.030	20.408.030
Waals Gewest	8.480.691	8.480.691	8.847.433	8.847.433	8.821.956	8.821.956
Brussel	2.704.515	2.704.515	2.821.470	2.821.470	2.812.823	2.812.823
Duitstaligen	153.499	153.499	160.137	160.137	158.049	158.049
Verdeelsleutel leerlingen	56,88%	56,88%	56,88%	56,88%	56,88%	56,83%
Vlaamse Gemeenschap	43,12%	43,12%	43,12%	43,12%	43,12%	43,17%
Franse Gemeenschap						
Inwoners	01/01/2004	01/01/2004	01/01/2004	01/01/2005	01/01/2004	01/01/2005
Referentietijdstip						
Teldatum	01/01/2003	01/01/2003	01/01/2003	01/01/2003		
Vlaanderen	5.995.553	5.995.553	5.995.553	5.995.553	6.008.092	6.008.092
Wallonië (excl. Duitst.)	3.296.679	3.296.679	3.296.679	3.296.679	3.306.041	3.306.041
Brussel	992.041	992.041	992.041	992.041	993.951	993.951
Duitstaligen	71.571	71.571	71.571	71.571	71.711	71.711
Inwoners < 18 jaar (excl. Duitst.)	30/06/2004	30/06/2004	30/06/2004	30/06/2005	30/06/2004	30/06/2005
Referentietijdstip						
Teldatum	31/08/2004	31/08/2004	01/02/2005			
Nederlandstalig	1.204.759	1.204.759	1.205.476	1.205.476	1.201.291	1.196.207
Franstalig	729.948	729.948	730.310	730.310	729.093	726.996
Brussel	216.202	216.202	216.580	216.580	213.566	214.079
Denataliteitscoëfficiënt	101,0743%	101,0743%	101,1340%	101,1340%	100,80820%	100,65676%

Bij de begrotingsopmaak 2006 werd in de uitgavenbegroting ook een conjunctuurprovisie ingeschreven ten belope van 92.800 duizend euro. Met de conjunctuurprovisie kunnen sterke schommelingen in de middelen opgevangen worden als gevolg van onverwachte wijzigingen in de parameters. De ingeschreven conjunctuurprovisie is het (afgeronde) equivalent van de minderontvangst uit de bijzondere financieringswet als de geraamde economische groei 2006 1,15% bedraagt in plaats van 2,40%.

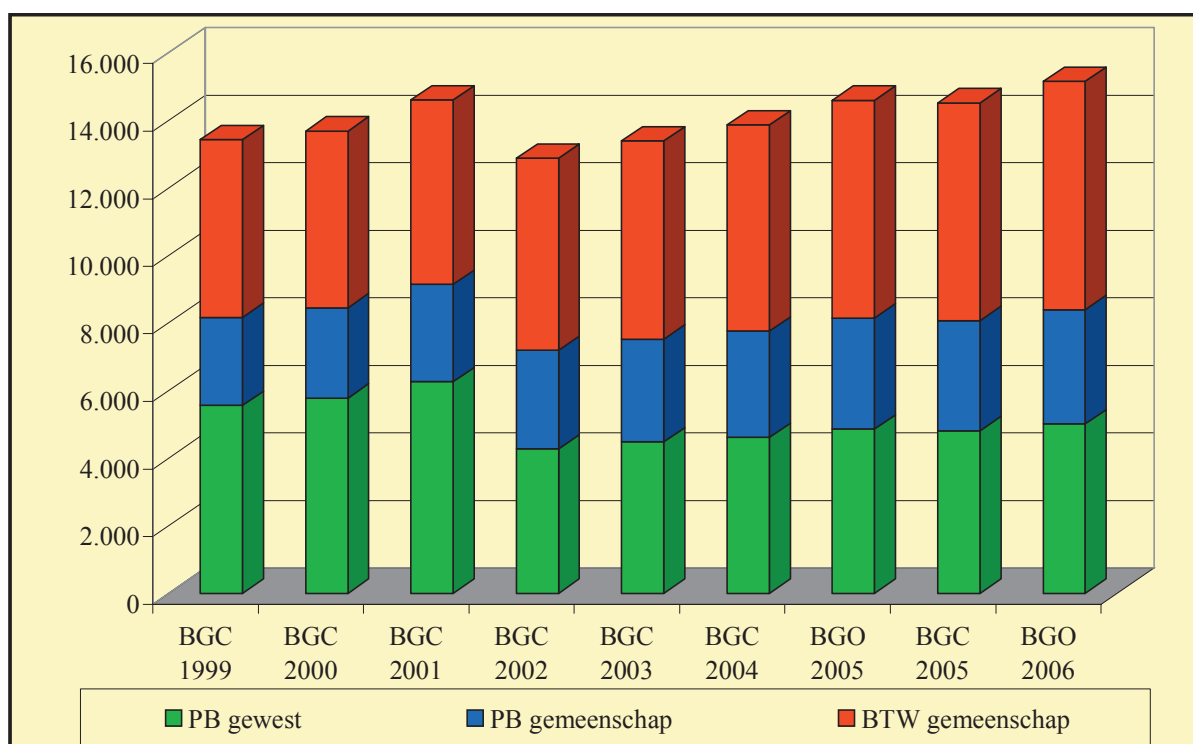
2.2. Resultaten

2.2.1. Algemeen

In 2006 zal de Vlaamse Gemeenschap ongeveer 76% van haar inkomsten uit de samengevoegde en gedeelde belastingen ontvangen. In 2001 was dit percentage nog een stuk hoger en bedroeg dit ongeveer 87%. De reden voor deze daling is terug te vinden in de effecten van het Lambermontakkoord, waarvan het cijfergedeelte kort wordt samengevat in paragraaf 8, tabel M.15.

Na Lambermont en met toepassing van de hierboven reeds opgenomen parameters wordt voor de ontvangsten uit de bijzondere financieringswet het volgende resultaat bekomen: grafiek M.2 geeft de evolutie weer van de samengevoegde en gedeelde belastingen (inclusief afrekening) uit de bijzondere financieringswet en dit vanaf de begrotingscontrole 1999. Tabel M.8 geeft dezelfde informatie (inclusief vergelijking met de meerjarenbegroting).

Grafiek M.2 : Samengevoegde en gedeelde belastingen (in miljoen euro)

Tabel M.8 : Overzicht van de gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief afrekeningen (in mio euro)

	1999 aangepast	2000 aangepast	2001 aangepast	2002 aangepast	2003 aangepast	2004 aangepast
Gewest	5.562,7	5.781,0	6.258,9	4.275,0	4.485,2	4.620,5
PB	5.562,7	5.781,0	6.258,9	4.275,0	4.485,2	4.620,5
Gemeenschap	7.870,6	7.904,9	8.343,9	8.606,0	8.905,6	9.241,0
PB	2.610,3	2.667,7	2.886,7	2.916,9	3.039,3	3.134,4
BTW	5.260,3	5.237,2	5.457,2	5.689,1	5.866,3	6.106,7
Totaal	13.433,3	13.685,9	14.602,8	12.881,0	13.390,9	13.861,5

	2005 initieel	2005 aangepast	2006 initieel	Procentueel verschil 2006	MJB 2006	BGO – MJB
Gewest	4.864,1	4.816,5	5.010,8	4,03%	5.087,5	-76,7
PB	4.864,1	4.816,5	5.010,8	4,03%	5.087,5	-76,7
Gemeenschap	9.728,3	9.698,9	10.143,5	4,58%	10.001,4	142,1
PB	3.282,7	3.253,3	3.378,6	3,85%	3.411,7	-33,1
BTW	6.445,5	6.445,5	6.764,9	4,95%	6.589,7	175,2
Totaal	14.592,3	14.515,3	15.154,3	4,40%	15.088,9	65,4

De raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen voor het begrotingsjaar 2005 houdt rekening met datgene dat bepaald is in de artikelen 33, §2bis en 47, §2bis van de bijzondere financieringswet. Krachtens deze artikelen – 33, §2bis voor de berekening van de samengevoegde belastingen en 47, §2bis voor de berekening van het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen – worden, indien het rekenkundige gemiddelde van de jaarlijkse reële economische groei tijdens de periode 1993 tot en met 2004 lager is dan 2,00%, de samengevoegde belastingen respectievelijk het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen voor het begrotingsjaar 2005 opnieuw berekend, doch op basis van een uniforme reële groei van 2,00% tijdens de begrotingsjaren 1993 tot en met 2005.

2.2.2. Samengevoegde belastingen

De samengevoegde belastingen kunnen voor het begrotingsjaar 2006 op 5.051.485 duizend euro geraamd worden. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2005 (zie paragraaf 2.2.4.). De Lambermonteffecten die gelden voor de gewesten zijn wel in de ramingen opgenomen. De hierboven getoonde tabel M.3 dient als leidraad voor deze bondige uiteenzetting.

Krachtens het Lambermontakkoord werd de gewestaftrek ingevoerd. De gewestaftrek, de zogenaamde negatieve term, betreft een correctie op het basisbedrag dat vanuit de PB-opbrengsten krachtens de bijzondere financieringswet aan de gewesten wordt toegekend en dient als compensatie voor de bijkomende gewestbelastingen waarvan de opbrengst eveneens krachtens het Lambermontakkoord aan de gewesten wordt toegewezen. De gewestaftrek wordt bekomen door het gemiddelde te berekenen van de realisaties 1999 tot en met 2001, uitgedrukt in prijzen 2002, van bepaalde gewestbelastingen. Vanaf 2003 wordt dit bedrag aangepast aan de inflatie en de economische groei. Het is mede deze aftrek die maakt dat de samengevoegde en gedeelde belastingen vanaf 2002 lager uitvallen dan voorgaande jaren. Voor 2006 wordt de gewestaftrek geraamd op 2.400.023 duizend euro.

Naast de toepassing van de negatieve term, werden aan de gewesten ook extra middelen toegekend voor enkele nieuwe bevoegdheden die naar de gewesten werden overgeheveld. Het betreft hier de bevoegdheden van landbouw en zeevisserij, gemeenten en provincies, buitenlandse handel en een gedeelte van het wetenschappelijk onderzoek. De extra middelen die voor deze bevoegdheden worden overgedragen, zijn opgesomd in de bijzondere financieringswet. In totaal gaat het – opnieuw zonder afrekening - voor het begrotingsjaar 2006 om 64.700 duizend euro. Deze middelen worden mee verrekend in de PB-middelen die worden toegewezen aan de

Gewesten via de bijzondere financieringswet. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de samenstelling van dit bedrag.

Tabel M.9 : De nieuwe bevoegdheden (in duizend euro)

Bevoegdheid	BGC 2002	Tweede BGC 2003	BGC 2004	BGO 2005	BGC 2005	BGO 2006	MJB 2006	BGO - MJB
Landbouw en zeevisserij	21.654	22.374	23.229	24.263	24.096	24.994	24.947	47
Wetenschappelijke instellingen	21.425	22.138	22.985	24.007	23.843	24.731	24.684	46
Uitvoerbeleid	9.288	9.692	10.077	10.525	10.453	10.861	10.860	1
Lokale overheden	3.805	3.673	3.815	3.991	3.962	4.114	4.108	6
Totaal	56.172	57.876	60.105	62.786	62.354	64.700	64.600	100

2.2.3. Gedeelde belastingen

De gedeelde belastingen kunnen voor het begrotingsjaar 2006 op 10.120.407 duizend euro geraamd worden. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2005 (zie paragraaf 2.2.4.) en de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (zie paragraaf 3.1.). De Lambermonteffecten die gelden voor de gemeenschappen zijn wel in de raming opgenomen.

Krachtens de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een deel van de federaal geïnde personenbelasting en belasting op de toegevoegde waarde doorgestort. Beide doorstortingen worden voor 2006 op respectievelijk 3.402.383 en 6.074.553 duizend euro geraamd. Bovenop deze bedragen wijst artikel 38, §3bis van de bijzondere financieringswet aan de gemeenschappen nog extra middelen toe vanuit de belasting op de toegevoegde waarde. Deze middelen zijn exhaustief in de bijzondere wet ter financiering van gewesten en gemeenschappen opgenomen.

Laatstgenoemde toegewezen middelen worden verdeeld in twee delen. Het eerste deel (dat in 2002 35% bedraagt van het in totaal toegewezen gedeelte) wordt verdeeld over de twee gemeenschappen a rato van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het tweede gedeelte (de resterende 65% in 2002) wordt verdeeld middels de verdeelsleutel van de leerlingen. Het eerste en tweede gedeelte veranderen van relatieve omvang gedurende de volgende jaren op die wijze dat in 2012 de verdeling van de extra BTW-middelen volledig gebeurt op basis van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het basisbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd en vanaf 2007 ook jaarlijks aangepast aan de economische groei, zij het wel slechts a rato van 91%. Deze berekeningswijze levert jaar na jaar een gunstiger resultaat voor de Vlaamse Gemeenschap op. Voor 2006 worden de extra BTW-middelen voor de Vlaamse Gemeenschap op 643.471 duizend euro geraamd.

2.2.4. Afrekening 2005

Zoals hierboven reeds gesteld en blijkt uit tabel M.7, het parameteroverzicht, worden bij de begrotingsopmaak en -controle ook telkens de samengevoegde en gedeelde belastingen van het voorgaande begrotingsjaar herhaamd. In concreto worden bij de begrotingsopmaak 2006 de samengevoegde en gedeelde belastingen met betrekking tot het jaar 2005 herhaamd. Deze herraming wordt vergeleken met de raming die ter gelegenheid van de begrotingscontrole 2005 werd gemaakt. Tabel M.10 situeert dit afrekeningssaldo 2005 in het kader van de middelen bij de begrotingsopmaak 2006.

Tabel M.10 : Afrekening 2005 (in duizend euro)

	2005 bij BGC 2005 (1)	2005 bij BGO 2006 (2)	Afrekening 2005 (3) = (2) - (1)	2006 bij BGO 2006 (4)	BGO 2006 (5) = (4) + (3)	Begrotingspost (6)
Gewest						
PB-middelen	4.852.565	4.811.875	-40.690	5.051.485	5.010.795	
Totaal Gewest	4.852.565	4.811.875	-40.690	5.051.485	5.010.795	PR 83.3 ART 49.22
Gemeenschap						
PB-middelen	3.274.903	3.251.115	-23.788	3.402.383	3.378.595	
BTW-middelen	6.445.548	6.492.387	46.840	6.718.023	6.764.863	
Totaal Gemeenschap	9.720.451	9.743.503	23.052	10.120.407	10.143.458	PR 82.2 ART 49.21
Algemeen totaal	14.573.016	14.555.378	-17.638	15.171.892	15.154.253	
(1) exclusief de afrekening 2004						
(2) exclusief de afrekening 2004						
(4) exclusief de afrekening 2005						

3. Dotaties vanwege de federale overheid

3.1. Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld

Krachtens het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld omgevormd van een gemeenschapsbelasting naar een gewestbelasting. De gemeenschappen verkregen wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld. De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde netto-ontvangsten van het kijk- en luistergeld in 1999, 2000 en 2001, en dit in de betrokken gemeenschappen. Deze netto-ontvangsten moeten evenwel uitgedrukt worden in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt het basisbedrag 2002 van de dotatie aangepast aan de inflatie.

Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt deze dotatie in 2006 op 501.021 duizend euro geraamd, inclusief 3.319 duizend euro afrekening (zie stijging in rubriek 'Specifieke dotaties en ristorno's' in tabel M.1).

3.2. Dotatie voor tewerkstellingsprogramma's

Op basis van artikel 35 van de bijzondere financieringswet wordt onder bepaalde voorwaarden aan de gewesten een dotatie toegekend die overeenstemt met de werkloosheidsvergoeding van elke voltijds uitgedrukte arbeidsplaats die door de gewesten ten laste wordt genomen. Voor het begrotingsjaar 2006 wordt de bedoelde dotatie op 261.560 duizend euro geraamd.

3.3. Dotatie ter financiering van het universitair onderwijs voor buitenlandse studenten

Krachtens artikel 62 van de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een dotatie toegekend ter financiering van het universitair onderwijs dat aan buitenlandse studenten wordt verstrekt. De basisbedra-

gen die in het bedoelde artikel zijn voorzien, worden jaarlijks aan de inflatie aangepast. Voor het begrotingsjaar 2006 wordt de bedoelde dotatie geraamd op 31.365 duizend euro.

Tabel M.11 stelt de geraamde dotaties van de federale overheid bij de begrotingsopmaak 2006 tegenover dezelfde dotaties in de meerjarenbegroting. De verschillen kunnen worden verklaard door verschillen in gehanteerde inflatiepercentages (behalve voor tewerkstellingsprogramma's waar het verschil kan verklaard worden door het afstemmen van de raming op de federale doorstorting).

Tabel M.11 : Dotaties 2006 vanwege de federale overheid (in duizend euro)

	BGO 2006	MJB 2006	BGO - MJB
Tewerkstellingsprogramma's	261.560	261.558	2
Buitenlandse studenten	31.365	30.938	427
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	501.021	490.923	10.098
Totaal	793.946	783.419	10.527

4. De gewestelijke belastingen

De gewestelijke belastingen hebben de laatste jaren een vrij snelle groei gekend. De groei werd in belangrijke mate gevoed door de successierechten, de registratierechten en de schenkingrechten. Met de additionele gewestbelastingen erbij, kan de totale opbrengst van de gewestbelastingen voor het begrotingsjaar 2006 op 3.667.400 duizend euro begroot worden (inclusief boetes en nalatigheidsinteressen; zie tabel M.13).

De additionele gewestbelastingen zijn die gewestbelastingen die krachtens het Lambermontakkoord van de federale overheid naar de gewesten werden overgeheveld. Het gaat hier om het registratierecht (het nog niet overgedragen gedeelte), de hypotheekrechten, de schenkingsrechten, de verkeersbelasting op de autovoertuigen, de belasting op de inverkeersstelling en het eurovignet. De fiscale boetes die betrekking hebben op elk van deze belastingen werden mee overgeheveld naar de gewesten. Tabel M.12 geeft een overzicht van deze ramingen.

Tabel M.12 : Additionele gewestbelastingen (in duizend euro)

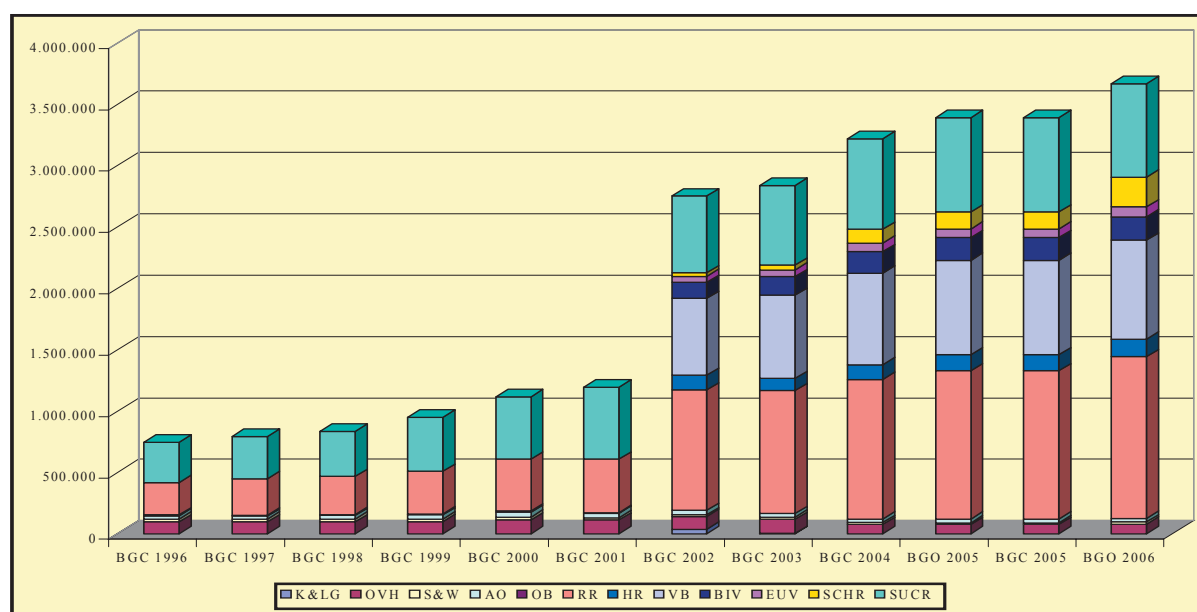
	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005	BGO 2006
Registratierechten (58,592%)	570.353	586.306	666.080	708.278	773.277
Hypotheekrechten	119.893	100.000	122.856	130.461	142.994
Schenkingsrechten	29.188	40.000	111.677	139.916	242.331
Verkeersbelasting	626.986	678.758	746.184	770.970	805.525
Belasting op de inverkeersstelling	129.980	149.750	173.379	182.978	189.679
Eurovignet	51.037	55.673	70.869	70.869	80.425
Totaal	1.527.437	1.610.487	1.891.045	2.003.472	2.234.231

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt worden ook de additionele gewestbelastingen bij de begrotingsopmaak 2006 op 2.234.231 duizend euro geraamd. Dit is 11,52% meer dan bij de begrotingscontrole 2005.

Tabel M.13 : De gewestelijke belastingen 2006 (inclusief boetes en nalatigheidsintresten) (in duizend euro)

	Basis	Intresten	Boetes	Totaal
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0
Onroerende voorheffing	73.760	2.763	0	76.523
Belasting op de spelen en weddenschappen	17.264	23	0	17.287
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	29.233	14	0	29.247
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	0	0	0	0
Registratierechten	1.317.550	2.188	27	1.319.765
Hypotheekrechten	142.992	0	2	142.994
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	805.460	0	65	805.525
Belasting op de inverkeersstelling	189.679	0	0	189.679
Eurovignet	80.038	0	387	80.425
Schenkingsrechten	242.283	0	48	242.331
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	746.594	10.827	6.203	763.624
TOTALEN	3.644.853	15.815	6.732	3.667.400

Grafiek M.3 : De begrote gewestelijke belastingen over de periode 1996 – 2006 (in duizend euro)

Tabel M.14 toont opnieuw een vergelijking voor het begrotingsjaar 2006 tussen de begrotingsopmaak en de in het Vlaamse Parlement ingediende meerjarenbegroting.

Tabel M.14 : Begrotingsopmaak versus meerjarenbegroting (in duizend euro)

	BGO 2006	MJB 2006	BGO - MJB
Kijk- en luistergeld	0	0	0
Onroerende voorheffing	76.523	79.401	-2.878
Belasting op de spelen en weddenschappen	17.287	16.347	940
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	29.247	31.420	-2.173
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	0	0	0
Registratierechten	1.319.765	1.295.018	24.747
Hypotheekrechten	142.994	139.066	3.928
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	805.525	767.994	37.531
Belasting op de inverkeersstelling	189.679	167.754	21.925
Eurovignet	80.425	71.267	9.158
Schenkingsrechten	242.331	179.741	62.590
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	763.624	817.721	-54.097
Totaal	3.667.400	3.565.729	101.671

5. Toegewezen ontvangsten

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde duidelijk omschreven uitgaven. De belangrijkste toegewezen ontvangsten in de middelenbegroting zijn :

- de inschrijvingsgelden van het deeltijds kunstonderwijs (programma 34.1);
- de terugbetaling van salarissen en salaristoelagen in de onderwijssector (programma 35.5);
- de inkomsten in het kader van het medisch-sociaal beleid (programma 42.2);
- de inkomsten van het Vernieuwingsfonds (programma 62.1).

6. Andere ontvangsten

De andere ontvangsten betreffen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten. Bij de begrotingsopmaak 2006 werden volgende opmerkelijke ontvangsten in deze categorie ingeschreven:

- de opbrengst aan dividenden (programma 51.1) (35,3 miljoen euro);

Een bijzondere plaats binnen deze categorie wordt ingenomen door de Lotto-middelen (programma 82.2). Volgens artikel 62bis van de bijzondere financieringswet krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. Voor de raming bij de begrotingsopmaak 2006 wordt er in principe uitgegaan van de voorlopige winstverdeling 2005, zijnde 34.137 duizend euro.

7. Kredietverleningen en deelnemingen

De kredietverleningen en deelnemingen worden voortaan in de algemene toelichting als een aparte middelen-categorie weergegeven omwille van de bijzondere plaats die zij innemen in het geheel. Om de overgang te maken van algemene ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten worden zij immers niet in acht genomen (zie paragraaf 9).

Belangrijke opbrengsten uit kredietverleningen en deelnemingen in de middelenbegroting zijn de opbrengsten uit:

- de terugbetaling van leninglasten door de GOM Limburg en de VHM via de Limburgse Reconversiematschappij NV (programma 51.1) (22,0 miljoen euro).

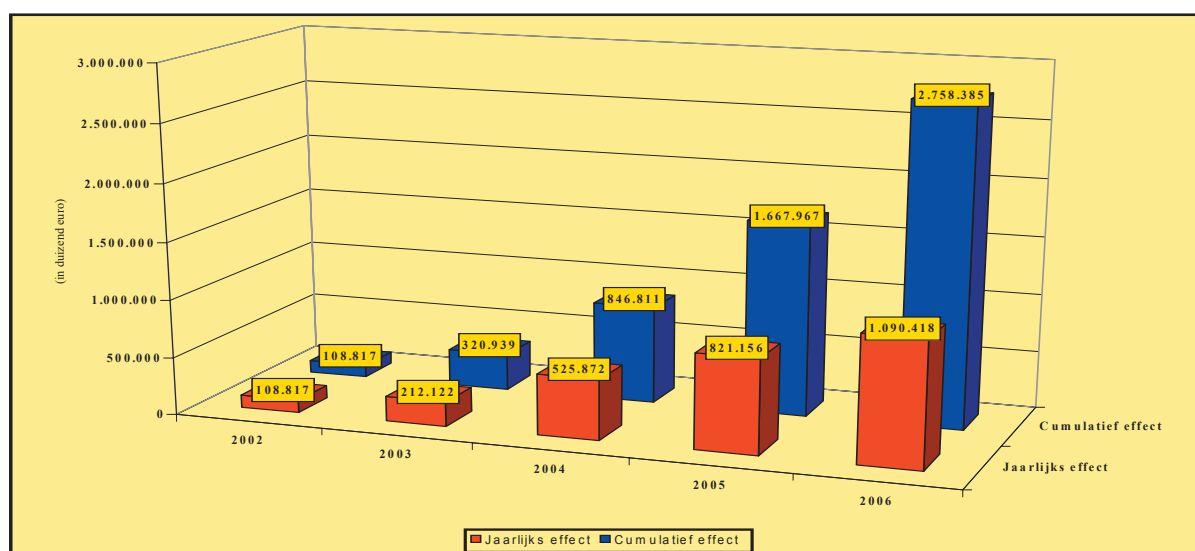
8. Lambermontoverzicht

Om het overzicht te behouden geven onderstaande tabel en grafiek een samenvatting van de budgettaire implicaties van het Lambermontakkoord. Iedere budgettaire implicatie werd in de vorige paragrafen inhoudelijk toegelicht.

Tabel M.15 : Budgettaire gevolgen van het Lambermontakkoord (inclusief afrekening) (in duizend euro)

Omschrijving maatregel	Budgettaire effect 2002 BGC	Budgettaire effect 2003 Tweede BGC	Budgettaire effect 2004 BGC	Budgettaire effect 2005 BGO	Budgettaire effect 2005 BGC	Budgettaire effect 2006 BGO
Gewestaf trek	-2.108.768	-2.168.705	-2.243.530	-2.330.514	-2.307.778	-2.389.448
Extra bevoegdheden	56.172	57.661	59.814	62.786	61.941	64.161
Extra BTW-middelen	118.259	211.633	309.585	545.753	545.753	646.315
Aandeel winst Nationale Loterij	27.243	34.021	34.013	34.100	34.100	34.137
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	455.286	466.503	474.745	483.668	483.668	501.021
Kijk- en luistergeld	33.188	523	200	0	0	0
Additionele gewestbelastingen	1.527.437	1.610.487	1.891.045	2.003.472	2.003.472	2.234.231
Totaal effect	108.817	212.122	525.872	799.266	821.156	1.090.418

Grafiek M.4 : Budgettaire gevolgen van het Lambermontakkoord (inclusief afrekening) (in duizend euro)

9. ESR gecorrigeerde ontvangsten

Om de overgang te maken van totale begrote ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten dienen op het eerstgenoemde bedrag een aantal correcties te worden aangebracht. De onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Tabel M.16 : ESR gecorrigeerde ontvangsten in de algemene begroting MVG (in duizend euro)

	BGO 2005	BGC 2005	BGO 2006	MJB 2006	BGO – MJB
Totale ontvangsten	19.067.553	19.378.035	19.888.868	19.728.811	160.057
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR code 8)	-45	-246.549	-22.036	-22.114	78
Dotaties van DAB's en VOI's A, B & Sui Generis behorende tot de consolidatiekring (ESR code 46 en 66)	0	-412	-599	-23.595	22.996
Correctie aanrekening ontvangsten	3.572	14.403	27.707	21.680	6.027
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	19.071.080	19.145.477	19.893.940	19.704.782	189.159

Vooreerst worden de ontvangsten, begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR code 8), geneutraliseerd. Een volgende correctie heeft te maken met de consolidatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap met haar instellingen. Dotaties die het ministerie ontvangt van dergelijke instellingen zijn geen eigen ontvangsten, maar interne transfers en dienen bijgevolg verwijderd uit de totale ontvangsten.

De laatste correctie houdt verband met de aanrekening van de ontvangsten. Concreet wordt de geraamde opbrengst van de gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse Overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohieringen door de Federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat. Voor de gewestbelastingen wordt er ook door het Instituut voor de Nationale Rekeningen ⁽¹⁾ een correctie doorgevoerd.

¹ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Jaarverslag 2004, blz. 164.

HOOFDSTUK IV

De Uitgavenbegroting

1. De geconsolideerde uitgaven

Om duidelijk te kunnen aangeven welke evolutie er aan kredieten in de tabellen wordt voorzien, dient er voor- eerst een duidelijke bepaling te zijn van de berekeningswijze van de beleids- en betaalkredieten. Deze beleids- en betaalkredieten worden in het kader van de afspraken omtrent de begrotingsnormering berekend op een ESR-geconsolideerde basis. Omdat er geen veralgemeende of vaststaande definitie van ESR-geconsolideerde beleidskredieten beschikbaar is, wordt er hierbij een definitie voorgesteld, die zo nauw mogelijk aansluit bij de definitie van ESR-geconsolideerde betaalkredieten. Deze werkwijze wordt reeds toegepast sinds de meerjaren- begroting 2006-2009 als bijlage bij de aanpassing van de begroting 2005.

Ten eerste worden de resultaten van de begrotingscontrole 2005 weergegeven, zoals goedgekeurd door het Vlaamse Parlement.

Ten tweede worden de resultaten van de meerjarenbegroting 2006-2009, zoals ingediend bij het Vlaams par- lement als toelichting bij de aanpassing van de begroting 2005, voor het jaar 2006 hernomen.

Tenslotte worden de definitieve resultaten van de opmaak van de begroting 2006 weergegeven. Deze resultaten zijn verschillend van de resultaten uit de meerjarenbegroting 2006, omwille van diverse redenen: Versnelling van de inflatie omwille van de aanhoudende verhoging van de energieprijzen (zie infra. 2.2.23 Provisies), aanpas- sing van technische parameters en verdere toewijzing van provisionele kredieten aan andere beleidsthema's (zie infra. 2.2.23 Provisies). Verder zijn ook de resultaten van de politieke besluitvorming, meerbepaald invulling van de extra beleidsruimte en de CAO's met de sectoren Social Profit, Onderwijs, Mobiliteit en Ambtenaren- zaken in deze cijfers opgenomen.

Hierna wordt de term ESR-geconsolideerde beleids- en betaalkredieten afgekort tot beleids- en betaalkredie- ten.

1.1. Beleidskredieten

Voor de berekening van de beleidskredieten dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de berekening van de beleidskredieten bij het MVG enerzijds en bij de te consolideren instellingen anderzijds

Vooreerst wordt er ingegaan op de berekening van de beleidskredieten bij het MVG.

1.1.1. Beleidskredieten MVG

Bij de beleidskredieten MVG vertrekt men vanuit de som van de niet-gesplitste kredieten, de bijkredieten voor- gaande jaren en de gesplitste vastleggingskredieten. Deze kredieten worden aangevuld met de voorziene ont- vangsten uit begrotingsfondsen.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, die overwegend ook in de berekening van betaal- kredieten dienen doorgevoerd te worden.

Ten eerste wordt de som van bovenstaande kredieten gezuiverd voor de kredieten die voorzien zijn voor parti- cipaties en deelnemingen (ESR 8), en voor aflossingen (ESR 9). Deze kredieten dienen namelijk niet te worden meegenomen in de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse Gemeenschap.

Ten tweede wordt een correctie doorgevoerd voor de kredieten die bestemd zijn voor de te consolideren instellingen van de Vlaamse Gemeenschap². Het beleid dat met deze kredieten kan gevoerd worden, wordt verder meegenomen bij de te consolideren instellingen (zie infra).

Ten derde dient er opgemerkt te worden dat er in de MVG-begroting ook vastleggingsmachtigingen (met resp. vereffeningskredieten) kunnen opgenomen worden, die niet voor een te consolideren instelling bestemd zijn (vb. ESF-agentschap, extra kredieten voor schoolgebouwen). Bij deze instellingen wordt het vereffeningskrediet vervangen door de machtiging. De verbintenissenmachtiging van het VWF wordt evenwel niet in rekening gebracht, omdat deze machtiging niet volledig in ESR-uitgaven voor het MVG zal omgezet worden.

Ten vierde worden de uitgaven in verband met de RSZ-problematiek binnen onderwijs niet ESR-matig meegenomen. Dit houdt in dat ze tevens worden gecorrigeerd op de beleids- en betaalkredieten.

Tenslotte wordt er een correctie doorgevoerd voor de ingeschreven conjunctuurprovisie in de begroting 2006 (=92,8 miljoen euro). Deze conjunctuurprovisie kan namelijk eventueel worden gebruikt voor de afbouw van impliciete schuld, op het moment dat de nu ingeschreven ontvangsten zich effectief zouden realiseren en er niet naar het FFEU wordt getransfereerd. In dit geval kan de begrote conjunctuurprovisie uit de beleidskredieten worden getrokken.

Een laatste opmerking die dient gemaakt te worden, heeft betrekking op de ingeschreven intrestkredieten m.b.t. de uitstaande directe en indirecte schuld. Aangezien deze intrestlasten effectief dienen te worden betaald en niet eerder in beleidskredieten zijn voorzien en gezien er van het standpunt wordt vertrokken dat de definitie van de beleidskredieten zo nauw mogelijk dient aan te sluiten bij de definitie van betaalkredieten, worden de intrestkredieten behouden in de beleidskredieten³. Anderzijds is het wel zo dat er met de kredieten die voorzien zijn voor de betaling van intresten geen beleid kan gevoerd worden.

1.1.2. Beleidskredieten van te consolideren instellingen (DAB's en VOI's)

Voor de berekening van de beleidskredieten van de te consolideren instellingen wordt een onderscheid gemaakt tussen de te consolideren instellingen die in hun begroting een opsplitsing maken tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten en de andere instellingen met enkel een begroting in ordonnanceringskredieten.

Bij de instellingen met een opsplitsing in de begroting tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten, wordt het vastleggingskrediet (gecorrigeerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflissing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi) genomen.

De ingeschreven vastleggingskredieten bevatten in ieder geval ook de machtigingen en gesplitste dotatieartikelen die zijn ingeschreven in de MVG-begroting.

Voor de overige te consolideren instellingen wordt van de hypothese vertrokken dat de vastleggingskredieten gelijk zijn aan de ingeschreven ordonnanceringskredieten (gecorrigeerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflissing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi⁴).

Deze vastleggingskredieten worden evenwel nog verder gecorrigeerd voor het geval er een machtiging of een gesplitst dotatieartikel is ingeschreven in de MVG-begroting. In dit geval wordt het verschil tussen de in de MVG-begroting ingeschreven machtiging en het in de MVG-begroting ingeschreven vereffeningskrediet gecorrigeerd op de totaal ingeschreven kredieten van de instelling.

² Voor het Pensioenfonds en Zorgfonds worden de kredieten die jaarlijks zijn voorzien bij het MVG niet gecorrigeerd en bijgevolg meegerekend als beleidskredieten MVG. De in rekening te brengen reserve-evolutie van deze instellingen worden als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de beleidskredieten (MVG + te consolideren instellingen).

³ De correctie m.b.t. de **gelopen** intresten wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de beleidskredieten.

⁴ De in rekening te brengen reserve-evolutie van het Pensioenfonds van de VRT wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de beleidskredieten (MVG + te consolideren instellingen).

Wat betreft de VOI A FFEU wordt er vanuit gegaan dat de beleidskredieten die hier worden ingeschreven het gevolg zijn van de recuperatie van vroeger gestemde beleidskredieten van vorige begrotingen en van de huidige begroting.

In de huidige voorliggende begroting 2006 wordt er uitgegaan van een recuperatie van 125 miljoen euro van niet-aangewende beleids- en betalingskredieten in het begrotingsjaar 2005, dit onder de strikte voorwaarde dat deze 125 miljoen euro effectief is gerealiseerd in de middelenbegroting 2005.

Voor de bepaling van het verschil tussen de betaal- en beleidskredieten laten we het FFEU evenwel buiten beschouwing, omdat er bij de recuperatie van beleidskredieten ook steeds evenveel betaalkredieten moeten kunnen gerecupereerd worden binnen de begroting van een bepaald jaar. Dit zorgt ervoor dat er bij het ontstaan van beleidskredieten voor het FFEU, er tevens evenveel betaalkredieten voorzien worden om aan de verbintenissen te voldoen. Voor de vergelijking van de beleids- en betaalkredieten wordt bijgevolg het FFEU buiten beschouwing gelaten.

Met betrekking tot de intrestkredieten kan dezelfde opmerking gemaakt worden als bij het MVG.

1.1.3. *Beleidskredieten MVG + te consolideren instellingen*

In onderstaande tabel U.1 wordt een overzicht gegeven van de totale beleidskredieten van het MVG en de te consolideren instellingen. Hierbij worden tevens correctielijnen m.b.t. gelopen intresten en reserve-evoluties bij het Pensioenfonds, Pensioenfonds VRT en het Zorgfonds ingevoegd.

Tabel U.1: Beleidskredieten MVG + te consolideren instellingen (in duizend euro).

		BC 2005	MJBG 2006	BO 2006
Beleidskredieten MVG + te consolideren instellingen	+	19.670.458	19.978.106	20.471.142
Reserve-evolutie Pensioenfonds	-	-82	-3.411	1.394
Reserve-evolutie Pensioenfonds VRT	-	19.200	19.200	19.200
Reserve-evolutie Zorgfonds	-	24.232	21.400	21.450
Correctie gelopen intresten	-	18.646	13.160	27.437
TOTAAL	=	19.608.462	19.927.756	20.401.661

1.2. *Betaalkredieten*

Voor de berekening van de betaalkredieten, wordt eveneens een opsplitsing gemaakt tussen betaalkredieten bij het MVG en betaalkredieten bij de te consolideren instellingen.

1.2.1. *Betaalkredieten MVG*

Bij de betaalkredieten vertrekt men van de sommatie van de niet-gesplitste kredieten, de bijkredieten voorgaande jaren, de variabele kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, zoals in de berekening van het ESR-vorderingen-saldo van de Vlaamse overheid. Zo wordt er gecorrigeerd voor uitgaven m.b.t. participaties en deelnemingen (ESR-8), schuldaflissing (ESR-9) en kredieten bestemd voor te consolideren instellingen⁵.

Voor de conjunctuurprovisie wordt aan betaalzijde geen correctie doorgevoerd (zie supra).

Vergelijkbaar met de berekening van het ESR-vorderingensaldo wordt er geen correctie doorgevoerd voor de ingeschreven intrestkredieten⁶.

1.2.2. Betaalkredieten van te consolideren instellingen (DAB's en VOI's)

Voor de bepaling van de betaalkredieten van de te consolideren instellingen wordt er vertrokken van de voorziene betaalkredieten in de respectievelijke begrotingen van de instellingen.

Hierop worden correcties doorgevoerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflissing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi⁷.

Zoals hierboven gesteld zijn de betaalkredieten die voorzien zijn bij de VOI A FFEU, gerecupereerde betaalkredieten van voorgaande en het huidige begrotingsjaar. In een zelfde redenering als bij de beleidskredieten wordt het FFEU ook hier buiten beschouwing gelaten.

In het kader van de begrotingsnormering dient er mee rekening gehouden te worden dat de afroaming van betaalkredieten naar het FFEU pas kan gebeuren op het moment dat de geraamde middelen ook effectief worden gerealiseerd. Ten tweede zorgt de werking van het FFEU voor een spreiding van de betaalverplichting doorheen de tijd. Op het moment dat er effectief aan betaalverplichtingen wordt voldaan, wordt tevens het ESR-vorderingensaldo belast.

In onderstaande tabel U.2 wordt een overzicht gegeven van de in de begroting 2006 voorziene betaalkredieten binnen het FFEU. Deze kredieten zijn bepaald op basis van de betaalverplichtingen op reeds gekende FFEU-middelen. Voor de betaalverplichtingen op nieuwe FFEU-middelen (zie supra) dienen nog geen betaalkredieten te worden voorzien.

Tabel U.2: Voorziene betaalkredieten binnen het FFEU (in duizend euro).

	BC 2005	MJBG 2006	BO 2006
Gekende FFEU-middelen	239.950	143.995	164.670
Nieuwe FFEU-middelen	0	6.250	0
TOTAAL	239.950	150.245	164.670

1.2.3. Betaalkredieten MVG + te consolideren instellingen

In onderstaande tabel U.3 wordt een overzicht gegeven van de totale betaalkredieten van het MVG en de te consolideren instellingen. Hierbij worden tevens correctielijnen m.b.t. de gelopen intresten en reserve-evoluties bij het Pensioenfonds, Pensioenfonds VRT en het Zorgfonds ingevoegd.

⁵ Net zoals bij de berekening van de beleidskredieten wordt de eventueel in rekening te brengen reserve-evolutie van het Pensioenfonds en Zorgfonds als een correctielijn in de algemene tabel m.b.t. de betaalkredieten ingevoegd (MVG + te consolideren instellingen).

⁶ De correctie m.b.t. de **gelopen** intresten wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de betaalkredieten.

⁷ De eventueel in rekening te brengen reserve-evolutie van het Pensioenfonds van de VRT wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de betaalkredieten (MVG + te consolideren instellingen).

Tabel U.3: Betaalkredieten MVG + te consolideren instellingen (in duizend euro).

		BC 2005	MJBG 2006	BO 2006
Betaalkredieten MVG + te consolideren instellingen	+	19.887.747	20.345.097	20.648.976
Reserve-evolutie Pensioen-fonds	-	-82	-3.411	1.394
Reserve-evolutie Pensioen-fonds VRT	-	19.200	19.200	19.200
Reserve-evolutie Zorgfonds	-	24.232	21.400	21.450
Correctie gelopen intresten	-	18.646	13.160	27.437
TOTAAL	=	19.825.751	20.294.747	20.579.495

2. Thematische bespreking

2.1. Beleids- en betaalkredieten per thema

In de tabel U.4, resp. U.5, wordt een evolutie weergegeven van de beleids- resp. betaalkredieten per thema op basis van de resultaten van de berekening van de resultaten van drie begrotingsronden:

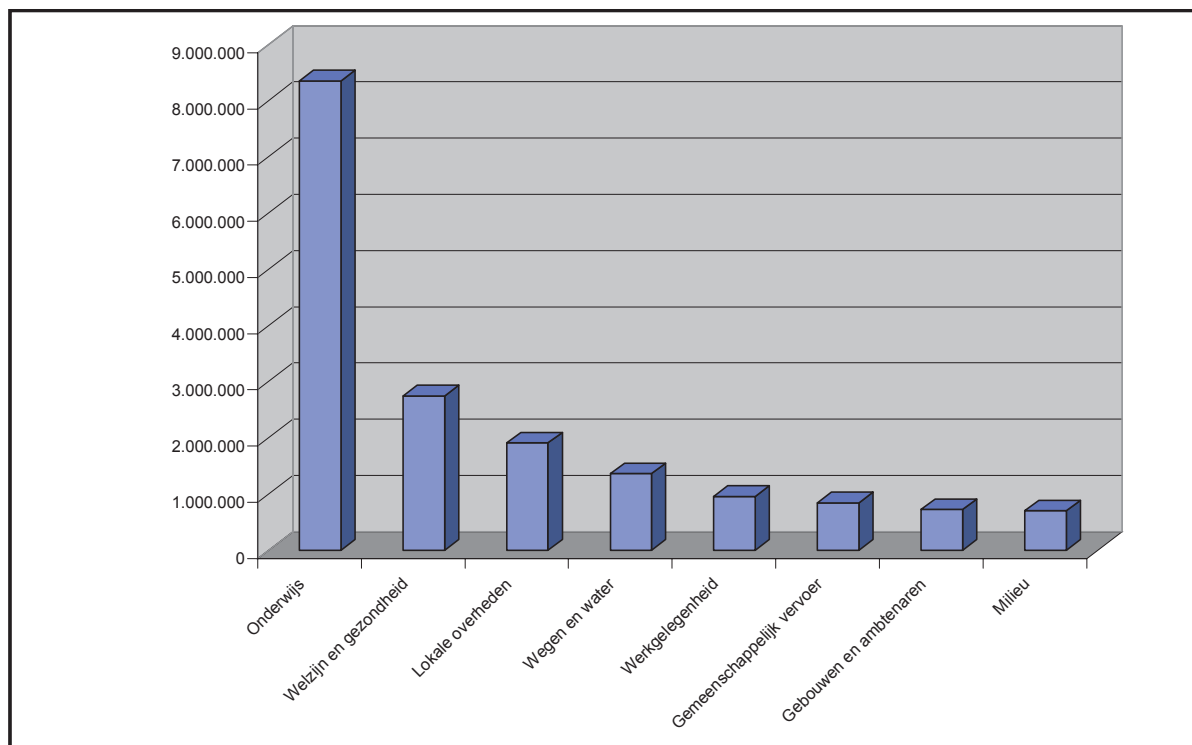
Tabel U.4: Beleidskredieten per thema

	BC 2005	MJBG 2006	BO 2006
Statutaire werking	114.203	114.141	116.956
Kanselarij	21.083	20.352	14.515
Buitenlands beleid	28.586	28.626	29.396
Brussel	38.497	40.245	42.129
Statistiek	665	672	872
Financiën	158.967	128.174	149.865
Gebouwen en ambtenaren	740.998	738.444	723.690
Onderwijs	8.056.786	8.156.736	8.358.266
Welzijn en gezondheid	2.634.068	2.689.786	2.744.486
Cultuur en Jeugd	418.043	421.217	444.256
Toerisme	58.148	56.483	59.714
Economie	319.192	307.928	302.770
Werkgelegenheid	914.093	915.752	961.729
Lokale overheden	1.845.282	1.908.473	1.911.194
Land- en tuinbouw	87.233	87.532	95.352
Milieu	721.915	636.726	694.737
<i>Milieu (nieuw FFEU)</i>	<i>0</i>	<i>10.000</i>	<i>10.000</i>
Ruimtelijke ordening	27.894	21.022	25.322
Monumenten en huisvesting	387.658	410.069	421.994

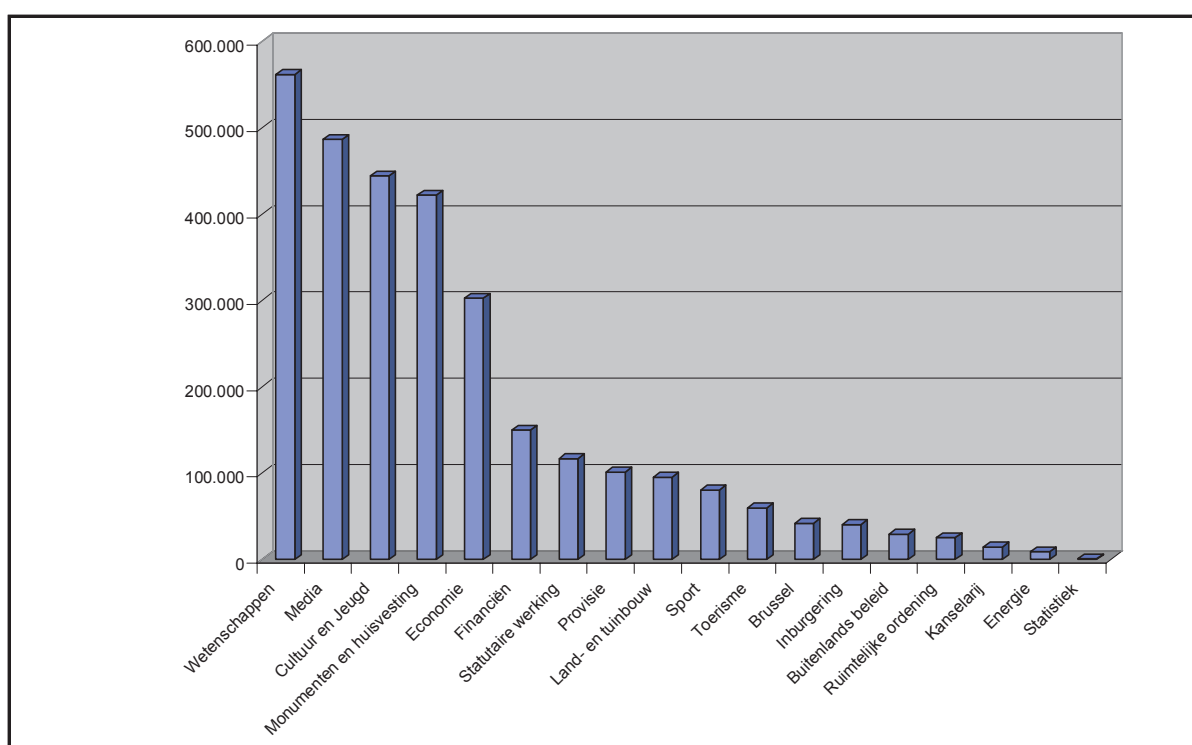
	BC 2005	MJBG 2006	BO 2006
Wegen en water	1.173.687	1.182.515	1.247.488
<i>Wegen en water (nieuw FFEU)</i>	<i>0</i>	<i>115.000</i>	<i>115.000</i>
Gemeenschappelijk vervoer	758.917	845.977	847.243
Wetenschappen	526.674	514.508	561.848
Media	463.600	474.937	486.413
Sport	75.510	75.408	80.430
Energie	9.338	8.513	8.805
Inburgering	32.803	34.974	40.532
Provisie	56.618	158.896	101.140
Totaal (excl. Nieuw FFEU)	19.670.458	19.978.106	20.471.142
<i>Totaal (incl. Nieuw FFEU)</i>	<i>19.670.458</i>	<i>20.103.106</i>	<i>20.596.142</i>

Grafieken U.1, resp. U.2, geven de verdeling van de beleidskredieten (incl. nieuw FFEU) bij de begroting 2006 over de acht grootste beleidsthema's, resp. overige beleidsthema's, weer.

Grafiek U.1: Beleidskredieten van de grootste beleidsthema's

Grafiek U.2: Beleidskredieten van de overige beleidsthema's

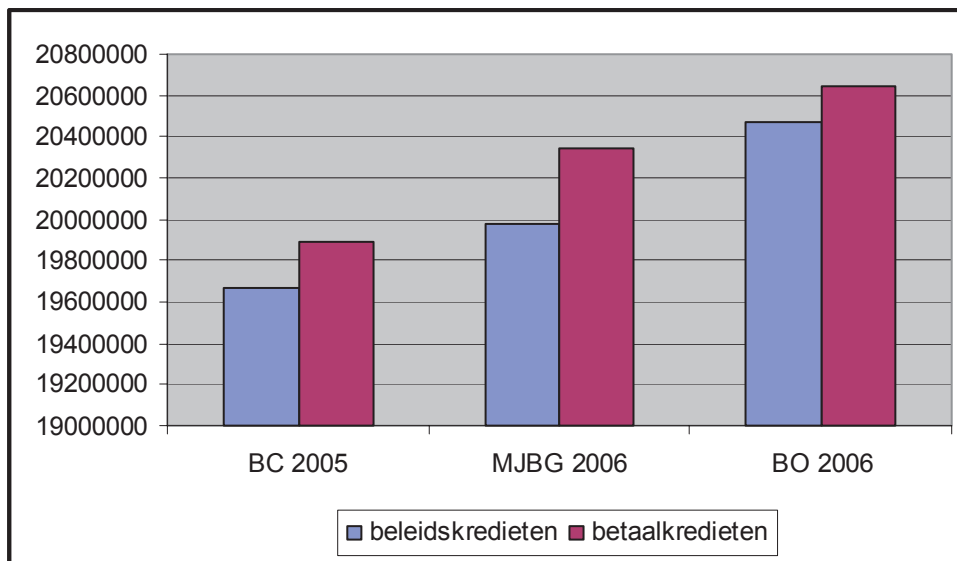
In tabel U.5 worden de betaalkredieten per thema weergegeven.

Tabel U.5: Betaalkredieten per thema

	BC 2005	MJBG 2006	BO 2006
Statutaire werking	114.203	114.141	116.956
Kanselarij	19.791	19.094	15.251
Buitenlands beleid	27.318	29.583	30.334
Brussel	40.518	40.554	41.968
Statistiek	745	659	659
Financiën	161.838	220.974	243.492
Gebouwen en ambtenaren	758.343	760.811	735.517
Onderwijs	8.061.083	8.157.268	8.338.573
Welzijn en gezondheid	2.674.811	2.730.034	2.785.056
Cultuur en Jeugd	423.936	421.871	445.963
Toerisme	61.037	57.225	61.703
Economie	314.927	307.878	295.953
Werkgelegenheid	913.560	920.941	961.807
Lokale overheden	1.877.686	1.933.072	1.936.079
Land- en tuinbouw	85.955	93.787	99.648
Milieu	743.541	688.566	728.274
<i>Milieu (nieuw FFEU)</i>	<i>0</i>	<i>500</i>	<i>0</i>
Ruimtelijke ordening	26.401	22.364	26.268
Monumenten en huisvesting	406.506	443.777	419.996
Wegen en water	1.205.243	1.282.337	1.242.763
<i>Wegen en water (nieuw FFEU)</i>	<i>0</i>	<i>5.750</i>	<i>0</i>
Gemeenschappelijk vervoer	820.818	843.267	851.202
Wetenschappen	510.790	504.703	551.626
Media	463.698	475.035	486.413
Sport	75.379	75.408	81.502
Energie	10.010	7.624	10.109
Inburgering	32.992	35.228	40.724
Provisie	56.618	158.896	101.140
Totaal (excl. Nieuw FFEU)	19.887.747	20.345.097	20.648.976
<i>Totaal (incl. Nieuw FFEU)</i>	<i>19.887.747</i>	<i>20.351.347</i>	<i>20.648.976</i>

Grafiek U.3 geeft de evolutie van de beleids- en betaalkredieten (excl. nieuw FFEU) weer.

Grafiek U.3: Evolutie beleids- en betaalkredieten (excl. nieuw FFEU)

Uit bovenstaande grafiek kunnen we afleiden dat er, zowel in de begroting 2005 en 2006, meer betaalkredieten voorzien waren dan beleidskredieten.

2.2. Bespreking van de belangrijkste wijzigingen per thema

Zonder vooruit te willen lopen op de uitgebreidere toelichting bij elk van de beleidsthema's die in de begeleidende begrotingsdocumenten en bij de bespreking in de respectieve parlementaire commissies aan bod zal komen, worden de belangrijkste elementen belicht die de evolutie van de kredieten bepalen. Hierbij mag uiteraard niet uit het oog verloren worden dat een belangrijke impact uitgaat van de inflatieversnelling. Het effect van de automatische loonindexering manifesteert zich binnen alle beleidsdomeinen. Het zwaartepunt daarvan ligt uiteraard in de arbeidsintensieve beleidsthema's Onderwijs, Welzijn en Ambtenaren.

2.2.1. Buitenlands Beleid

In het kader van de meerjarenbegroting werd voor buitenlands beleid een jaarlijkse groeivoet van de kredieten van 10% per jaar afgesproken. In 2006 komt dit neer op een stijging van 1.205.000 euro.

2.2.2. Brussel

Om het Brussel-beleid van de Vlaamse regering verder uit te bouwen, wordt de machtiging van het Vlaams Brusselfonds verhoogd met 1.750.000 euro.

Om het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand te verstevigen en/of de integratie van anderstaligen te kunnen bevorderen, wordt 5 miljoen euro extra voorzien.

2.2.3. Financiën

Omwille van de doorgezette schuldafbouw en de daling van de rentevoeten op de internationale markten, dienen er 17 miljoen euro minder rentekredieten voorzien te worden in de begroting 2006 dan in 2005.

Er wordt een conjunctuurprovisie ingeschreven van 92,8 miljoen euro. Deze provisie wordt ingeschreven uit voorzichtigheidsoverwegingen in verband met de gebruikte parameters bij de berekening van de middelenevolutie van de begroting 2006 (zie supra). Indien de vooropgestelde parameters zich realiseren, kan de conjunctuurprovisie worden aangewend voor impliciete schuldafbouw. Omwille van deze hypothese wordt de conjunctuurprovisie enkel in de berekening van de betaalkredieten opgenomen.

Er wordt tenslotte voorzien in een bijkomende dotatie, ten belope van 25 miljoen euro, ter versterking van het VFLD ter financiering van potentiële lasten van het verleden. Hiermee worden de facto provisies aangelegd voor mogelijke veroordelingen (vb schadeclaims openbare werken).

2.2.4. Gebouwen en Ambtenaren

De weddebudgetten binnen het MVG die in 2005 een éénmalige besparing met 1% ondergingen, worden opnieuw verhoogd met 4 miljoen euro. Daarnaast werden de kredieten voor de wedden van het personeel dat naar aanleiding van de in het kader van het Lambermontakkoord overgedragen bevoegdheid inzake Landbouw is overgekomen, definitief vastgeklikt in de begroting 2006, wat een krediettoename van 5,5 miljoen euro inhoudt. De verhoogde terugbetalingen aan de NMBS voor woon-werk-verkeer vergen een bijkomende inspanning van om en bij de 1 miljoen euro. Tenslotte wordt er in 2006 een budget uitgetrokken voor de CAO ambtenarenzaken.

Vanuit de algemene bestaansmiddelen wordt er evenwel ook 10,5 miljoen euro aan weddebudget naar het Instituut voor Landbouw en visserijonderzoek (ILVO) getransfereerd en 22,8 miljoen euro naar NV De Scheepvaart en de NV Waterwegen en Zeekanaal. Dit verklaart de globale daling van de kredieten binnen het thema ‘Gebouwen en Ambtenaren’.

2.2.5. Onderwijs

De belangrijke stijging van de beleidskredieten ten opzichte van BC2005 vindt uiteraard in eerste instantie zijn oorzaak in het effect van de versnelde inflatie.

Er is een globale stijging van de loonkredieten onder andere als gevolg van het effect van de leerlingenevoluties. Daarenboven werd de loonkost aangepast aan de vergrijzing. Er werd een vergrijzingscoëfficiënt van 0,273 % gehanteerd, terwijl deze in 2005 nog 0,173% bedroeg.

Verder komen maatregelen van 2005 op kruissnelheid in 2006. Het betreft hier onder meer de middelen voor gelijke onderwijskansen, de overheveling vanuit de VDAB, de extra stimuli aan de scholengemeenschappen, ... (+ 5,7 mio euro). De kredieten, die in 2005 voorzien werden voor het project “arbeidsgeneeskundig onderzoek van stagiairs” en de projecten proeftuinen basis- en secundair onderwijs komen eveneens op kruissnelheid. Hierdoor stijgen de behoeften met respectievelijk 1,3 mio en 0,6 mio euro.

Daarenboven wordt ook de budgettaire weerslag van de maatregelen, die voorzien zijn in Onderwijsdecreet XV ingeschreven. Het gaat om een bedrag van 15,1 mio euro. Tevens wordt een opstap van 10,2 mio euro voorzien in het kader van CAO VII. Deze budgettaire meerkosten worden evenwel gecompenseerd door de afschaffing van de vervangingspool vanaf het schooljaar 2005-2006. Hierdoor komt een bedrag vrij van 31,9 mio euro.

In uitvoering van het zogenaamde Polder-Tivoli-akkoord en het decreet secundair onderwijs stijgen de werkmiddelen van het leerplichtonderwijs met 23,1 mio euro, waarvan voor het secundair onderwijs een opstap van 16,5 mio wordt gerealiseerd.

Tevens wordt 10 mio euro extra uitgetrokken voor betere uitrusting van technisch – en beroepsonderwijs. De nijverheidsscholen kunnen rekenen op extra investeringen als ze samenwerken per regio.

Om de scholen in staat te stellen hun infrastructuur in belangrijke mate te verbeteren, wordt 50 miljoen euro extra uitgetrokken voor investeringen in schoolgebouwen.

Wat het hoger onderwijs betreft, wordt 1,7 mio euro extra voorzien voor de hogescholen in uitvoering van het BAMA-decreet. Tevens wordt 2,2 mio euro extra “academiseringsgelden” voorzien. Voor de universiteiten wordt eveneens de laatste opstap gerealiseerd bij de aanvullende middelen.

Bij de hogescholen wordt uitvoering gegeven aan de afbouw van het TBS55+-stelsel (van 26,2 mio euro in 2005 naar 20,0 mio euro in 2006). Verder wordt in uitvoering van het arrest van het Arbitragehof de middelen voor Universiteit Gent verhoogd met 2,8 mio euro. Daarenboven wordt in het kader van CAO I een budget voorzien van 1,1 mio euro voor het sectoraal vormingsfonds.

De kapitaaloverdrachten voor onroerende investeringen in het universitair onderwijs stijgen met 1,5 mio euro waardoor de besparing die in 2004 en 2005 werd gerealiseerd, nu volledig wordt ongedaan gemaakt.

Door het op kruissnelheid komen van de besparingen in het secundair onderwijs en het volwassenenonderwijs, wordt er extra vrije beleidsruimte gecreëerd. Ook de afschaffing van de vervangingspool creëert beleidsruimte. Deze ruimte is reeds voor een gedeelte ingevuld met onder andere CAO VII en CAO I en een aantal nieuwe initiatieven. Voor 2006 blijft er voorlopig nog een te besteden budget over van 24,6 mio euro.

De globale onderwijskredieten voor 2006 liggen in de lijn van de cijfers van de meerjarenbegroting 2005-2009. Het belangrijkste verschil is te situeren in de versnelde inflatie. Bij de meerjarenbegroting werd voor 2006 nog uitgegaan van een provisie voor 9 maanden. Bij de begrotingsopmaak 2006 zijn de 12 maanden toegevoegd aan de loonmassa, wat tot een verschil leidt van ongeveer 100 mio euro. Daarenboven was is de meerjarenbegroting de 50 mio euro voor schoolgebouwen, de 10 mio euro voor basisuitrusting voor technisch- en beroepsonderwijs, en de 42,5 mio voor CAO VIII nog niet in de cijfers opgenomen.

Voor het UZ Gent wordt er een machtiging ingeschreven die toelaat een investeringsfinanciering aan te gaan ten belope van 68 miljoen euro voor de bouw van een volledig nieuw kinderziekenhuis en een nieuw revalidatiecentrum.

2.2.6. Welzijn en gezondheid

Voor het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand worden bijkomend 1,5 miljoen euro aan middelen toegekend. Deze zullen aangewend worden voor extra pleegplaatsingen, internaats-ziekenhuisplaatsingen en voor preventieve sociale acties tengevolge het stijgend aantal doorverwijzingen door de jeugdrechters en Comité's Bijzondere Jeugdbijstand.

Kind en Gezin krijgt 1,4 miljoen euro bij voor de financiering van de structurele stijging van het aantal zittingen in de consultatiebureaus. Deze toename wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de betere dienstverlening van deze centra. Daarenboven wordt er ook een bedrag van 0,6 miljoen euro extra vrijgemaakt voor de uitvoering van het nieuwe adoptiedecreet.

In de gehandicaptensector wordt rekening gehouden met een stijging van 350 personen dat gebruik zal maken van de Vlaamse inschakelingspremie. Ook bij de tewerkstelling in het kader van CAO 26 wordt er rekening gehouden met een groeivoet, van 30 eenheden.

De beschutte werkplaatsen krijgen een stijging van 1,5%, ter waarde van 2,8 miljoen euro, toegekend. Daarnaast wordt via autofinanciering 4 miljoen euro extra toegekend voor de Individuele Materiële Bijstand ten einde de administratieve procedure in te korten.

De kredieten voor de opstap voor het wegwerken van de wachtlijsten in september 2005 (+7,5 miljoen euro) worden op jaarbasis gebracht door het krediet voor de residentiële sector met 15 miljoen euro te verhogen. Daarenboven worden er ook extra middelen toegekend voor de toenemende anciënniteit van het personeel van het VFSIPH en het personeel in de residentiële sector.

Voor de diensten voor gezinszorg wordt bovenop de indexering een extra budget ten belope van 8,2 miljoen euro toegekend. Daardoor kan het totale aantal subsidiabele uren in de gezinszorg met 2,5 % toenemen.

2.2.7. Cultuur en Jeugd

Binnen Cultuur springt de inwerkingtreding van het Kunstendecreet in het oog. Het Kunstendecreet beoogt een integrale aanpak van alle kunstuitingen en een vereenvoudiging en meer transparantie in de subsidietoebeding. Voor de verwezenlijking van het Kunstendecreet wordt extra 8.500.000 euro uitgetrokken.

Voor de verdere stimulering van het integraal en kwalitatief lokaal cultuurbeleid wordt bijkomend 1.500.000 euro uitgetrokken. De uitvoering van het nieuwe Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social profit sector heeft ook binnen dit beleidsthema zijn repercussies.

2.2.8. Toerisme

Specifiek voor het Pliniusproject te Tongeren wordt bijkomend 1,5 miljoen euro voorzien, noodzakelijk wegens duurdere onteigeningen. Hiermee blijft de verdere uitvoering van het project gegarandeerd.

2.2.9. Economie

Voor het recent goedgekeurde Limburgplan wordt er 7 miljoen euro extra voorzien in de begroting 2006.

De verbintenissenruimte 2006 van het Hermesfonds werd constant gehouden. Om de in het verleden aangegane verbintenissen te honoreren werd de dotatie verhoogd met 4,3 miljoen euro.

Bij het VIZO wordt éénmalig 1,56 miljoen euro toegekend voor het sluiten van een dading met de RSZ voor de regularisatie van het statuut van de lesgevers.

2.2.10. Werkgelegenheid

De provisie die werden aangelegd in het kader van het werkgelegenheidsakkoord 2003 – 2004 en het nieuwe werkgelegenheidsakkoord 2005 – 2006 en de economische relanceprovisie werden geïncorporeerd in de reguliere kredieten van het beleidsdomein werk of in de begroting van de VDAB.

Belangrijke maatregelen in dit nieuwe werkgelegenheidsakkoord zijn de weerwerkpremies voor de oudere werknemers die op kruissnelheid vanaf 2006 zo'n 13,5 miljoen euro kosten. Dit is een verhoging met 7,4 miljoen euro t.o.v. 2005. Daarenboven worden er bijkomende werkervaringsplaatsen gecreëerd voor een bedrag van 3 miljoen euro binnen het bestaande Wep+ stelsel.

Om vanuit de Vlaamse overheid een bijdrage te kunnen leveren in het kader van het eindeloopbaandebat wordt bijkomend 20 miljoen euro uitgetrokken.

Bij de VDAB wordt tevens een bedrag van 1,712 miljoen euro ingeschreven voor o.a. de terugbetaling van de vervoerskosten van werkzoekenden en de oprichting van twee werkwinkels in het Brussels Gewest.

In het kader van het beleid voor sociale economie wordt 2,4 miljoen euro extra voorzien voor uitvoering van bestaande engagementen binnen de commerciële invoegbedrijven en afdelingen. Bij het afsluiten van het nieuwe werkgelegenheidsakkoord werd bovendien 2,5 miljoen euro vrijgemaakt voor het creëren van extra plaatsen binnen de invoegbedrijven.

2.2.11. Lokale Overheden

Er wordt éénmalig een krediet voorzien van 7 miljoen euro voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen in 2006. In hoofdzaak gaat het om het terug operationeel maken van verouderde elektronische stemapparatuur. De tussenkomst vanuit de federale overheid ten belope van 1,3 miljoen euro zal in de algemene middelen worden gestort.

De belangrijkste verklaring voor de significante stijging van de beleidsmogelijkheden in dit thema vormt, het decretaal mechanisme dat een jaarlijkse groei van 3,5% van de kredieten voor het gemeente- en stedenfonds vastlegt.

2.2.12. Land- en tuinbouw

Binnen het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds stijgen de betaalkredieten met 2,8 miljoen euro voor de afrekening van de dossiers agro-voedingsindustrie en omkadering.

De stijging van de beleids- en betaalkredieten van landbouw is voornamelijk te wijten aan het overhevelen van de personeelskredieten van de IVA Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) van het beleids-thema bestaansmiddelen naar landbouw ten bedrage van 10,515 miljoen euro.

De vrijgekomen beleidsruimte in het kader van het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) zal worden aangewend voor de realisatie van de zorgboerderijen (0,5 miljoen euro) en het erkennen van de voedselkwaliteitsregelingen (1 miljoen euro). Via de provisie stijging energiekosten zullen maatregelen worden genomen ten gunste van de visserijsector ter compensatie van de hoge brandstofprijzen. Verder worden de inspanningen verdergezet om het Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem (GBCS) aan te passen aan de Mid Term Review (MTR).

2.2.13. Leefmilieu

De dotatie aan het MINA-fonds stijgt met 177 miljoen euro tot 331 miljoen euro. De daling van de beleids- en betaalkredieten van het MINA-fonds is voornamelijk te wijten aan de hervorming van de waterzuiveringssector en de nieuwe financieringsstructuur. Hierdoor kan namelijk de algemene werkingstoelage aan openbare waterdistributienetwerken dalen met 65 miljoen euro tot 198 miljoen euro. Hiermee gaat een minderontvangst van 94,5 miljoen euro uit de oppervlaktewaterheffing samen. De totale inkomsten uit deze heffing worden voor 2006 geraamd op 58,5 miljoen euro.

Voor de uitvoering van het decreet Integraal Water Beleid zijn de kredieten nodig voor de geografische indeling van watersystemen en de organisatie van het integraal waterbeleid ingeschreven op de algemene uitgavenbegroting.

Voor de afwikkeling van de BTW-problematiek Aquafin wordt vanaf 2006 21 miljoen euro bijkomend voorzien.

In de leefmilieubegroting 2006 is verder een extra inspanning van 6 miljoen euro geleverd voor de verdere uitbouw van het Grootchalig Referentie Bestand. Daarnaast zijn er 30 miljoen euro extra beleidskredieten ingeschreven voor de verlenging van de beheersovereenkomsten ingevolge gebiedsgerichte verscherpingen in uitvoering van het mestdecreet.

Door de geleverde inspanning in afbouw van de impliciete schuld kunnen de betaalkredieten op verschillende artikels in het MINA-fonds terug worden verlaagd. Hierdoor kunnen deze inspanningen worden verhoogd in subsidiëring van gemeentelijke rioleringen (+ 10 miljoen euro aan betaalkredieten op het MINA-fonds en 3,6 miljoen euro op de algemene uitgavenbegroting). Voor bodemsanering is in het Bodembeschermingsfonds (BBF) van OVAM 27,07 miljoen euro aan beleidskredieten ingeschreven (met inbegrip van FFEU-dotatie t.b.v. 10 miljoen euro) en 25,5 miljoen euro aan betaalkredieten.

2.2.14. Ruimtelijke Ordening

In het kader van het project “Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen 2020” wordt er 1 miljoen euro vrijgemaakt binnen de bestaande kredieten voor een permanente ondersteuning en structureel beleidsvoorbereidend onderzoek. Tevens wordt in een communicatiebudget voorzien van 300 duizend euro voor dit project.

2.2.15. Monumenten en Huisvesting

De verbintenissenmachtiging van het Vlaams Woningfonds wordt met 100 miljoen euro opgetrokken. Hierdoor kan het toepassingsveld van het Woningfonds worden uitgebreid tot sociale leningen aan gezinnen met 1 kind. De rentesubsidie aan het Woningfonds wordt tevens op het hiermee corresponderend niveau gebracht.

Er wordt een nieuwe machtiging van 18,5 miljoen euro voorzien voor het opzetten van PPS-projecten sociale huisvesting in Vlaams Brabant, tevens zal het toepassingsgebied van Vlabinvest worden uitgebreid van de huidige 9 gemeenten naar 34 gemeenten in de periferie rond Brussel.

Er worden bijkomende betaalkredieten voorzien voor Vlabinvest, zodat de extra machtiging van 2005 kan vereffend worden.

Er wordt 5 miljoen euro vrijgemaakt op de bestaande verwervingskredieten sociale huisvesting voor investeringen in infrastructuurwerken, die noodzakelijk zijn voor de ingebruikname van sociale woningen.

De investeringsprogramma's voor de huur- en koopsector van de VHM blijven op het niveau van 2005. Omwille van de lage rentestand van de OLO-10 jaar, determinerend voor de subsidiëring van de investeringsprogramma's, dienen er in de begroting van het MVG evenwel minder beleidskredieten voorzien te worden.

Om de verplichtingen inzake restauratiepremies tijdig te kunnen voldoen, werd de in 2005 reeds ingezette inspanning in 2006 voortgezet met een verhoging van de betaalkredieten met 1.298.000 euro.

2.2.16. Wegen en Water

Binnen deze sectoren worden verscheidene belangrijke investeringsinspanningen geleverd ter versterking van het economisch draagvlak.

Op het VIF wordt 9 miljoen euro extra voorzien voor een betere doorstroming van het openbaar vervoer en 33 miljoen euro voor de economisch noodzakelijke afwerking van het Deurganckdok. Tevens wordt de evolutie verklaard door de overname van de bevoegdheden inzake waterwegen die voorheen door het MVG werden uitgeoefend naar Waterwegen en Zeekanaal en De Scheepvaart.

2.2.17. Gemeenschappelijk Vervoer

De aanpassing van de basisdotatie conform de beheersovereenkomst leidt tot de loonindexering van zowel het eigen personeel (7,1 miljoen euro) als dat van de exploitanten (3,3 miljoen euro). Daarnaast komen er extra middelen voor basismobiliteit (15 miljoen euro) en de uitbreiding van het aantal zitplaatsen voor het leerlingenvervoer (1,2 miljoen euro). Voor de in mei afgesloten CAO voor koopkrachtverhoging en bijkomende chauffeurs wordt er vanuit de centrale CAO-enveloppe geput. Ten slotte worden de Minder Hinder-maatregelen verder gezet waarvoor vanaf 2006 13 miljoen wordt voorzien.

2.2.18. Wetenschappen

In het kader van het Innovatiepact tussen de verschillende actoren in het Vlaamse innovatielandschap, worden er door de Vlaamse overheid 50 miljoen euro bijkomende beleids- en betaalkredieten gereserveerd voor Onderzoek en Ontwikkeling. Deze extra kredieten moeten er mee voor zorgen dat tegen 2010 de uitgaven voor Onderzoek en Ontwikkeling 3% van het BBP bedragen, zoals voorzien in de Lissabonnorm.

2.2.19. Media

In uitvoering van de huidige beheersovereenkomst met de VRT, die afloopt in 2006, groeit de dotatie aan de VRT jaarlijks aan met 4%

Voor de pas opgerichte Vlaamse Regulator voor de Media (Rechtsopvolger van de Vlaams Commissariaat voor de Media) wordt extra 163.000 euro voorzien voor de operationalisering.

2.2.20. Sport

Binnen het kader van de besprekingen van de meerjarenbegroting werd voor 2006 en 2007 een kredietverhoging voorzien met 2,5 miljoen euro.

Specifiek voor topsport werd 2,73 miljoen euro in de begroting ingeschreven via een overheveling vanuit de cultuurekredieten (Jeugd en Sport)

Om te voorzien in de bestaffing van bijkomende Bloso-centra (wielerpiste Eddy Merckx in Gent en Wellness-centrum in Blankenberge) wordt bijkomend 200.000 euro uitgetrokken.

2.2.21. Energie

De beleidskredieten voor Energie verminderen in 2006 tegenover 2005 met de verminderde inschatting van ontvangsten voor het Fonds Hernieuwbare Energiebronnen en met de uitdoving van de subsidies in het kader van het rationeel energiegebruik toegekend voor demonstratieprojecten.

In de meerjarenbegroting werd uitgegaan van een afbouw van de subsidies voor het plaatsen van fotovoltaïsche zonnepanelen. In de begroting 2006 werden deze geherorienteerd naar de verlenging van de auditconvenant over energie-efficiëntie in de industrie en de opstart van de Task Force Groene Energie. De kredieten voor de ontwikkeling van de energieprestatie-databank werden opgetrokken met 0,7 miljoen euro.

2.2.22. Inburgering

Voor projectsubsidies voor het managen van diversiteit wordt het inburgeringsbudget met 5,0 miljoen euro verhoogd. Daarnaast worden de kredieten verhoogd met 2,0 miljoen euro om een volledige jaarwerking van de onthaalbureaus te garanderen.

2.2.23. Provisie

Omwille van de gestegen brandstofprijzen, worden er twee nieuwe provisies in het leven geroepen. Ten eerste wordt er een provisie aangelegd voor het “rechtstreeks” opvangen van de stijging van de energieprijzen ten belope van 5 miljoen euro. Ten tweede wordt een provisie ter stimulering van investeringen in rationeel energieverbruik ingeschreven ten belope van 10 miljoen euro.

Een globale CAO-provisie van 96,4 miljoen wordt ingeschreven ter uitvoering van recent afgesloten (of nog af te sluiten) akkoorden met respectievelijk : de social profitsector, de ambtenaren, De Lijn- en het Onderwijs. Op basis van een eerste inschatting is een indicatieve verdeling over de verschillende beleidsthema's in de tabellen U.4 en U.5 opgenomen.

Ter uitvoering van het Limburgplan wordt er een provisie ingeschreven ten belope van 7.048 duizend euro. Deze provisie wordt naar analogie met de septemberverklaring voorlopig integraal meegerekend in de kredieten van het thema economie.

De evolutie van de kredieten van het thema provisies zijn verder sterk onderhevig aan twee technische factoren. Enerzijds wordt de evolutie beïnvloed door de mate waarin de kredieten, ingeschreven op het programma provisies, zijn toegewezen aan andere thema's.

Anderzijds wordt het verloop van de kredieten op het thema provisies sterk beïnvloed door de evolutie van de indexprovisie.

Bij de budgetcontrole 2005 waren er geen kredieten op de indexprovisie voorzien. In de meerjarenbegroting 2006 was er 102 miljoen euro voorzien op de indexprovisie voor de indexering van de MVG-kredieten, ressorterend onder het stelsel van de indexprovisie, bij een verwachte overschrijding van de spilindex in januari.

Door het aantrekken van de inflatie door de stijgende olieprijs, is er reeds een overschrijding van de spilindex geweest in juli 2005. Hierdoor dienen, in tegenstelling tot wat in de meerjarenbegroting was voorzien, de kredieten 2006 voor een heel jaar te worden geïndexeerd. Deze indexatie is in de basisbedragen van de kredieten meegenomen. De huidig ingeschreven kredieten op de indexprovisie 2006 anticiperen op een mogelijke volgende overschrijding van de spilindex in augustus 2006.

2.2.24. Nieuw FFEU

Er vanuit gaande dat binnen de begroting 2005 op het einde van dit jaar 125 miljoen euro aan beleids- en betaalkredieten niet zullen worden aangewend en bijgevolg kunnen worden herverdeeld (getransfereerd) naar het Financieringsfonds voor éénmalige investeringsuitgaven (FFEU), wordt volgende opdeling van de FFEU-kredieten voorgesteld voor definitieve vrijgave naar aanleiding van de begrotingscontrole 2006:

- 100 miljoen voor het wegwerken van gevaarlijke punten;
- 7,5 miljoen voor waterwegen;
- 10 miljoen voor bodemsanering (dotatie aan BBF OVAM);
- 7,5 miljoen voor de sanering van slib (amoras).

3. Evolutie impliciete schuld volgens de rijkscomptabiliteit.

Vertrekpunt voor het bepalen van de methodologie is de aansluiting van de raming van de evolutie van de impliciete schuld op de rapportering van de toestand van de impliciete schuld bij de jaarafsluiting.

Dit houdt in dat dezelfde stappen aan bod komen.

1. Geraamde evolutie van de impliciete schuld van het MVG zonder de DAB's
2. Geraamde evolutie van de impliciete schuld bij de DAB's
3. Geraamde evolutie van de geconsolideerde impliciete schuld van het MVG en de DAB's
4. Geraamde evolutie van de geconsolideerde impliciete schuld van het MVG, de DAB's en de VOI's

Er weze duidelijk gesteld dat de begroting enkel een verwachte evolutie kan geven van de impliciete schuld en niet de grootte ervan.

Belangrijke randbedenking hierbij is bovendien dat de begrotingskredieten zoals die zijn opgenomen in de begrotingen van de te consolideren Vlaamse entiteiten, niet alle elementen bevatten, die nodig zijn om vanuit geraamde gegevens een volledig accurate inschatting van de evolutie van de “impliciete schuld” op te maken. Om die reden is men verplicht bij de raming van de evolutie voor de verschillende onderdelen hypothesen naar voor te schuiven.

Bij de a-posteriori controle op basis van de uitvoeringsgegevens, dient men dus zowel na te gaan, of de ramingen overeenstemden met de realisaties en of de hypothesen bewaarheid werden.

3.1. Geraamde evolutie van de impliciete schuld van het MVG zonder de DAB's.

Vooropgestelde hypothesen m.b.t. de verschillende kredietsoorten.

- Niet- gesplitste kredieten van het lopende jaar en bijkredieten vorig jaar: Er wordt van de hypothese vertrokken dat het encours op de kredieten van het lopende jaar en op de bijkredieten vorig jaar op het eind van elk jaar even groot is. Dit heeft tot gevolg dat de evolutie van de impliciete schuld m.b.t. deze kredietsoorten op 0 kan geraamd worden.
- Gesplitste kredieten: Er wordt een verschil gemaakt tussen de in de begroting van een jaar ingeschreven GVK- en GOK-kredieten. Hierbij wordt van de hypothese vertrokken dat er 100% aanwending zal zijn van deze kredieten. Indien het ingeschreven GVK groter is dan het ingeschreven GOK, wordt er een toename van de impliciete schuld verwacht.
- Niet-gesplitste kredieten met een speciale beschikking: Er wordt uitgegaan van de hypothese dat het encours op deze kredieten op het eind van elk jaar even groot is. Dit heeft tot gevolg dat de evolutie van de impliciete schuld m.b.t. deze kredietsoorten op 0 kan geraamd worden.
- Variabele kredieten: Er wordt van de hypothese vertrokken dat de vastleggingen van een jaar op deze kredietsoort overeenkomen met de geraamde toegewezen ontvangst. Verder wordt verondersteld dat de ordonnanceringen van een jaar overeenkomen met de ingeschreven VRK's in de uitgavenbegroting. Om de evolutie van de impliciete schuld te ramen wordt er dus een verschil gemaakt tussen de geraamde toegewezen ontvangst en de ingeschreven VRK's. Indien de geraamde toegewezen ontvangsten groter zijn dan de ingeschreven VRK's, wordt er een positieve evolutie van de impliciete schuld verwacht.

Tabel U.6: Geraamde evolutie van de impliciete schuld van het MVG zonder de DAB's (*)

	Geraamde evolutie 2006
MVG	
aard1-bk1	0
aard1-bk2	0
aard2	-57.794
Aard3 (excl basisallocatie FFEU)	0
Aard3 (enkel basisallocatie FFEU)	0
Aard4	373
Totaal	-57.421
(*) Gegevens op basis van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting 2006.	

3.2. Geraamde evolutie van de impliciete schuld bij de DAB's

Voor de berekening van de geraamde evolutie van de impliciete schuld bij de DAB's wordt het verschil gemaakt tussen de ingeschreven GVK- en GOK-kredieten van deze diensten. Er wordt hierbij evenwel abstractie gemaakt van de kredieten m.b.t. saldi en opbouw van het reservefonds.

Om tot een consolidatie te komen m.b.t. de geraamde impliciete schuldevolutie van alle individuele DAB's onderling, dient er nagegaan te worden welk deel van de som van de geraamde impliciete schuldevolutie het gevolg is van geraamde verrichtingen (zijnde verschillen tussen VK en OK) op de in de begrotingen van de DAB's opgenomen transferten tussen de verschillende entiteiten onderling (DAB->DAB). Dit deel van de geraamde impliciete schuldevolutie dient gecorrigeerd te worden om tot consolidatie van de verschillende DAB's te komen.

Tabel U.7: Geraamde evolutie van de impliciete schuld bij de DAB's (*)

	Geraamde evolutie 2006
DAB (**)	-24.820
Correcties (m.b.t. interne transferten)	0
Totaal	-24.820
(*) Gegevens op basis van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting 2006.	
(**) excl. de luchthavens en dab vloot	

3.3. Geraamde evolutie van de geconsolideerde impliciete schuld van het MVG en de DAB's.

Om tot een consolidatie te komen m.b.t. de geraamde impliciete schuldevolutie van het MVG en de DAB's, dient er nagegaan te worden welk deel van de som van de geraamde impliciete schuldevolutie het gevolg is van geraamde verrichtingen tussen de verschillende entiteiten onderling (MVG->DAB, DAB->MVG). Dit deel van de geraamde impliciete schuldevolutie dient gecorrigeerd te worden om tot consolidatie te komen, d.i. enkel verplichtingen in rekening te brengen ten opzichte van derden.

Tabel U.8: Geraamde evolutie van de geconsolideerde impliciete schuld van het MVG en de DAB's (*)

	Geraamde evolutie 2006
MVG	-57.421
DAB	-24.820
Correcties (mbt interne transferten)	+7.000
Totaal	-75.241
(*) Gegevens op basis van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting 2006.	

3.4. Geraamde evolutie van de geconsolideerde impliciete schuld van het MVG, de DAB's en de VOI's.

Voor de berekening van de impliciete schuldevolutie bij VOI's (excl. FFEU (zie infra)) is er in uitvoering enkel een rapportering i.v.m. encours m.b.t. de machtigingen, bij gebrek aan een verbintenissenboekhouding bij de VOI's.

Er wordt bijgevolg van de hypothese vertrokken, dat de impliciete schuldevolutie bij de VOI's kan worden geraamd door het verschil te nemen van de, in de MVG-begroting ingeschreven machtiging en vereffeningskrediet. Door een gebrek aan een onderscheid tussen de verbintenissenkredieten en de betalingskredieten voor alle begrotingsposten van een VOI (buiten diegene, die niet gekoppeld zijn aan een machtiging en vereffeningskrediet in de begroting MVG), kunnen immers onmogelijk ramingen worden gemaakt van de impliciete schuldevolutie die uit deze begrotingsposten kan voortvloeien.

Om tot een consolidatie te komen van de geraamde impliciete schuldevolutie van het MVG en de DAB's t.o.v. de VOI's (excl. FFEU), dient te worden nagegaan welk deel van de som van de geraamde impliciete schuldevolutie het gevolg is van geraamde verrichtingen tussen de verschillende entiteiten onderling.

Gezien het ontbreken van een verbintenissenboekhouding bij de VOI's (excl. FFEU), beperken we de consolidatie tot het schrappen van de encours op de vereffeningskredieten binnen MVG.

Bij hypothese wordt er verondersteld dat de machtigingen die worden toegekend aan VOI's niet worden gebruikt om engagementen (en later betalingen) aan het MVG door te voeren.

De VOI A FFEU voert wel een verbintenissenbegroting en boekhouding. Voor de bepaling van de impliciete schuldevolutie binnen het FFEU, wordt het verschil gemaakt tussen de ingeschreven GVK- en GOK-kredieten van de instelling. Er wordt hierbij evenwel abstractie gemaakt van de kredieten m.b.t. saldi en opbouw van het reservefonds.

Om tot een consolidatie te komen van de geraamde impliciete schuldevolutie van MVG, DAB's en VOI's (excl. FFEU) t.o.v. FFEU, dient te worden nagegaan welk deel van de som van de geraamde impliciete schuldevolutie het gevolg is van geraamde verrichtingen tussen de verschillende entiteiten onderling.

(MVG->FFEU, FFEU->MVG, FFEU-> DAB, ⁸)

⁸ Ook hier voeren we geen consolidatie met de andere VOI's door, wegens een gebrek aan verbintenissenboekhouding bij deze andere VOI's.

Tabel U.9: Geraamde evolutie van de geconsolideerde impliciete schuld van het MVG, de DAB's en de VOI's (*)

	Geraamde evolutie 2006
Geconsolideerd MVG en DAB's (*)	-75.241
VOI's	-36.186
Encours op dotaties aan VOI's (excl. FFEU) (ARA 1 en ARA3)	0
FFEU	-28.581
Correcties (m.b.t. interne transferten FFEU <-> andere ⁹)	0
Totaal (excl consolidatie FFEU)	-111.427
Totaal (incl consolidatie FFEU)	-140.008
(*) Gegevens op basis van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting 2006 en bijlagen	

Zoals aangegeven laat deze methodiek toe, dat men bij uitvoering de begrote evolutie van de impliciete schuld kan vergelijken met volledig, in de boekhouding van de verschillende instellingen, traceerbare gegevens. Anderzijds wordt een beperkt deel op- (of af-)bouw van impliciete schuld niet gedekt.

⁹ De begroting van het FFEU laat niet toe om een éénduidige opsplitsing te maken welk deel van de verschillende projectkredieten is bestemd voor andere te consolideren instellingen.

HOOFDSTUK V

Vorderingensaldo en norm

1. Het vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid

Tabel N.2 toont de berekening van het vorderingensaldo voor de Vlaamse Overheid. De tabel bestaat uit twee delen: de berekening van het vorderingensaldo van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de berekening van het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen.

Vertrekkende van het begrotingssaldo wordt het vorderingensaldo van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap berekend. Het begrotingssaldo wordt bepaald als het verschil tussen de begrote ontvangsten exclusief leningopbrengsten en de begrote uitgaven, zijnde ordonnanceringskredieten (NGK, GOK, VRK en BVJ). Vervolgens worden op dit resultaat een aantal correcties aangebracht. Vooreerst worden ontvangsten en uitgaven begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (esr code 8) geneutraliseerd. Hetzelfde gebeurt met uitgaven om directe en indirecte schuld af te lossen (esr code 9). De begrotingsuitgaven die het vorderingensaldo beïnvloeden worden dus gecorrigeerd met deelnemingen en kredietverleningen (code 8) en met aflossingen op de overheidsschuld (code 9).

Een volgende correctie heeft te maken met de aanrekening van de ontvangsten. In concreto wordt de geraamde opbrengst van bepaalde gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohierungen door de federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat. Ook het Instituut voor de Nationale Rekeningen voert voor de gewestbelastingen een correctie door ⁽¹⁰⁾.

Het berekenen van het vorderingensaldo op geconsolideerde basis impliceert bovendien dat de financiële stromen van en naar de te consolideren Vlaamse instellingen moeten geneutraliseerd worden. Dit is consolidatie. Vandaar dat zowel aan uitgaven-, als aan ontvangstenzijde respectievelijk de dotaties aan, als de dotaties van de te consolideren instellingen worden geneutraliseerd.

Om tot slot tot het vorderingensaldo van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap te komen, wordt nog een laatste correctie gemaakt voor de gelopen interesten – enkel de interesten die op het betrokken begrotingsjaar betrekking hebben komen in aanmerking – en voor de reservevorming bij de VZW Vlaams Pensioenfonds en bij het pensioenfonds van de VRT.

Het tweede deel bestaat uit de berekening van het vorderingensaldo bij de te consolideren instellingen. Dit zijn de instellingen behorend tot de sector overheid: de DAB's, de VOI's A, B en sui generis. Tot deze laatste categorie behoren ook de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's). In de berekening worden de wetenschappelijke instellingen en universiteiten niet meegerekend daar hierover geen begrotingsgegevens gekend zijn.

Hier wordt een gelijkaardige redenering toegepast. Vertrekkende van het begrote bedrag aan ontvangsten en uitgaven wordt via het becijferen van een aantal correcties tot het vorderingensaldo gekomen. De ESR gecorrigeerde ontvangsten en uitgaven houden ook in dat langs ontvangstenzijde het overgedragen saldo van een vorig begrotingsjaar en de opnemingen uit het reservefonds niet worden meegerekend. Langs uitgavenzijde worden dan weer het naar een volgend begrotingsjaar over te dragen saldo en de toewijzing aan het reservefonds niet meegerekend. Vanaf 2005 brengt de hervorming van de watersector met zich mee dat Aquafin opnieuw aan de voorwaarden voldoet om niet langer met de overheid geconsolideerd te worden. In concreto betreft het vooral het verleggen van 2 van de 3 essentiële risico's. De instellingen VVM-De Lijn, de NV Waterwegen en Zeekanaal en de NV Scheepvaart behoren wel tot de consolidatiekring.

¹⁰ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Jaarverslag 2003, blz. 115

Het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid wordt bekomen door de resultaten van het eerste en het tweede deel samen te voegen. Los van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van de te consolideren instellingen wordt er nog een correctie toegepast ten belope van de reservevorming bij het Vlaams Zorgfonds. Hoewel het Vlaams Zorgfonds een VOI van het type A is, wordt ze niet meegeconsolideerd met de sector overheid binnen entiteit II, maar wel met de sector sociale zekerheid binnen entiteit I. Haar reservevorming verbetert dus het saldo van de sociale zekerheid. De Vlaamse overheid mag deze reservevorming op haar conto schrijven. Het resultaat dat hier uit voortvloeit, is het gecorrigeerde vorderingensaldo van de Vlaamse overheid.

2. De norm

Met betrekking tot de na te leven norm wordt er vertrokken van het scenario B van de Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005, en van het tienjarig genormeerd traject (2001-2010) van de Hoge Raad van Financiën zoals het in het Jaarverslag 1999 beschreven staat. De Vlaamse regering heeft in het verleden reeds meermaals haar engagement ten aanzien van scenario B - het strengste scenario – benadrukt. Deze cijfers werden bevestigd op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 1 juni 2005.

Op dit basisscenario worden normcorrecties toegepast voor kredietverleningen en deelnemingen (normverzwaring ten belope van 126,8 miljoen euro) en voor het verdwijnen van het Alesh mechanisme (normversoepeling ten belope van 51,7 miljoen euro voor het begrotingsjaar 2006, nadien afnemend). Bovendien werd er een normverzwaring aanvaard ten belope van 31,1 miljoen euro in ruil voor de vrijstelling van de werkgeversbijdrage (13,07%) op het vakantiegeld van de ambtenaren. Tenslotte werd op het Overlegcomité van 6 juli 2005 voor het begrotingsjaar 2006 een normversoepeling ten belope van 75 miljoen euro onderhandeld, als compensatie voor de zware extra inspanning (bijkomend overschot ten belope van de vermoedelijke overrealisatie van bepaalde categorieën van ontvangsten) die Vlaanderen zal leveren in 2005. Voor de volgende jaren bedraagt deze laatste normversoepeling maximaal 145 miljoen euro. Ze is eveneens de tegenprestatie van de normverzwaring voor het begrotingsjaar 2005.

Voorlopig voorziet de Vlaamse Overheid geen gebruik te maken van de mogelijkheid om op basis van artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 een afwijking op de na te leven HRF-norm te bekomen. Deze afwijking bedraagt 1% van de door de Federale Overheid aan de betrokken entiteit toegewezen middelen inzake samengevoegde en gedeelde belastingen en dit bij ongewijzigde financieringsstelsel.

Tabel N.1 toont de berekening van de na te leven norm voor de begrotingsjaren 2006 en volgende (toestand na het Overlegcomité van 6 juli 2005).

Tabel N.1: Begrotingsnorm (in miljoen euro)

		2006	2007	2008	2009	2010
HRF scenario B	Basis	242,9	198,3	138,8	74,4	0,0
Correcties	<i>Codes 8 (KVD)</i>	126,8	126,8	126,8	126,8	126,8
	<i>Alesh</i>	-51,7	-51,8	-44,7	-43,5	-39,7
	<i>Vakantiegeld 13,07%</i>	31,1	31,1	31,1	31,1	31,1
	<i>HRF-afwijking tbv 1%</i>	0	0	0	0	0
	<i>Overlegcomité 6 juli 2005</i>	-75,0	-145,0	-115,0	-145,0	-100,0
	Totaal correcties	31,2	-38,9	-1,8	-30,6	18,2
Begrotingsnorm		274,1	159,4	137,0	43,7	18,2

Tabel N.2 toetst het begrote vorderingensaldo 2006 van de Vlaamse Overheid aan de te respecteren norm.

Uit deze toets blijkt dat het vorderingensaldo berekend op basis van de algemene begroting ongeveer 5,9 miljard euro bedraagt. De bijdrage van de te consolideren instellingen is negatief; ze schommelt rond 5,7 miljard euro. Dit heeft uiteraard vooral te maken met de wijze van consolideren. In de algemene begroting worden immers uitgaande dotaties buiten beschouwing gelaten (en bijgevolg worden uitgaven genegeerd); bij de instellingen zijn dit inkomende dotaties (en bijgevolg worden hier inkomsten genegeerd).

Uit deze toets blijkt dat Vlaanderen voorziet om haar aangegane engagementen na te leven. Voor het begrotingsjaar 2006 wordt er een licht overschot ten opzichte van de te respecteren norm voorzien.

Tabel N.2: Normnaleving door de Vlaamse Overheid (in duizend euro)

	ESR-effect	BGO 2006
Algemene begroting MVG		
Ontvangsten	+	19.888.868
Uitgaven	-	-19.677.144
Begrotingssaldo algemene begroting MVG	=	211.724
Ontvangsten	+	19.888.868
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	-22.036
Dotaties van DAB's en VOI's A, B & Sui Generis behorende tot de consolidatiekring (esr code 46 en 66)	-	-599
Correctie aanrekening ontvangsten	+/-	27.707
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting MVG	=	19.893.940
Uitgaven	-	19.677.144
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	+	-42.460
Dotaties aan DAB's en VOI's A, B & Sui Generis behorende tot de consolidatiekring (esr code 41 en 61)	+	-5.484.375
Aflossingen directe schuld (esr code 9)	+	-164.291
Correctie gelopen intresten	+/-	-27.437
Pensioenfondsen (negatief = reservevorming)	+	-1.394
Pensioenfondsen VRT (negatief = reservevorming)	+	-19.200
ESR gecorrigeerde uitgaven algemene begroting MVG	=	13.937.987
Vorderingensaldo algemene begroting MVG (a)	=	5.955.953
Te consolideren instellingen		
Ontvangsten	+	8.334.475
Leningen	-	-52.503
Deelnemingen en kredietverleningen	-	-10.608
Dotaties van MVG en andere te consolideren instellingen	-	-5.577.263
Interne verrichtingen	-	-1.693.575
ESR gecorrigeerde ontvangsten te consolideren instellingen	=	1.000.526
Uitgaven	-	8.334.475
Aflossingen	+	-34.261
Deelnemingen en kredietverleningen	+	-12.719
Dotaties aan MVG en andere te consolideren instellingen	+	-109.669
Interne verrichtingen	+	-1.420.924
ESR gecorrigeerde uitgaven te consolideren instellingen	=	6.756.902
Vorderingensaldo te consolideren instellingen (b)	=	-5.756.376
Vorderingensaldo Aquafin	+/-	n.v.t.

Correctie aanrekening RSZ onderwijs	+	54.273
Vorderingensaldo (a) + (b)	=	253.850
Reservevorming Zorgfonds	+	21.450
Gecorrigeerd vorderingensaldo	=	275.300
HRF-saldo	=	275.300
HRF-norm scenario B	+	242.936
Aandeel deelnemingen en kredietverleningen	+	126.780
Alesh-correctie	+	-51.700
Vakantiegeld 13,07%	+	31.100
HRF afwijking tbv 1%	+	0
Overlegcomité 6 juli 2005	+	-75.000
Te behalen saldo	=	274.116
<i>Verschil tov de te behalen norm</i>	=	1.184

HOOFDSTUK VI

Schuldbeheer

Op de vraag naar het optimale schuldniveau voor de Vlaamse Gemeenschap was in de normdiscussie nooit eerder een antwoord gegeven. Met de aanbeveling die de Hoge Raad voor Financiën voorstelt, is het antwoord eenvoudig: in 2009 bij het einde van deze legislatuur zal de Vlaamse Gemeenschap in principe zonder schulden zijn, abstractie gemaakt van de Aquafinschuld die opnieuw buiten de consolidatie is komen te staan.

De schuld van de Vlaamse overheid zal bijgevolg in de komende jaren consequent verder worden afgebouwd.

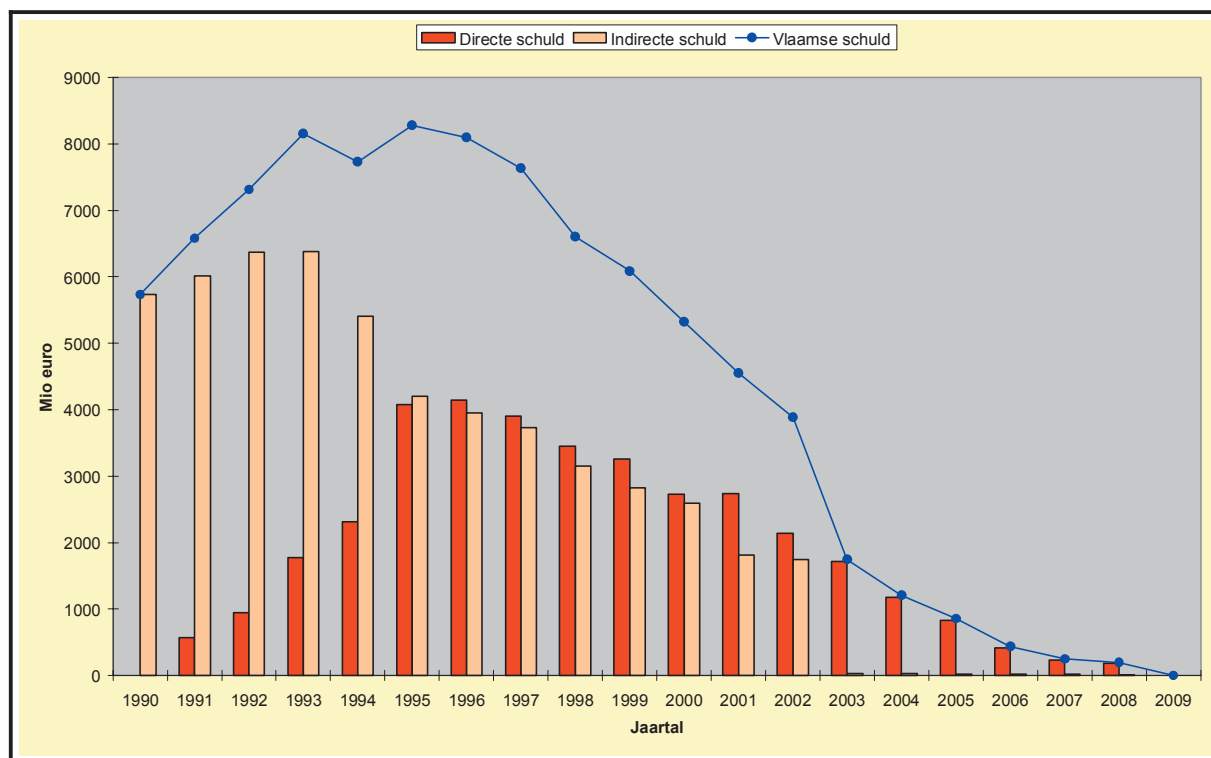
Op die manier wordt bijkomende beleidsruimte gecreëerd die zal bijdragen tot de realisatie van de maatschappelijke uitdagingen uit het Regeerakkoord 2004-2009.

Door deze schuldpolitiek bezit Vlaanderen reeds een aantal jaren – net als de federale overheid – een AA+ rating (op één na hoogste rating).

In het raam van het Belgisch Stabiliteitsprogramma en het Europees Pact voor Stabiliteit en Groei is de bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap in het verleden, naar verhoudingen, altijd zeer groot geweest.

Kerncijfers schuld

In onderstaande grafiek en tabel wordt een overzicht gegeven van de evolutie van de directe en indirecte schuld vanaf 1990. Het stringente Vlaamse begrotingsbeleid heeft vanaf midden jaren negentig eerst aanleiding gegeven tot een stagnatie van de schuld en vooral vanaf 1998 tot een fenomenale afbouw ervan.

Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap 1990– 2005 (in miljoen euro)			
Datum	Directe schuld (exclusief kastoestand)	Indirecte schuld	Totale schuld
31/12/90	0	5.731,17	5.731,17
31/12/91	570,16	6.010,60	6.580,76
31/12/92	942,00	6.370,79	7.312,78
31/12/93	1.772,44	6.378,55	8.150,99
31/12/94	2.317,80	5.411,99	7.729,79
31/12/95	4.078,22	4.201,55	8.279,77
31/12/96	4.148,35	3.951,10	8.099,45
31/12/97	3.904,99	3.727,13	7.632,12
31/12/98	3.447,21	3.156,45	6.603,66
31/12/99	3.257,72	2.828,42	6.086,13
31/12/00	2.732,57	2.589,72	5.322,29
31/12/01	2.736,59	1.814,17	4.550,76
31/12/02	2.143,94	1.739,95	3.883,89
31/12/03	1.715,59	31,97	1.747,56
31/12/04	1.176,47	28,24	1.204,71
31/12/05	831,23	24,33	855,56
31/12/06	417,82	20,42	438,24
31/12/07	233,17	17,03	250,20
31/12/08	181,72	13,48	195,20
31/12/09	0,0	0,0	0,0

De spectaculaire afname van de schuld is voornamelijk te verklaren door het feit dat Vlaanderen sinds enkele jaren geen nieuwe leningen meer heeft opgenomen. Ook herfinancieringen zijn reeds geruime tijd niet meer aan de orde. Bovendien gebeurden bovenop de normale contractuele aflossingen zelfs een aantal vervroegde terugbetalingen. Verder dient ook vermeld te worden dat eind 2003 het Vlaamse aandeel in de ALESH.- schuld t.b.v. 1.634,79 miljoen euro uit de indirecte schuld verdween. Deze schuld werd door de V.H.M. overgenomen.

Het spreekt voor zich dat de totale schuldafbouw in combinatie met een dalende rente een positieve invloed heeft gehad op de beschikbare beleidsruimte. Zo kan men uit de onderstaande tabel aflezen dat de totale last van de directe en indirecte schuld op de begroting is gedaald van 700.366,1 duizend euro tot 224.729,5 duizend euro, hetgeen een jaarlijkse besparing vertegenwoordigt van 475.636,6 duizend euro.

Historische lasten m.b.t. de directe en indirecte schuld (in duizend EUR) (1)			
Jaar	Netto rentelasten	Aflossingen uit de begroting Titel 1	Totale last op de begroting Titel 1
1996	438.305,5	262.060,6	700.366,1
1997	411.850,3	250.972,4	662.822,7
1998	343.171,4	365.239,3	708.410,7
1999	285.925,3	397.342,1	683.267,4
2000	214.636,4	302.140,4	516.776,8
2001	171.997,7	177.118,6	349.116,3
2002	125.263,1	142.698,5	267.961,6
2003	95.527,6	138.118,9	233.646,5
2004	62.879,0	161.850,5	224.729,5

(1) exclusief de schuldenlast Aquafin

BIJLAGE

Betreffende akkoorden inzake begrotingsnormen

1. Inleiding

Krachtens de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de bekendmaking van akkoorden inzake begrotingsnormen (Stuk 1327 (2002-2003) – Nr.1 van 3 oktober 2002) wordt aan de Vlaamse regering gevraagd:

- dat de nieuwe budgettaire overeenkomsten en akkoorden in de ruime zin van het woord tussen de federale overheid, gewesten en gemeenschappen of tussen gewesten en gemeenschappen onverwijld aan het Vlaams Parlement worden meegedeeld;
- dat alle nog van toepassing zijnde akkoorden en overeenkomsten als bijlage bij de Algemene Toelichting bij de begroting en de begrotingscontrole worden gevoegd.

Bijgevoegde publicatie (zie paragrafen 2 tot 9) draagt bijgevolg bij tot enerzijds de budgettaire controle door het Vlaams Parlement en anderzijds de openbaarheid van bestuur. Sommige paragrafen hebben betrekking op intussen afgesloten begrotingsjaren. Met het oog op volledigheid van documentatie worden ze toch in deze algemene toelichting weerhouden.

2. Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005

Gelet op de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, inzonderheid op artikel 49 en op de mechanismen bedoeld in de artikelen 13 §2, 33 §2 en 47 §2 ;

Gelet op de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, inzonderheid op artikel 60 en op het mechanisme bedoeld in artikel 58ter §3 tweede lid ;

Gelet op de beslissing van het Overlegcomité Federale Regering – Gemeenschaps- en Gewestregeringen van 15 december 2000 ;

Gelet op het Stabiliteitsprogramma van België 2001-2005, opgesteld in uitvoering van het Pact voor Stabiliteit en Groei ;

Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2000-2002 ;

Gelet op het Jaarverslag 2000 van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de Hoge Raad van Financiën (H.R.F.);

Overwegende dat het respect van de normen van de HRF de bijdrage waarborgt van de Gemeenschappen en de Gewesten om de verbintenissen na te komen die België op zich heeft genomen in het kader van het Pact voor Stabiliteit en Groei en van de Resolutie van de Europese Raad in verband met het Pact voor Stabiliteit en Groei van 17 juni 1997 ;

Overwegende dat in uitvoering van de Europese verordening nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 de overheidsrekeningen dienen opgesteld te worden volgens het Europees Systeem van nationale en regionale Rekeningen (ESR95) ;

Overwegende dat de versnelde vermindering van de overheidsschuld prioritair is omwille van de kwetsbaarheid van de openbare financiën voor eventuele renteschokken en omwille van de onvermijdelijke budgettaire gevolgen van de vergrijzing ;

Overwegende dat op basis van de meest recente vooruitzichten voor het jaar 2000 inzake inflatie en reële groei van het bruto nationaal inkomen wordt verwacht dat de doorstortingen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen aan de Gemeenschappen en de Gewesten in 2001 nog hoger zullen uitvallen dan geraamd door de Hoge Raad van Financiën in haar Jaarverslag 2000 ;

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de Eerste Minister, de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie en de Minister van Financiën;

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering in de persoon van haar Minister-President en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden;

De Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van haar Minister-President, belast met Internationale Betrekkingen, en van haar Minister van Begroting, Cultuur en Sport;

De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van haar Minister-President en Minister van Begroting, Werkgelegenheid, Gehandicaptenbeleid, Media en Sport;

Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van haar Minister-President en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden;

Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering, in de persoon van haar Minister-President en van haar Minister Vice-President en Minister van Begroting, Huisvesting, Uitrusting en Openbare Werken;

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, in de persoon van zijn Minister-President en Minister van Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek en van zijn Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen;

Kwamen overeen wat volgt:

Artikel 1. De partijen bij dit akkoord ondersteunen de begrotingsdoelstellingen van het Stabiliteitsprogramma van België 2001-2005 om het vorderingenoverschot van de Gezamenlijke Overheid geleidelijk op te bouwen van 0,2% van het BBP in 2001 tot 0,7% van het BBP in 2005 en aldus de overheidsschuld versneld af te bouwen.

Artikel 2. § 1. - De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de aanbevelingen van de Hoge Raad van Financiën (afgekort H.R.F.) voor het begrotingsjaar 2001, zoals opgenomen in het Jaarverslag 2000 van de Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid”.

§ 2. – In het verlengde van de reeds in het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 onderschreven lange termijn strategie, die uitgaat van een nagenoeg constant groeiritme van de primaire uitgaven ter vrijwaring van de intertemporele neutraliteit van het budgettair beleid, en rekening houdend met de meer dan trendmatige groei van de aan de Gemeenschappen en de Gewesten toegewezen middelen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen in 2001 die in 2002 gevolgd wordt door een quasi stabilisatie van deze middelen, onderschrijven de Gemeenschappen en de Gewesten het door de H.R.F. aanbevolen vorderingenoverschot van 0,3% van het BBP in 2001.

§3. De Gemeenschappen en de Gewesten verbinden zich ertoe om deze aanbevelingen na te leven en met deze extra middelen, elk wat hem betreft, een reserve bovenop de in het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 onderschreven saldi aan te leggen. Deze reserve kan later worden aangewend om de quasi stabilisatie van de toegewezen middelen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen te absorberen, of beperkte fluctuaties in de middelen in latere jaren op te vangen zonder dat de trendmatige evolutie van de primaire uitgaven in gevaar komt.

§4. De Gemeenschappen en de Gewesten hebben de mogelijkheid om de eventuele begrotingsoverschotten in fondsen te storten, in overeenstemming met de ESR95-methode.

Artikel 3. Gelet op wat voorafgaat in de artikelen 1 en 2, worden de minimale begrotingsdoelstellingen voor de Gemeenschappen en de Gewesten voor de periode 2001-2005 als volgt vastgesteld:

Begrotingsdoelstellingen voor Gemeenschappen en Gewesten (a) (b)

(in mia. BEF, tenzij anders vermeld)								
	Vlaamse Gemeen- schap	Franse Gemeen- schap	Duitstalige Gemeen- schap	Waalse Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	Totaal Gemeenschappen en Gewesten		
						Verrichting klasse 8 (c)	Doelstellingen	
							(2)	(1)+(2) Mia. BEF
(1)								
2001 (d)	24,0	-3,2	0,0	-1,9	-0,8	11,1	29,2	0,3
2002	13,6	-2,5	0,0	-5,6	-2,2	11,1	14,4	0,1
2003	13,1	-1,9	0,0	-5,2	-2,0	11,1	15,1	0,1
2004	12,4	-1,2	0,0	-4,7	-1,8	11,1	15,8	0,1
2005	11,3	-0,7	0,0	-4,2	-1,6	11,1	15,9	0,1

- (a) Saldi bepaald overeenkomstig de methodologie van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de H.R.F. (cf. nota: Aantekeningen m.b.t. de methodologie die de Afdeling hanteert bij het bepalen van de maximaal toelaatbare tekorten van de Gemeenschappen en de Gewesten).
- (b) Voor de niet in de tabel vermelde entiteiten, met name de G.G.C. en de F.G.C., wordt het door de H.R.F. aanbevolen budgettair evenwicht vooropgesteld.
- (c) Verrichtingen die in de economische classificatie van de uitgaven en de ontvangsten van de overheid, overeenkomstig het ESR 95, in klasse 8 worden ondergebracht.
- (d) Deze doelstellingen dienen bekomen te worden rekening houdend met de middelen

zoals die door de Federale Overheid worden doorgestort.

Artikel 4. De Gewesten zullen de Lokale Overheden maximaal aansporen de in het Stabiliteitsprogramma 2001-2005 vooropgestelde begrotingsdoelstellingen, die rekening houden met de electorale cyclus in de saldi van de Lokale Overheden, te realiseren. Die begrotingsdoelstellingen luiden als volgt:

Begrotingsdoelstellingen voor de Lokale Overheden

(in % BBP)

	2001	2002	2003	2004	2005
Vorderingen- overschot	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1

Tevens zullen de Gewesten de Lokale Overheden aansporen om bij voorrang elke buitengewone opbrengst afkomstig van de verkoop van financiële activa, zoals aandelen of deelnemingen in ondernemingen, aan te wenden voor de vermindering van hun schuld of derwijze dat hun vorderingensaldo, bepaald overeenkomstig het ESR95, zo weinig mogelijk wordt belast.

Artikel 5. De Regeringen zullen erop toezien dat de evolutie van hun primaire uitgaven verenigbaar is met de naleving van hun respectievelijke begrotingsdoelstelling. Desgevallend

zullen zij het beheer van vastleggingskredieten en –machtigingen en/of het verbruik van ordonnanceringskredieten bijsturen.

Artikel 6. De partijen bij dit akkoord verzoeken de Franse Gemeenschapscommissie (F.G.C.) en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (G.G.C.) zich ertoe te verbinden alles in het werk te stellen om het budgettair evenwicht dat hen door de H.R.F. wordt aanbevolen, na te leven.

Artikel 7. Met het oog op de verdere vermindering van de schuldgraad verbinden de partijen bij dit akkoord er zich toe het beheer van hun thesaurieën te optimaliseren.

Artikel 8. §1. De Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” van de H.R.F. zal verzocht worden in haar volgend advies een uitspraak te doen over de volgende elementen:

- de mate waarin afwijkingen ten opzichte van het in het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 en in onderhavige Overeenkomst onderschreven lange termijn traject kunnen aanvaard worden, gelet op de in het verleden gerealiseerde saldi of de voor de toekomst in de interne Stabiliteitsprogramma's aangegane verbintenissen tot compensatie van overschrijdingen van de norm ;
- de wijze waarop de aanwending van voorheen aangelegde reserves op de norm wordt aangerekend,

zonder hierbij de realisatie van de hoofddoelstellingen van voormelde lange termijn strategie in gevaar te brengen.

§2. De Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” zal een gedragslijn voorstellen voor de aanwending van voormelde saldi en reserves. Op basis van deze voorstellen zal het Overlegcomité Federale Regering – Gemeenschaps- en Gewestregeringen voor elke overheid geldende objectieve regels vastleggen voor de aanwending van voormelde saldi en reserves.

Indien het Overlegcomité geen consensus bereikt over de objectieve toe te passen regels, zijn de betrokken partijen niet langer gebonden door deze overeenkomst.

Artikel 9. Teneinde het budgettair beleid van de Gemeenschappen en de Gewesten in te schrijven in het huidige en in de toekomstige Stabiliteitsprogramma's van België verbinden de Gemeenschappen en de Gewesten zich ertoe elk een meerjarig intern voortschrijdend Stabiliteitsprogramma uit te werken, dat kadert in onderhavige Overeenkomst en waarvan de looptijd tenminste overeenstemt met deze van het Stabiliteitsprogramma van België. In deze interne Stabiliteitsprogramma's zullen de Gemeenschappen en de Gewesten aantonen hoe zij voor elk van de betrokken begrotingsjaren de hoger vermelde doelstellingen zullen invullen.

De Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” van de H.R.F. zal jaarlijks de uitvoering van deze Stabiliteitsprogramma's aan een evaluatie onderwerpen.

Gedaan te Brussel, op 15 december 2000, in 7 originele exemplaren in het Nederlands, het Frans en het Duits.

Voor de Federale Staat

De Eerste Minister, G. VERHOFSTADT

De Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie, J. VANDE LANOTTE

De Minister van Financiën, D. REYNDERS

Voor de Vlaamse Gemeenschap

De Minister-President van de Vlaamse Regering en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, P. DEWAEEL

Voor de Franse Gemeenschap

De Minister-President van de Regering van de Franse Gemeenschap, belast met Internationale Betrekkingen, H. HASQUIN

De Minister van Begroting, Cultuur en Sport, R. DEMOTTE

Voor de Duitstalige Gemeenschap

De Minister-President van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap en Minister van Begroting, Werkgelegenheid, Gehandicaptenbeleid, Media en Sport, K.-H. LAMBERTZ

Voor het Vlaamse Gewest

De Minister-President van de Vlaamse Regering en Minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, P. DEWAEEL

Voor het Waalse Gewest

De Minister-President van de Waalse Regering, J.-Cl. VAN CAUWENBERGHE

De Minister Vice-President en Minister van Begroting, Huisvesting, Uitrusting en Openbare Werken, M. DAERDEN

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek, F.-X. DE DONNEA

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen, G.
VANHENGEL

3. Akkoord van 21 maart 2002

Op de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 21 maart 2002 werd bovendien overeengekomen dat de Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, voortaan de overheidsrekeningen volgens het ESR95 als referentie zou hanteren. De doelstellingen van het Stabiliteitsprogramma van België worden bijgevolg uitgedrukt en getoetst op basis van de ESR-benadering.

1. De Ministers bevoegd voor begroting van de Gewesten informeren de federale Minister van Begroting op welke wijze zij uitvoering (hebben) zullen (ge)geven aan artikel 4 van de overeenkomst van 15 december 2000 omtrent de budgettaire doelstellingen van de lokale overheden.

2. De Ministers bevoegd voor begroting van de Gemeenschappen en Gewesten delen de Studiedienst van Financiën hun aangepaste begroting na begrotingscontrole mede, zoals die in het betrokken parlement wordt ingediend.

Op basis hiervan stelt de Studiedienst van Financiën voor elke deelentiteit vast welk onderbenuttigingspercentage voor de uitgaven in voorkomend geval dient bereikt te worden opdat de doelstellingen vermeld in artikel 3 van de overeenkomst van 15 december 2000 worden gerealiseerd.

In de berekening van de Studiedienst van Financiën wordt rekening gehouden met:

- a) het saldo van de ordonnancerings van de begroting, verhoogd met het saldo van de ordonnancerings van de instellingen van openbaar nut categorie A en de gewest- en gemeenschapsdiensten met afzonderlijk beheer die overeenkomstig het ESR95 geconsolideerd worden met de betrokken deelentiteit. Wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, wordt het Zorgfonds mede in rekening gebracht. De NV Aquafin in het Vlaamse Gewest en de NV Sofico in het Waalse Gewest vallen bijgevolg niet onder voormelde instellingen of diensten;
- b) de weerslag van de korting op de personenbelasting in het Vlaamse Gewest.

De verschillende overheden zullen tijdens de begrotingscontrole geen beslissingen nemen waardoor het gezamenlijk saldo verslechtert van de overige fondsen en organismen die overeenkomstig het ESR95 geconsolideerd worden met de betrokken deelentiteiten.

De Gemeenschappen en Gewesten verbinden zich ertoe dit onderbenuttigingspercentage te respecteren of desgevallend hun begroting aan te passen.

In het kader van de bepalingen van de overeenkomst van 15 december 2000, verbindt de Franse Gemeenschap zich ertoe een onderbenuttigingspercentage van haar uitgavenkredieten te garanderen die minstens gelijk is aan de in 2001 vastgestelde onderbenutting (0,75%). Ze zal lenen maximum ten belope van het begrotingssaldo dat eruit zal voortvloeien.

De Ministers bevoegd voor begroting van de Gemeenschappen, Gewesten en de federale overheid zullen elk voor zich een sluitende monitoring van de uitgaven op punt stellen die de verschillende overheden in staat stelt het benodigde onderbenuttigingspercentage te garanderen. Maandelijks zullen de gegevens verbonden aan deze monitoring tussen de overheden besproken worden op basis van een model dat door de Studiedienst van Financiën wordt opgesteld.

3. Voor het begrotingsjaar 2002 worden de cijfers vermeld in artikel 3 van de overeenkomst van 15 december 2000 beschouwd als norm na vermindering ten belope van één twaalfde van de negatieve term (exclusief het kijk- en luistergeld) voor elk Gewest.

4. Aan de Afdeling "Financieringsbehoeften van de overheid" van de Hoge Raad van Financiën zal gevraagd worden om inzake de begrotingsnormering voortaan de overheidsrekeningen volgens het ESR95 als referentie te hanteren.

5. In het kader van de toepassing van het huidige protocol wordt voor het begrotingsjaar 2001 de BNI-groei vastgesteld op 1,0% zoals vermeld in de meest recente Economische Begroting.

4. Overleg Federale Overheid - Gewesten en Gemeenschappen van 22 september 2003

Ter gelegenheid van het overleg op 22 september 2003 tussen de Federale Overheid en de Gewesten en Gemeenschappen werden bepaalde afspraken gemaakt aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2003 en 2004.

Begrotingsdoelstellingen 2003.

De Gemeenschappen en de Gewesten gaan ermee akkoord om de begrotingsdoelstellingen zoals opgenomen in de artikelen 3 en 4 van de Overeenkomst van 15 december 2000 strikt na te leven. Ten belope van het bedrag van de zogenaamde code 8 verrichtingen (275,2 miljoen euro) worden de doelstellingen van elke entiteit voor 2003 aangepast volgens een verdeelsleutel die gebaseerd is op het gemiddelde van de realisaties in code 8 gedurende de periode 1999-2002.

Deze doelstellingen zullen worden opgevolgd in een maandelijks overleg tussen de federale Minister van begroting en de deelentiteiten ("monitoring-vergadering" de laatste vrijdag van elke maand).

Eventuele herzieningen van de macro-economische parameters (ten opzicht van de cijfers die reeds zijn opgenomen in het verslag van de werkgroep van 12 september 2003) die verwerkt worden in de doorstortingen in 2003 zullen integraal worden doorgerekend in de begrotingsdoelstellingen 2003 van de deelentiteiten.

Bovendien zal de conventie van 20 januari 1995 met betrekking tot de vaststelling van de parameter "reële groei" aangepast worden teneinde te vermijden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar t+1 van de reële groei van het bruto nationaal inkomen voor het jaar t zullen geen impact

meer hebben op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t. Voor de begrotingsjaren tot en met 2002 worden de BNI-groeivoeten zoals opgenomen in het verslag van de werkgroep van 12 september 2003 als definitief beschouwd.

Begrotingsdoelstellingen 2004.

De Gemeenschappen en de Gewesten gaan ermee akkoord om de begrotingsdoelstellingen zoals opgenomen in de artikelen 3 en 4 van de Overeenkomst van 15 december 2000 na te leven, rekening houdend met hetgeen volgt.

Het bedrag voor code 8 verrichtingen voor elk van de Gewesten wordt teruggebracht tot het tijdens het begrotingsjaar 2002 door het INR aanvaarde bedrag, zijnde 128 miljoen euro. De door het INR vastgestelde verdeling tussen de Gewesten wordt bestendigd.

De begrotingsdoelstellingen van de deelentiteiten, exclusief de code 8 verrichtingen, worden voor 2004 als volgt aangepast:

- a) aan de Gewesten zal in 2004 een bedrag van 75 miljoen euro vanuit de opbrengst inzake de repatriëring van kapitalen worden overgemaakt ten belope waarvan de begrotingsdoelstellingen voor 2004 zullen worden aangepast en worden verdeeld tussen de Gewesten op basis van de opbrengst van de successierechten gedurende de tienjarige periode 1993-2002;
- b) een bedrag van 147 miljoen euro wordt toegevoegd aan de begrotingsdoelstelling, waarbij de volgende verdeelsleutel wordt gehanteerd: Vlaams Gewest 46 %, Waals Gewest 40% en Brussels Hoofdstedelijk Gewest 14%;
- c) een bedrag van 88,33 miljoen euro wordt toegevoegd aan de begrotingsdoelstelling en als volgt verdeeld: Vlaamse Gemeenschap 56,35 miljoen euro, Waals Gewest 24,16 miljoen euro, Franse Gemeenschap 7,79 miljoen euro en Duitstalige Gemeenschap 0,02 miljoen euro.

De begrotingsuitvoering zal maandelijks opgevolgd worden in de reeds genoemde “monitoring-vergaderingen”. In voorkomend geval zullen de ordonnancerings vanaf mei 2004 beperkt worden.

5. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 17 december 2004

Ter gelegenheid van Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 17 december 2004 werden bepaalde afspraken gemaakt aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2004 en volgende jaren.

Begrotingsdoelstellingen 2004.

De vergadering keurde het voorstel van beslissing goed waarbij de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting haar goedkeuring hecht aan de budgettaire doelstellingen van de verschillende entiteiten voor het begrotingsjaar 2004, uitgedrukt in

ESR95 vorderingensaldi na correctie code 8 en na ALESH-correctie, zoals weergegeven in onderstaande tabel:

Tabel – Begrotingsdoelstellingen 2004 (in miljoen euro)

2004	Vlaamse Gemeenschap	Franse Gemeenschap	Waalse Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Duitstalige Gemeenschap	Totaal (a)
Doelstellingen in ESR 95 na correctie ALESH-operatie (cf. OC 22.09.2003) :	609,8	-22,0	221,4	76,5	0,0	885,5
<i>Wijzigingen :</i>						
- partiële realisatie EBA	-39,3	0,0	-20,3	-15,5	0,0	-75,0
- compensatie verstrenging doelstelling 2003 (parameters)	-40,6	-18,4	-8,3	-1,9	-0,0	-69,2
Inroeping art. 8, Overeenkomst 15.12.2000 :	-156,6	-	-	-	-	-156,6
Aangepaste doelstellingen 2004 na ICFB 17.12.2004 :	373,3	-40,5	192,8	59,2	0,0	584,8

(a) Voor de FGC en de GGC wordt een budgettair evenwicht vooropgesteld.

Rekening houdend met de engagementen aangegaan in het Stabiliteitsprogramma 2004-2007, zullen de gemeenschappen en gewesten de nodige inspanningen leveren om – benevens de EBA-wijziging en de toepassing van artikel 8 van de overeenkomst van 15 december 2000 - de oorspronkelijke doelstellingen toch zo dicht mogelijk te benaderen.

Begrotingsdoelstellingen voor de volgende jaren.

Op de interministeriële conferentie werd volgende tekst aangaande de begrotingsdoelstellingen voor 2005 en 2006 – 2011 aanvaard:

2. Begrotingsdoelstellingen voor de begrotingsjaren 2005 en 2006 - 2011

- 2.1. In het kader van de voorbereiding van de begrotingscontrole 2005 zullen de begrotingsdoelstellingen van elk van de gemeenschappen en de gewesten voor de begrotingsjaren 2005 en 2006 – 2011 concreet bepaald worden. Het in punt 2.4 bedoelde sanctiemechanisme en de oplossing van de budgettaire impact van het investeringsproject “waterzuiveringsstation Brussel-Noord” (zie verder) zullen dan eveneens verder worden uitgewerkt.

De Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting belast een interfederale technische werkgroep onder het voorzitterschap van de federale Minister van Begroting met de uitwerking van een voorstel hieromtrent dat gesteund is op de volgende principes:

- bij de berekening van het normeringstraject wordt uitgegaan van een constante jaarlijkse reële groeivoet van de primaire uitgaven;
- tegen 2010 wordt een begrotingsevenwicht, vóór correctie code 8 verrichtingen, voor alle entiteiten vooropgesteld; voor de code 8 verrichtingen wordt een evenwichtige verdeling tussen de entiteiten nagestreefd; terzake zullen een aantal simulaties aan voormelde werkgroep worden voorgelegd. Wat de omvang van de code 8 verrichtingen voor het geheel van gemeenschappen en gewesten betreft, wordt het

voorstel van de afdeling Financieringsbehoeften van de overheid van de Hoge Raad van Financiën (Jaarverslag 2004), dat gesteund is op de realisaties 1999 – 2003 (zoals herzien door het INR in juni 2004) goedgekeurd;

- wat de toegewezen gedeelten van de opbrengst van de personenbelasting en de BTW in toepassing van de bijzondere financieringswet betreft, evenals de dotatie aan de Duitstalige Gemeenschap (in toepassing van de Wet 31.12.1983), wordt uitgegaan van een reële BNI-groei van 2%;
 - wat de overige dotaties ten laste van de federale begroting betreft, wordt voor de berekening van de evolutie ervan uitgegaan van de terzake geldende parameters;
 - wat de andere ontvangsten van gemeenschappen en gewesten betreft, wordt voor de berekening van de evolutie ervan uitgegaan van een elasticiteit van 0,91 ten opzichte van de reële BNI-groei;
 - de specificiteit van het begrotingsjaar 2005 zal onderzocht worden.
- 2.2. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal de toepassing van artikel 8 van de Overeenkomst van 15 december 2000 invoeren voor de negatieve budgettaire overschrijding in 2007 ingevolge de financiering van het waterzuiveringsstation Brussel – Noord.
- 2.3. Er zal onderzocht worden of de BNI parameter al dan niet kan vervangen worden door de BBP parameter in de berekening van de aan de gemeenschappen en gewesten toegewezen middelen en bepaalde dotaties ten laste van de federale begroting.
- 2.4. De Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting hecht haar principiële goedkeuring aan een mechanisme dat de uitvoering van de budgettaire engagementen in het samenwerkingsakkoord waarborgt. Hierbij zal vanuit een meerjarig perspectief een zekere wederkerigheid in de correcties worden gehanteerd, met de mogelijkheid om artikel 8 van de Overeenkomst van 15 december 2000 in te roepen wanneer in het verleden positieve marges ten opzichte van de doelstellingen gerealiseerd werden, en kan rekening gehouden worden met een bepaalde drempel bij de toepassing en met uitzonderlijke factoren. Voormelde interfederale technische werkgroep onder het voorzitterschap van de federale Minister van Begroting wordt belast met het formuleren van een voorstel terzake dat aan het Overlegcomité ter goedkeuring wordt voorgelegd.

6. Toezegging door HRF om voor het begrotingsjaar 2004 de 1%-afwijking bedoeld in artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 in te roepen

HOGE RAAD VAN FINANCIEN
Afdeling « Financieringsbehoeften van de Overheid »

H.R.F./Fin./040217.PVR.mr.DVM

Brussel, 17 februari 2004

De heer Dirk Van Mechelen
Vlaams minister van Financiën en Begroting ,
Ruimtelijke Ordening , Wetenschappen en Technologische
Innovatie
Koning Albert II-laan 19
B-1210 Brussel.

Ref. : Uw brief van 18 november 2003 (Uw kenmerk : Koy-U-03-2374).

Mijnheer de Minister,

De afdeling "Financieringsbehoeften van de Overheid" heeft tijdens haar vergaderingen van 18 december 2003 en 29 januari 2004 aandacht besteed aan Uw verzoek tot afwijking in de begrotingsjaren 2003-2004 van het traject van de vorderingensaldi van de Vlaamse Gemeenschap, zoals deze vastgelegd werden in de Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Overheid en de Gemeenschappen en Gewesten.

Uw verzoek tot afwijking steunt op de toepassing van artikel 8 van vermelde Overeenkomst, hierbij rekening houdend met de betere realisaties van de Vlaamse Gemeenschap dan de overeengekomen begrotingsoverschotten en dit te rekenen vanaf 2001 (inbegrepen) tot het jaar voorafgaand aan het jaar voor hetwelk de afwijking in het vooruitzicht wordt gesteld.

In haar jaarlijks advies van 2001 heeft de afdeling de criteria gepreciseerd aan dewelke een Entiteit dient te voldoen opdat zij van het genormeerd salditraject voor de periode 2001-2005 zou kunnen afwijken.

In haar beraadslaging over Uw verzoek heeft de afdeling vastgesteld dat, wat de gevraagde afwijking voor het begrotingsjaar 2004 betreft, de Vlaamse Gemeenschap formeel voldoet aan de voorwaarde die stelt dat in de voorafgaande jaren met inbegrip van 2001, hogere begrotingsoverschotten werden gerealiseerd dan deze vervat in vermelde Overeenkomst.

De afdeling heeft eveneens akte genomen van de beperking van de voor 2004 gevraagde afwijking tot maximaal 1 % van de door de Federale Overheid aan de Vlaamse Gemeenschap "toegewezen middelen inzake de samengevoegde en gedeelde belastingen bij ongewijzigd financieringsstelsel van Gemeenschappen en Gewesten".

Echter, zoals aangestipt in haar advies omtrent vermeld artikel 8 (cfr jaarverslag 2001, p. 160), wil de afdeling de nadruk leggen op het "geoormerkt karakter" van de in het FFEU opgebouwde reserves en in het bijzonder op de noodzakelijke eenduidige band tussen deze reserves en hun aanwending voor eenmalige, eventueel in de tijd gespreide investeringsuitgaven en dus geenszins voor recurrente lopende uitgaven die de toekomstige begrotingsruimte structureel zouden belasten. Het komt de afdeling bijgevolg voor dat, althans in de toekomst, het preciseren van het doelgericht karakter van de in het FFEU opgebouwde reserves voor enige verbetering vatbaar is.

Samengevat is de afdeling van oordeel dat Uw verzoek tot afwijking voor het begrotingsjaar 2004 aan de gestelde criteria voldoet.

Wat de gevraagde afwijking voor het begrotingsjaar 2003 betreft, dient er op gewezen te worden dat de aanvraag voorafgaand aan de aanwending van de reserves van het FFEU aan de afdeling voorgelegd dient te worden, zodat zij bijgevolg niet als ontvankelijk kan worden beschouwd.

Tenslotte wenst de afdeling voorbehoud te maken in verband met het situeren van Uw aanvraag tot afwijking in het gecoördineerd begrotingsbeleid van de Gemeenschappen en Gewesten met dit van de Federale Overheid in 2004. Zij verwijst hierbij naar de verbintenissen die de Vlaamse Gemeenschap op het Overlegcomité van 22 september 2003 onderschreven heeft en naar de hangende geschilpunten van dit Overlegcomité, omtrent dewelke zij zich niet kan uitspreken.

Ik hoop, mijnheer de Minister, hiermede Uw vraag beantwoord te hebben en verblijf,

met de meeste hoogachting,

Paul Van Rompuy
Voorzitter

7. Toezegging door HRF om voor het begrotingsjaar 2005 de 1%-afwijking bedoeld in artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 in te roepen

HOGHE RAAD VAN FINANCIËN
Afdeling « Financieringsbehoeften van de Overheid »

H.R.F./Fin./050125.PVR.mnr

Brussel, 25 januari 2005

De heer Dirk Van Mechelen
Vlaamse Minister van Financiën en Begroting,
Ruimtelijke Ordening
Phoenix-gebouw
Koning Albert II-laan 19 ; 11de verd.
1210 Brussel

Betreft : Uw brief van 29 november 2004 betreffende de afwijking van de begrotingsdoelstelling 2005.

Mijnheer de Minister,

De Afdeling “ Financieringsbehoeften van de Overheid” heeft tijdens haar vergadering van 20 januari ll. beraadslaagd over Uw verzoek tot een afwijking van de begrotingsdoelstelling van de Vlaamse Gemeenschap voor 2005 op grond van artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15/12/2000 en van de criteria die de Afdeling in haar jaarverslag van 2001 dienaangaande heeft gepreciseerd.

De Afdeling heeft, na de nodige toelichting door Uw kabinetschef, de heer D. Van Herreweghe, geoordeeld dat de in de bijlage van Uw brief vermelde FFEU-projecten 2005 beantwoorden aan het criterium van “*geoormerkte eenmalige (en eventueel in de tijd gespreide) investeringsuitgaven*”.

De Afdeling heeft eveneens vastgesteld dat de Vlaamse Gemeenschap in de vorige jaren vanaf en met inbegrip van 2001 vorderingensaldi heeft gerealiseerd die in voldoende mate hun structureel referentietraject, vastgelegd in hoger vermeld Samenwerkingsakkoord, overtreffen hierbij rekening houdend met de voor 2004 toegestane afwijking van € 156,6 miljoen. De Afdeling stelt eveneens vast dat, althans wat de begrotingsdoelstelling 2005 betreft, de Vlaamse Gemeenschap zich

inschrijft in het door haar aanbevolen traject van de vorderingenoverschotten voor de periode 2005-2010. De Afdeling kan zich bijgevolg akkoord verklaren met Uw verzoek tot een afwijking van de begrotingsdoelstelling 2005 voor een bedrag van € 157.056.630, dat overigens voldoet aan het plafond van 1 % van de *“toegewezen middelen inzake de samengevoegde en gedeelde belastingen bij ongewijzigd financieringsstelsel van Gemeenschappen en Gewesten”* voor het begrotingsjaar 2005.

De Afdeling wenst evenwel op te merken dat haar positief advies omtrent de gevraagde afwijking voor 2005 haar geenszins verbindt ten aanzien van eventuele, gelijkaardige verzoeken in de volgende jaren. In dit verband houdt het voorliggend advies geen uitspraak in over de inhoud van een nieuw Samenwerkingsakkoord, in het bijzonder over de mogelijkheid om af te wijken van het hierin overeengekomen begrotingstraject op dezelfde gronden als deze vermeld in het artikel 8 van het akkoord van december 2000.

Ik hoop, mijnheer de Minister, hiermede Uw vraag beantwoord te hebben en verblijf,

met de meeste hoogachting.

Paul Van Rompuy
Voorzitter

8. Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 1 juni 2005

Ter gelegenheid van Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 1 juni 2005 werden bepaalde afspraken gemaakt aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2005 - 2009.

De tekst aangaande het globaal budgettair kader dat ter bekrachtiging aan het Overlegcomité van 8 juni 2005 wordt voorgelegd, luidt dus als volgt :

1. Van de toepassing van het wetsontwerp houdende invoering van een egalisatiebijdrage voor pensioenen (¹¹), inzonderheid de in hoofdstuk I en II van voormeld wetsontwerp voorziene inhouding van 13,07 pct. op het vakantiegeld van de contractuele en de vastbenoemde personeelsleden in de overheidssector, worden de gemeenschappen en de gewesten uitgesloten.
2. Onverminderd de toepassing van artikel 8 van de overeenkomst van 15/12/2000 hecht de Vergadering haar goedkeuring aan de begrotingsdoelstellingen van de verschillende entiteiten voor de begrotingsjaren 2005 – 2009, zoals weergegeven in onderstaande tabel, die rekening houden met een compensatie van de in punt 1 vermelde beslissing en uitgedrukt worden in ESR vorderingensaldi na toepassing van de ESR-correctie en van de ALESH-correctie, en wat het begrotingsjaar 2005 betreft, na toepassing van de compensatie van de deelname van de gewesten in de EBA-opbrengst.

Begrotingsdoelstellingen van gemeenschappen en gewesten voor de periode 2005 – 2009 (a)(b)(c)

(in miljoenen EUR, tenzij anders vermeld)

ESR vorde- ringen- saldo	Vlaamse Gemeen- schap	Franse Gemeen- schap	Waalse Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	Duitstalige Gemeen- schap	FGC	GGC	VGC	Totaal van gemeenschappen en gewesten In % BBP	
2005	419,04	0,95	-21,78	11,72	0,46	0,00	0,00	0,00	410,38	0,1%
2006	344,33	8,38	-26,81	1,03	0,46	0,00	0,00	0,00	327,40	0,1%
2007	299,58	13,34	-7,45	8,27	0,46	0,00	0,00	0,00	314,20	0,1%
2008	247,18	15,82	17,67	15,62	0,46	0,00	0,00	0,00	296,76	0,1%
2009	183,88	15,82	40,51	25,41	0,46	0,00	0,00	0,00	266,07	0,1%

- (a) Met inbegrip van de compensatie op het begrotingsjaar 2005 van de doorstorting in datzelfde jaar van een bedrag van 75 miljoen EUR aan de gewesten met de betrekking tot de éénmalige bevrijdende aangifte (EBA) dat als ESR ontvangst in 2005 zal aangerekend worden.
- (b) De verschillende entiteiten kunnen onderling de verdeling van het bedrag van de compensatie van de in punt 1. vermelde beslissing wijzigen. In voorkomend geval, zullen de Minister van Begroting en de HRF hiervan in kennis gesteld worden in 2005.
- (c) De gewesten kunnen onderling de verdeling van de totale ESR correctie (code 8 verrichtingen) wijzigen, zonder dat het totaal bedrag van de correctie lager mag uitvallen dan voorheen. In voorkomend geval, zullen de Minister van Begroting en de HRF hiervan in kennis gesteld worden.

¹¹ Kamer van Volksvertegenwoordigers, DOC 51 1444/001, 18 november 2004.

3. De BNI parameter wordt met ingang van het begrotingsjaar 2006 vervangen door de BBP parameter in de berekening van de aan de gemeenschappen en de gewesten toegewezen middelen en bepaalde dotaties ten laste van de federale begroting.
4. De federale overheid zal het technisch mogelijk maken om de voorziene Vlaamse lastenverlaging door te rekenen in de bedrijfsvoorheffing. Er wordt een overleg georganiseerd met de FOD Financiën omtrent de periodiciteit van deze doorrekening op basis van een beslissing van de Vlaamse regering. De fiscale minderontvangsten die voortvloeien uit deze doorrekening in de bedrijfsvoorheffing zullen in hetzelfde jaar als het jaar van doorrekening gecompenseerd worden door het Vlaamse gewest.

Het voorstel van beslissing dat aan het eerstvolgende Overlegcomité van 8 juni 2005 wordt voorgelegd aangaande de financiering van het waterzuiveringsstation Brussel – Noord, luidt als volgt:

Omtrent de negatieve budgettaire overschrijding in 2006 ingevolge de financiering van het waterzuiveringsstation Brussel-Noord (113,5 miljoen EUR) zal een bilateraal overleg georganiseerd worden tussen de federale overheid en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waarbij zal gezocht worden naar een ESR-neutrale oplossing voor deze investeringsfinanciering of andere investeringsfinancieringen voor hetzelfde bedrag. Indien blijkt dat een dergelijke oplossing niet of slechts partieel kan gevonden worden in 2005, zal de begrotingsdoelstelling van het Gewest voor 2006 aangepast worden ten belope van het saldo waarvoor geen oplossing werd gevonden, verminderd met de eventuele toepassing van artikel 8.

9. Overleg Federale Overheid - Gewesten en Gemeenschappen van 8 juni 2005

Ter gelegenheid van het overleg op 8 juni 2005 tussen de Federale Overheid en de Gewesten en Gemeenschappen werden de afspraken gemaakt tijdens de interministeriële conferentie voor financiën en begroting van 1 juni 2005 aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2005 – 2009, nog lichtjes bijgesteld.

In concreto werd er op verzoek van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gebruik gemaakt van de mogelijkheid om onderling de verdeling van de totale ESR correctie (code 8 verrichtingen) te wijzigen, zonder dat het totaal bedrag van de correctie lager mag uitvallen dan voorheen.

Het resultaat wordt getoond in onderstaande tabel.

**Begrotingsdoelstellingen van gemeenschappen en gewesten
voor de periode 2005 – 2009 (a)(b)(c)**

(in miljoenen EUR, tenzij anders vermeld)

ESR vorde- ringen- saldo	Vlaamse Gemeen- schap	Franse Gemeen- schap	Waalse Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	Duitstalige Gemeen- schap	FGC	GGC	VGC	Totaal van gemeenschappen en gewesten In % BBP	
2005	423,92	0,95	-18,18	3,24	0,46	0,00	0,00	0,00	410,38	0,1%
2006	349,21	8,38	-23,21	-7,45	0,46	0,00	0,00	0,00	327,40	0,1%
2007	304,46	13,34	-3,85	-0,21	0,46	0,00	0,00	0,00	314,20	0,1%
2008	252,06	15,82	21,27	7,14	0,46	0,00	0,00	0,00	296,76	0,1%
2009	188,76	15,82	44,11	16,93	0,46	0,00	0,00	0,00	266,07	0,1%

10. Overleg Federale Overheid - Gewesten en Gemeenschappen van 6 juli 2005

Ter gelegenheid van het overleg op 6 juli 2005 tussen de Federale Overheid en de Gewesten en Gemeenschappen werden de afspraken gemaakt tijdens het Overleg van 8 juni 2005 aangaande de te realiseren begrotingsdoelstellingen van de Gewesten en de Gemeenschappen voor de begrotingsjaren 2005 – 2010 grondig bijgesteld.

In concreto verbindt de Vlaamse Gemeenschap zich tot een surplus in realisaties van 352 miljoen euro bovenop de aangepaste begrotingsdoelstelling voor 2005. Deze bijkomende bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap zal in mindering worden gebracht van de begrotingsdoelstellingen in 2006-2010 ten belope van de volgende bedragen: 75 miljoen euro in 2006, 145 miljoen euro in 2007, 115 miljoen euro in 2008, 145 miljoen euro in 2009 en 100 miljoen euro in 2010. Deze beleidsruimte zal aangewend worden voor investeringen die het sociaal-economische weefsel ten goede komen.

Het Waalse Gewest verbindt zich ertoe erop toe te zien dat de realisaties inzake vorderingensaldo voor het jaar 2005 de afgesproken doelstellingen zullen overtreffen ten belope van het (positieve) verschil tussen de reële opbrengst van de gewestelijke belastingen die door de federale overheid in 2005 worden geïnd en de in de aangepaste begroting 2005 van de federale overheid begrote ontvangsten. Dit verschil wordt wat het Waalse Gewest betreft, verminderd met 10 miljoen euro. Deze bijkomende bijdrage van het Waalse Gewest zal in mindering worden gebracht van de begrotingsdoelstellingen 2006-2007 ten belope van 50% in 2006 en 50% in 2007. Voor het begrotingsjaar 2006 zal een vermindering van minimaal 44 miljoen euro toegestaan worden, beperkt evenwel tot de effectieve bijkomende bijdrage.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verbindt zich ertoe erop toe te zien dat de realisaties inzake vorderingensaldo voor het jaar 2005 de afgesproken doelstellingen zullen overtreffen ten belope van het (positieve) verschil tussen de reële opbrengst van de gewestelijke belastingen die door de federale overheid in 2005 worden geïnd en de in de aangepaste begroting 2005 van de federale overheid begrote ontvangsten. Deze bijkomende bijdrage van

het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal in mindering worden gebracht van de begrotingsdoelstellingen 2006-2007 ten belope van 50% in 2006 en 50% in 2007.

De begrotingsdoelstellingen 2005-2010 voor het Vlaamse gewest worden getoond in onderstaande tabel.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
HRF-norm scenario B	280.120	242.936	198.315	138.820	74.368	0
Codes 8 (KVD)	59.080	59.080	59.080	59.080	59.080	59.080
Aanpassing saldo codes 8	67.700	67.700	67.700	67.700	67.700	67.700
Alesh	-53.500	-51.700	-51.800	-44.700	-43.500	-39.700
Vakantiegeld 13,07%	31.100	31.100	31.100	31.100	31.100	31.100
Eénmalig Bevrijdende Aangifte	39.200	0	0	0	0	0
HRF-afwijking tbv 1%	-157.057	0	0	0	0	0
Door HRF gevraagde verstrenging	0	0	0	0	0	0
Overlegcomité 6 juli 2005	352.000	-75.000	-145.000	-115.000	-145.000	-100.000
Totale correcties	338.523	31.180	-38.920	-1.820	-30.620	18.180
Begrotingsdoelstelling	618.643	274.116	159.395	137.000	43.748	18.180